

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
EDUKACIJSKO-REHABILITACIJSKI FAKULTET

OBNOVLJENI PROGRAM
PREDDIPLOMSKOG STUDIJA

LOGOPEDIJA

ZAGREB, 2010.

PREDDIPLOMSKI STUDIJ LOGOPEDIJA

1. GODINA

OBVEZNI PREDMETI

ŠIFRA	PREDMETI	I			ECTS	II			ECTS
		P	S	V		P	S	V	
LPO-1	Osnove humane genetike	2	0	1	4				
LPO-2	Funkcionalna anatomija i fiziologija	2	0	2	5				
LPO-3	Temelji hrvatskoga jezika	1	0	2	4				
LPO-4	Psihologija	2	2	0	5				
LPO-5	Uvod u logopediju	2	0	1	4				
LPO-6	Fonetika					2	0	2	5
LPO-7	Audiologija					2	0	2	5
LPO-8	Osnove fiziološke i govorne akustike					2	0	2	5
LPO-9	Osnove neurologije					2	0	2	5
LPO-10	Tjelesna i zdravstvena kultura	0	0	2	0	0	0	2	0
UKUPNO S A T I:		9	2	8	19	8	0	10	18
UKUPNO ECTS-a					22				20

IZBORNI PREDMETI

ŠIFRA	PREDMETI	I			ECTS	II			ECTS
		P	S	V		P	S	V	
LPI-2	Strani jezik (dvosemestralni) (LP-2)	0	0	2	2	0	0	2	2
LPI-3	Interpersonalna komunikacija	2	1	1	4				
LPI-4	Temelji jezikoslovlja	2	1	0	3				
LPI-5	Informatika	1	0	2	3	1	0	2	3
LPI-12	Oštećenja vida					2	0	1	3
	Praktikum akademskih vještina					0	0	2	1
	Teorija odgoja	2	1	0	4				
	Interakcijsko-komunikacijski aspekt odgoja i obrazovanja					2	1	0	3

2. GODINA
OBVEZNI PREDMETI

ŠIFRA	PREDMETI	III			ECTS	IV			ECTS
		P	S	V		P	S	V	
LPO-10	Ontogeneza komunikacije	2	0	2	5				
LPO-11	Fonijatrija	2	0	2	5				
LPO-12	Psiholingvistika	2	0	2	5				
LPO-13	Statistika	2	0	2	5				
LPO-14	Hrvatski znakovni jezik 101	0	0	2	3				
	Hrvatski znakovni jezik 102					0	0	2	3
LPO-15	Neurorazvojni jezični poremećaji					1	0	2	4
LPO-16	Oštećenja sluha					3	2	0	6
LPO-17	Artikulacijsko-fonološki poremećaji					2	0	2	5
LPO-18	Poremećaji glasa I					2	0	2	5
	Tjelesna i zdravstvena kultura	0	0	2	0	0	0	2	0
UKUPNO S A T I:		8		11	19	8	2	9	19
UKUPNO ECTS:					23				23

IZBORNI PREDMETI

ŠIFRA	PREDMETI	III			ECTS	IV			ECTS
		P	S	V		P	S	V	
	Dvojezičnost/višejezičnost					2	1	0	3
LPI-9	Sociopedagoški aspekti oštećenja sluha					2	1	0	3
LPI-13	Psihoakustika	1	0	1	3				
LPI-14	Neverbalna komunikacija	2	0	0	3				
LPI-6	Razvoj osoba s autizmom	3	0	0	3				
	Neurogeno degenerativni govorno-jezični poremećaji					1	1	0	3
	Odabrane teme iz logopedije I	2	0	0	2				
	Odabrane teme iz logopedije II					2	0	0	2

3. GODINA
OBVEZNI PREDMETI

ŠIFRA	PREDMETI	V			ECTS	VI			ECTS
		P	S	V		P	S	V	
LPO-19	Rehabilitacija slušanja i govora I	2	2	0	5				
LPO-20	Poremećaji tečnosti govora	2	2	0	5				
LPO-21	Disfagije i poremećaji hranjenja	2	0	2	4				
LPO-22	Poremećaji komunikacije kod traumatskih oštećenja mozga	1	1	1	3				
LPO-23	Specifične teškoće učenja	2	0	1	4				
LPO-24	Klinički praktikum u surdologiji					2	0	2	4
LPO-25	Razvojni govorno-jezični poremećaji I					2	0	2	4
LPO-26	Motorički govorni poremećaji					2	2	2	5
LPO-27	Klinički praktikum u logopediji					2	0	2	4
LPO-28	Poremećaji čitanja i pisanja I					2	0	2	4
LPO-29	Primjena statističkih metoda u logopediji					1	0	2	3
UKUPNO S A T I:		9	5	4	18	11	2	12	25
UKUPNO ECTS:					21				24

IZBORNI PREDMETI

ŠIFRA	PREDMETI	V			ECTS	VI			ECTS
		P	S	V		P	S	V	
	Specifične teškoće učenja: metodika rada					1	0	1	3
LPI-18	Neurolingvistika					2	0	1	3
LPI-19	Poremećaji matematičkih sposobnosti					1	0	0	3
LPI-20	Metodika školskog rada s gluhom i nagluhom djecom					1	0	1	3
LPI-17	Hrvatski znakovni jezik 201					0	0	2	3
LPI-17	Hrvatski znakovni jezik 202	0	0	2	3				
LPI-21	Kraniofacijalne govorne poteškoće	1	1	1	3				
LPI-8	Neurobiologija spoznaje	2	0	1	3				
LPI-23	Odabrana poglavlja iz neurokirurgije	2	0	1	3				
	Gluhosljepoća	1	0	1	3				

1. GODINA – OBVEZNI KOLEGIJI

Šifra: LPO-1	<i>OSNOVE HUMANE GENETIKE</i>		
Opći podaci			
Odsjek		Godina studija: I	
Studijski program	Logopedija		
Nositelj predmeta	prof. dr. sc. Ingeborg Barišić		
Ustanova nositelja	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet		
Suradnici na predmetu	prof. dr. sc. Iskra Petković, mr. sc. Leona Morožin-Pohovski, ing. biol., Ivona Sansović, ing. biol.		
Status predmeta	☒ obvezni	☐ izborni	
Okvirni sadržaj predmeta			
<p>U sklopu ovog predmeta studenti će se upoznati s osnovnim principima humane genetike, kao i primjenom genetičkih znanosti u dijagnostici, liječenju i prevenciji nasljednih i prirođenih poremećaja. Upoznati će se s normalnom građom genoma čovjeka, poremećajima koji nastaju u građi DNA i kromosoma kao i s njihovim posljedicama za fenotip. Biti će objašnjen način nasljeđivanja pojedinih vrsta (kromosopatija, monogenskih i multifaktorskih) genetičkih bolesti. Uz normalno odvijanje diobe spolnih i somatskih stanica upoznati će se i s poremećajima gametogeneze, s normalnim i poremećenim intrauterinim razvojem i čimbenicima koji na to utječu. Posebno će se upoznati s etiopatogenezom, podjelom i nomenklaturom kongenitalnih anomalija. Biti će izložen suvremeni pristup dijagnostici nasljednih bolesti uz upoznavanje s osnovnim laboratorijskim pretragama, te metodama citogenetičke i molekulske dijagnostike. Na temelju svih ovih spoznaja biti će prikazane češće kliničke slike nasljednih bolesti, osnovne smjernice u liječenju i praćenju osoba/obitelji s nasljednim poremećajima, te preventivni postupci (genetičko savjetovanje, screening programi, prenatalna dijagnoza). U širem kontekstu promotriti će se uloga genetike u suvremenom društvu te etičko-pravni aspekti genetičkog testiranja.</p>			
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija			
<p>Na temelju znanja stečenog u sklopu ovog predmeta studenti bi morali poznavati i uočiti simptome i znakove na osobi koji bi upućivali na pojedine vrste nasljednih poremećaja – kromosomsku aberaciju, monogeni ili multifaktorski nasljedni poremećaj. Trebaju prepoznati obrazac nasljeđivanja i nacrtati rodoslovno stablo, predvidjeti osnovne pretrage, te na temelju dijagnoze procijeniti rizik ponavljanja, navesti preventivne postupke. Stečena znanja trebala bi im omogućiti da u svom budućem radu lakše razumiju podlogu nastanka oštećenja kod osoba s poteškoćama u razvoju, te da tako djelotvornije pomognu njihovoj (re)habilitaciji.</p>			
ECTS – bodovi		4	
Broj sati	Pred.: 2	Sem.: 0	Vj.: 1 Ukupno sati: 45
Način polaganja ispita	☒ usmeni ispit	☒ pismeni ispit	☐ kolokvij
Metode nastave			
☒ predavanja	☒ vježbe/seminari	☒ samostalni zadatak	☒ multimedija
☒ internet	☒ laboratorij	☒ demonstracije	☒ konzultacije
Obvezna literatura			
<p>Barišić, I. (2005): Osnove humane genetike, skripta, 1-90. Barišić, I. (1991): Malformacijski sindromi uzrokovani vanjskim čimbenicima. U: Zergollern, Lj. i sur. Medicinska genetika 1. Zagreb, Školska knjiga 2. izd; 180-204. Zergollern, Lj. (1991): Prevencija genetičkih bolesti. U: Zergollern Lj. i sur. Medicinska genetika 1. Zagreb: Školska knjiga 2. izd; 345-364.</p>			

Zergollern, Lj. i sur. (1994): Razvoj humane genetike u posljednjim desetjećima. Kromosomske abnormalnosti. U: Zergollern Lj. i sur. Medicinska genetika 2. Zagreb: Školska knjiga;1-63.

Preporučena literatura

Harper, P. S. (2000): Practical genetic counselling. Oxford: Butterworth-Heinemann, 5th ed.

Wilson, G. N., Cooley, W. C. (2000): Preventive management of children with congenital anomalies and syndromes. Cambridge: Cambridge University Press.

Kvalifikacijski radovi

Barišić, I., Clementi, M., Häusler, M., Gjergja, R., Kern, J., Stoll, C. (2001): Evaluation of prenatal ultrasound diagnosis of fetal abdominal wall defects by 19 European registries. *Ultrasound in Obstet and Gynecol*;18:309-317.

Barišić, I., Juretić, E., Peter, B., Mikecin, L. (2003): Further delineation of the Toriello-Carey syndrome: a report of two siblings. *Am J Med Genet*; 116A:188-191.

Barišić, I., Petković, I., Hećimović, S. (2003): Evaluacija genetičkih uzroka mentalne retardacije. *Liječ Vjesn*; 125: 71-7.

Barišić, I., Tokić, V., Beer, Z., Modrušan-Mozetič, Z., Žužek, A., Vondraček, N., Milevoj-Ražem, M., Mršić Toth, M., Ligutić, I. (2003): Desetogodišnje epidemiologijsko praćenje prirodnih mana u sjeverozapadnoj Hrvatskoj. *Paediatr Croat*; 47:181-8.

Barišić, I. (2003): Citogenetska dijagnostika. *Gynecol Perinatol*;12: Suppl (1):28-33.

Barišić, I., Sansović, I., Knežević, J., Pavelić, J. (2004): Genetički uzroci oštećenja sluha. *Paediatr Croat*; 48:Suppl (1):123-130.

Barišić, I. (2004): Naslijeđe – genetičko savjetovalište. *Medix*;suppl(1):18-20.

Garne, E., Loane, M., Dolk, H., De Vigan, C., Scarano, G., Tucker, D., Stoll, C., Gener, B., Pierini, A., Nelen, V., Rosch, C., Gillerot, Y., Feijoo, M., Tincheva, R., Queisser-Luft, A., Addor, M. C., Mosquera, C., Gatt, M., Barišić, I. (2005): Prenatal diagnosis of severe structural congenital malformations in Europe. *Ultrasound Obstet Gynecol.*; 25(1):6-11

Primorac, D., Rowe, D. W., Mottes, M., Barišić, I., Antičević, D., Mirandola, S., Lira, G. M., Kalajzić, I., Kušec, V., Glorieux, F. H. (2001): Osteogenesis imperfecta at the beginning of bone and joint decade. *CMJ*; 42:393-415.

Stasiewicz-Jarocka, B., Haus, O., Assche, E. V., Kostyk, E., Constantinou, M., Rybalko, A., Krzykwa, B., Marcinkowska, A., Barisic, I., Kucinskas, V., Katuzewski, B., Schwanitz, G., Midro, A. (2004): Genetic counseling in carriers of reciprocal chromosomal translocations involving long arm of chromosome 16. *Clin Genet*; 66:189-207.

Šifra: LPO-2	<i>FUNKCIONALNA ANATOMIJA I FIZIOLOGIJA</i>	
Opći podaci		
Odsjek		Godina studija: I.
Studijski program	Logopedija	
Nositelj predmeta	Prof.dr.sc. Zlatko Kelović, doc.dr.sc. Vesna Lesko Kelović	
Ustanova nositelja	Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu	
Suradnici na predmetu		
Status predmeta	☒ obvezni	☐ izborni
Okvirni sadržaj predmeta		
Funkcijska organizacija ljudskog tijela i kontrola unutarnjeg okoliša.		
Opća načela anatomske organizacije i načela fiziologije živčanog sustava.		
Građa i funkcija središnjeg živčanog sustava.		
Prenatalni i postnatalni razvitak središnjeg živčanog sustava, kritični periodi razvitka.		

<p>Plastičnost mozga tijekom razvitka i u odraslog čovjeka i reorganizacija moždanih funkcija. Osjetni receptori i neuronski sklopovi za obradu informacija. Tjelesni osjeti. Posebna osjetila- osjet vida i sluha. Motoričke funkcije mozga. Intelektualne funkcije mozga, učenje i pamćenje. Funkcija mozga u ponašanju i motivaciji. Krvotok mozga, moždane ovojnice, cerebrospinalna tekućina i metabolizam mozga. Periferni i autonomni živčani sustav. Anatomska organizacija i fiziologija endokrinog sustava. Anatomska građa glave i vrata. Fiziologija nastajanja glasa (fonacija, artikulacija i rezonancija). Anatomska organizacija dišnog sustava i respiratornih mišića. Fiziologija disanja. Anatomija i fiziologija srca i krvožilnog sustava.</p>				
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija				
Znanja o građi i funkciji živčanog sustava i osjetila, te o građi i funkciji endokrinog, krvožilnog, fonatornog i dišnog sustava savladana u ovom kolegiju preduvjet su razumjevanju stručnih predmeta studija Logopedije na ERF-u.				
ECTS – bodovi		5		
Broj sati	Pred.: 2	Sem.:0	Vj.: 2	Ukupno sati: 45
Način polaganja ispita	☒ usmeni ispit	☒ pismeni ispit	☐ kolokvij	
Metode nastave				
☒ predavanja	☒ vježbe/seminari	☒ samostalni zadatak	☒ multimedija	
☒ internet	☐ laboratorij	☒ demonstracije	☒ konzultacije	
Obvezna literatura				
<p>Kelović, Z.: Systema nervosum centrale, Središnji živčani sustav. U: Jelena Krmpotić-Nemanić i Ana Marušić (ur.): ANATOMIJA ČOVJEKA, 2. obnovljeno izdanje, Poglavlje 13, str. 399-474, Medicinska Naklada, Zagreb, 2004. Keros, P., Krmpotić-Nemanić, J. i Vinter, I.: Perovićeva anatomija čovjeka –Sustav organa za pokretanje, str. 14-32, Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb 1989. Keros, P., Krmpotić-Nemanić, J. i Vinter, I.: Perovićeva anatomija čovjeka –Organi utrobe, str. 17-28, 51-68, Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb 1988. Keros, P., Krmpotić-Nemanić, J. i Vinter, I.: Perovićeva anatomija čovjeka –Krvožilni sustav i živci, str. 13-24, 25-34, 55-61, 71-74, 81-123, Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb 1989. Krmpotić-Nemanić, J., Jo, A.: Anatomija čovjeka –Osjetila i topografske regije, str. 1-15, Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb 1988.</p>				
Preporučena literatura				
<p>Seikel, J. A., King, D.W., Drumright, D.G.: Anatomy and Phisiology for Speach and Language, Singular Publishing Group, In., San Diego-London, 1997 K.M. Van De Graff, S. I. Fox, K.M. Lafleur: Synopsys of Human Anatomy & Physiology. McGraw Hill, Boston, 1997 J.W. Hole, Jr.: Human Anatomy & Physiology. Wm.C.Brown Publishers, Dubuque, Iowa, 1993. L.Lundy-Ekman: Neuroscience. Fundamentals for Rehabilitation. W.B. Saunders Co., Philadelphia, 2002 W. Khale, H. Leonhard, W. Platzer: Priručni anatomski atlas, Medicinska naklada, 1990 Netter F.: Atlas anatomije čovjeka, Golden marketing, 2003.</p>				
Kvalifikacijski radovi				

1. Kostović, I., Krmpotić-Nemanić, J., **Kelović, Z.**: The earlier development of glia in human neocortex. RAD JAZU, Razred za prirodne znanosti 371(17):155-159, 1975.
2. **Kelović, Z.**: Vanjski aferentni sustavi hipokampusa u fetusa čovjeka. Magistarski rad. Centar za poslijediplomski studij, Sveučilište u Zagrebu, 1979.
3. Krmpotić-Nemanić, J., Kostović, I., Nemanić, Đ., **Kelović, Z.**: The laminar organisation of the prospective auditory cortex in the human fetus (11-13,5 weeks of gestation). Acta Otolaryngol. 87:241-246, 1979.
4. Krmpotić-Nemanić, J., Kostović, I., Rudež, V., **Kelović, Z.**: Temelji morfologije mozga (Priručni nastavni tekst). Medicinar, Zagreb, 1979.
5. Krmpotić-Nemanić, J., Kostović, I., **Kelović, Z.**, Nemanić, Đ.: Development of acetylcholinesterase (AchE) staining in human fetal auditory cortex. Acta Otolaryngol. 89:388-392, 1980.
6. Kostović, I., Krmpotić-Nemanić, J., **Kelović, Z.**, Jo, A.: Anatomija vaskularizacije oka. U: Čupak, K., Škrabalo, Z. i sur. (ur.): Dijabetes i oko, Sveučilišna naklada Liber, str. 75-83, 1981.
7. **Kelović, Z.**: Razvitak neuronskih veza entorinalnog korteksa u čovjeka. Doktorska disertacija. Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, 1981.
8. Keros, P., Božičević, d., Stipić, D., **Kelović, Z.**: Sustav prevođenja boli. U: Medić, I., Bujanović-Kolenko, M. (ur.): Okrugli stol o bolu, III Reumatološko dani, 14-16 svibnja, KRKA, Novo Mesto, str. 7-12, 1982.
9. Krmpotić-Nemanić, J., Kostović, I., **Kelović, Z.**, Nemanić, Đ., Mrzljak, L.: Development of the human fetal auditory cortex: Growth of afferent fibers. Acta Anat. 116; 69-73, 1983.
10. Krmpotić-Nemanić, J., Kostović, I., Rudež, V., **Kelović, Z.**: Temelji vanjske morfologije mozga. Medicinar 33(1): 111-139, 1984/1985
11. Nikolić, V., **Kelović, Z.**: Anatomija inervacije mokraćnog mjehura i uretre. U: Jušić, A., Hančević, J., i Derežić, D. (ur.): Neurogeni mjehur. Medicinska Akademija Hrvatske, Zagreb, str. 1-20, 1985.
12. **Kelović, Z.**, Mrzljak, L.: Entorinalna areja i pamćenje – anatomski pristup. U: Gubarev, N., Knežević, S., Mubrin, Z., i Vučinević, G. (ur.): Poremećaji pamćenja u odrasloj osobi. Medicinska Akademija Hrvatske, Zagreb, str. 21-38, 1987.
13. Vukičević, S., Kračun, I., Stavljenić, A., **Kelović, Z.**, Krempien, B., Roesner, H.: The effects of aluminium on brain gangliosides in uremic rats treated with 24R, 25-dihidroxyvitamin D₃. Neuropathol. Appl. Neurobiol., 15:55-62, 1989.
14. **Kelović, Z.**: Kirurška anatomija hipofizarnog područja. U: Paladino, J.: Kirurško liječenje tumora hipofize. Zagreb, Medicinsku fakultet, str. 6-12, 1991.
15. **Kelović, Z.**: Živčani sustav i osjetila (prijevod). U: W. Kahle, H. Leonhardt i W. Platzer: Priručni anatomski atlas, 3. knjiga, Medicinska naklada, Zagreb, str. 2-64 i 138-281, 1996.
16. Krmpotić-Nemanić, J., Vinter, I., **Kelović, Z.**: Ossicula Bertini in human adults. Ann. Anat. 180:55-57, 1998.
17. **Kelović, Z.**: Systema nervosum centrale, Središnji živčani sustav. U: Jelena Krmpotić-Nemanić i Ana Marušić (ur.): ANATOMIJA ČOVJEKA, 2. dio, Poglavlje 14, str. 429-495, Medicinska Naklada, Zagreb, 2002.
18. Krmpotić-Nemanić, J., Vinter, I., **Kelović, Z.**, Suknaić, S.: The neglected maxillary process of the palatine bone. Ann. Anat. 185 (2003) 53-56
19. Krmpotić-Nemanić, J., Vinter, I., **Kelović, Z.** and Suknaić, S.: The Fate of the Arachnoid Villi in Humans. Coll. Antropol. 27 (2003) 2: 611-616
20. **Kelović, Z.**: Systema nervosum centrale, Središnji živčani sustav. U: Jelena Krmpotić-Nemanić i Ana Marušić (ur.): ANATOMIJA ČOVJEKA, 2. obnovljeno izdanje, Poglavlje 13, str. 399-474, Medicinska Naklada, Zagreb, 2004.
21. Simic, G., Bexheti, S., **Kelovic, Z.**, Kos, M., Grbic, K., Hof, P.R. and Kostovic, I.:

Hemispheric asymmetry, modular variability and age-related changes in the human entorhinal cortex. Neuroscience 130 (2005) 4:911-925				
Šifra: LPO-3		TEMELJI HRVATSKOGA JEZIKA		
Opći podaci				
Odsjek	Logopedija	Godina studija: I.		
Studijski program	Logopedija			
Nositelj predmeta	prof. dr. sc. Zrinka Jelaska			
Ustanova nositelja	Filozofski fakultet			
Suradnici na predmetu	Gordana Hržica, prof., doc.dr.sc. Marijan Palmović			
Status predmeta	☒ obvezni	☐ izborni		
Okvirni sadržaj predmeta				
Sadržaj kolegija realizirat će se u dva oblika nastave - predavanjima u kojima će se studentima predočiti temeljna znanja iz hrvatskoga jezika, u svim njegovim glavnim sastavnicama: fonologiji, morfologiji i sintaksi - i vježbama na kojima će studenti sami morati vježbati prepoznavati i analizirati zadani jezični materijal. Uz to, studenti bi se upoznali s osnovnim pojmovima jezične semantike i pragmatike zato što su to pojmovi s kojima će se susretati tijekom cijelog studija. Sveukupnost poznavanja ustroja hrvatskoga nužna je u radu logopeda, tj. u bavljenju jezično-govornom patologijom. Studenti bi se na kolegiju trebali upoznati s minimumom jezičnih znanja vezanih za hrvatski jezik, znanja koja će im omogućiti lako praćenje svih predmeta koji obrađuju bilo koju temu vezanu za jezik, tj. jezičnu patologiju.				
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija				
Generičke kompetencije: Opća sposobnost služenja specifičnim jezičnim priručnicima; sposobnost analize i sinteze jezičnog materijala. Specifične kompetencije i znanja: Studenti će steći temeljna znanja iz hrvatske gramatike, u svim njezinim glavnim sastavnicama: fonologiji, morfologiji i sintaksi. Znanja će im omogućiti jezičnu analizu na svim gramatičkim razinama. Novostečene kompetencije omogućit će im da prepoznaju i isprave pogreške u tvorbi riječi, oblicima ili sintaksi.				
ECTS – bodovi		4		
Broj sati	Pred.: 1	Sem.: 0	Vj.: 2	Ukupno sati: 45
Način polaganja ispita	☒ usmeni ispit	☐ pismeni ispit	☒ kolokvij	
Metode nastave				
☒ predavanja	☒ vježbe/seminari	☒ samostalni zadatak	☒ multimedija	
☐ internet	☐ laboratorij	☒ demonstracije	☒ konzultacije	
Obvezna literatura				
Težak, S., Babić, S. (2000): Gramatika hrvatskog jezika. Zagreb: Školska knjiga.				
Preporučena literatura				
Babić, S. (2002): Tvorba riječi u hrvatskome književnome jeziku. Zagreb: Nakladni zavod Globus. (odabrana poglavlja).				
Barić et al. (1995): Hrvatska gramatika. Zagreb: Školska knjiga.				
Katičić, R. (2002): Sintaksa hrvatskoga književnoga jezika. Zagreb: Nakladni zavod Globus. (odabrana poglavlja).				
Kvalifikacijski radovi				
Jelaska, Z., Kovačević, M. (2001): Odnos glagola i imenica u ranome jezičnome razvoju. Zbornik radova II. hrvatski slavistički kongres / Sesar, D., Vidović Bolt, I. (ur.), Zagreb: Hrvatsko filološko društvo, 441-452.				
Jelaska, Z. (2001): Usvajanje hrvatskoga kao materinskoga i stranoga jezika - osnovni dječji rječnik i osnovni rječnik za strance. Psiholingvistika i kognitivna znanost u				

hrvatskoj primijenjenoj lingvistici : zbornik radova sa savjetovanja održanoga 18. i 19. svibnja 2001. u Opatiji / Stolac, D., Ivanetić, N., Pritchard, B. (ur.). Zagreb : Hrvatsko društvo za primijenjenu lingvistiku ; Rijeka : Graftrade.

Jelaska, Z., Kovačević, M., Anđel, M., (2002): Morphology and semantics - the basis of Croatian case. U: M. Voeikova, W. U. Dressler (ur.) Pre- and Protomorphology : Early phases of Morphological Development in Nouns and München : LINCOM Europa, 2002.

Jelaska, Z., Hržica, G., (2002): Poteškoće u učenju srodnih jezika: prevođenje sa srpskog na hrvatski. Jezik. 3. (49) ; 91.-104.

Jelaska, Z. (2004): Fonološki opisi hrvatskoga jezika: Glasovi, slogovi, naglasci. Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada.

Jelaska, Z., Cvikić, L., (2004): Finding distinction between synonyms. Linguistische Studien im Europäischen Jahr der Sprachen Linguistic Studies in the European Year of Languages / Bračić, S., Čuden, D., Podgoršek, S., Pogačnik, V. (ur.): Peter Lang, Europäischen Verlag der Wissenschaften, 273-281.

Šifra: LPO-4	<i>PSIHOLOGIJA</i>			
Opći podaci				
Odsjek	Logopedija	Godina studija: I / semestar: I		
Studijski program	Logopedija			
Nositelj predmeta	prof. dr. sc. Marta Ljubešić			
Ustanova nositelja	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet			
Suradnici na predmetu	Sanja Šimleša, prof. psihologije			
Status predmeta	☒ obvezni	☐ izborni		
Okvirni sadržaj predmeta				
Temeljni problemi razvojne psihologije, teorije dječjeg razvoja, kognitivni razvoj, socijalni razvoj i razvoj ličnosti, rani sociokognitivni razvoj, motivacija i učenje.				
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija				
Studijem ovog predmeta student treba razumjeti razvojne promjene u kogniciji, emocionalnom, socioemocionalnom razvoju te razvoju osobnosti kako bi stekao nužna psihološka predznanja za razumijevanje razvoja komunikacije i jezika. Studijem literature, izradom seminara i raspravom o odabranim temama, student će ovladati temeljnim spoznajama bitnim za razumijevanje uredne i narušene jezične obrade te oblikovanje terapijskih procesa.				
ECTS – bodovi		5		
Broj sati	Pred: 2	Sem.: 2	Vj.: 0	Ukupno sati: 60
Način polaganja ispita	☒ usmeni ispit	☒ pismeni ispit	☒ kolokvij	
Metode nastave				
☒ predavanja	☒ vježbe/seminari	☒ samostalni zadatak	☐ multimedija	
☒ internet	☐ laboratorij	☐ demonstracije	☒ konzultacije	
Obvezna literatura				
Berk, L.E. (2008). Psihologija cjeloživotnog razvoja. Zagreb: Naklada slap, poglavlja 1, 5,6,7,8				
Vasta, R., Haith, M.M., Miller, S.A. (1998). Dječja psihologija. Jastrebarsko: Naklada Slap, poglavlja 1,2,9,12.				
Preporučena literatura				
Gopnik, A., Meltzoff, A.N., Kuhl, P.K. (2003). Znanstvenik u kolijevci. Zagreb: Educa.				
Juil, J. (1996). Vaše kompetentno dijete. Zagreb: Educa.				
Petz, B. (2005). Psihologijski rječnik. Zagreb: Naklada slap.				
Sternberg, R.J. (2005). Kognitivna psihologija. Jastrebarsko:Naklada Slap, poglavlja 2. i				

3. Zarevski, P. (2001). Psihologija pamćenja i učenja. Zagreb: Naklada Slap.
Kvalifikacijski radovi
Ljubešić, M. (1978). Komparativno istraživanje socijalne zrelosti gluhe djece i djece koja čuju u dobi od 6 do 8 godina. Defektologija, 11, 2, 11-19.
Ljubešić, M. (1981). Socijalna zrelost gluhe djece u različitim uvjetima smještaja. Defektologija, 16, 1-2, 89-94.
Ljubešić, M. (1986). A contribution to the study of the structure of cognitive abilities of the deaf. International Journal of Rehabilitation Research, 9, No. 3, 290-294.
Ljubešić, M. (1999). Zdravo društvo – pogled iz kolijevke. U: Mišić, A. (ur) Crkva i zdravo društvo, Zagreb: FTI, 83-93.
Ljubešić, M. (2000). Dijete s teškoćama u razvoju i autonomija. U: Babić, N., Irović, S. (ur). Interakcija odrasli - dijete i autonomija djeteta. Osijek: Sveučilište J.J. Strossmayera, Visoka učiteljska škola, 130-137.
Ljubešić, M. (2005). Obilježja komunikacije male djece s autizmom. Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja. 41, 103-109.
Ljubešić, M., Capanec, M., Ivšac, J., Šimleša, S. (2009). Predjezična i rana jezična komunikacija: obilježja prijelaznog stadija u djece s perinatalnim oštećenjem mozga. Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja, 45(1), 15-29.
Ivšac, J., Brozović, B., Ljubešić, M. (2003). Rani jezični razvoj i radna memorija. U M. Ljubešić (ur), Biti roditelj: Model dijagnostičko-savjetodavnog praćenja ranoga dječjeg razvoja i podrške obitelji s malom djecom (str. 134-151). Zagreb : Državni zavod za zaštitu obitelji, materinstva i mladeži.
Šimleša, S., Ivšac, J., Ljubešić, M. (2007). Early Cognitive, Socio-Cognitive and Language Development in Children with Pre/Perinatal Brain Lesions. CogniNie, Creier, Comportament / Cognition, Brain, Behavior. 11, 3; 519-538.
Šimleša, S., Capanec, M. (2008). Razvoj izvršnih funkcija i njihovih neuroloških korelata. Suvremena psihologija, 11, 55-72.
Šimleša, S., Ljubešić, M. (2009). Aspergerov sindrom u dječjoj dobi. Suvremena psihologija, 12(2), 357-374.

Šifra: LPO-5	<i>UVOD U LOGOPEDIJU</i>	
Opći podaci		
Odsjek	Logopedija	Godina studija: I
Studijski program	Logopedija	
Nositelj predmeta	doc. dr. sc. Emica Farago	
Ustanova nositelja	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet	
Suradnici na predmetu	prof.dr.sc. Behlul Brestovci	
Status predmeta	☒ obvezni	☐ izborni
Okvirni sadržaj predmeta		
Razvoj logopedije. Određenje logopedije kao znanstvene discipline - grane i ogranci u logopediji. Terminologija u logopediji. Klasifikacije i određenje govorno jezičnih poremećaja. Etiologija komunikacijskih poremećaja. Prevencija govorno-jezičnih poremećaja. Interdisciplinarni suodnosi u području logopedije. Logopedске organizacije. Standardi u logopediji (ASHA). Uloga i odgovornost logopeda . Etički kodeks u logopediji. Logopedija na internetu.		
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija		
Ovim predmetom želi se dati okvir područja kojima se bavi logoped profesionalac.Uz		

povijesni pregled razvoja logopedije kao struke i znanstvene grane, cilj je osigurati studentu bazična znanja o vrstama govorno jezičnih poremećaja, o stručnoj terminologiji, standardima i principima profesionalnog rada s osobama koje imaju različite vrste komunikacijskih poteškoća.				
ECTS – bodovi		4		
Broj sati	Pred.: 2	Sem.: 0	Vj.: 1	Ukupno sati: 45
Način polaganja ispita	☒ usmeni ispit	☐ pismeni ispit	☐ kolokvij	
Metode nastave				
☒ predavanja	☒ vježbe/seminari	☐ samostalni zadatak	☒ multimedija	
☒ internet	☐ laboratorij	☒ demonstracije	☒ konzultacije	
Obvezna literatura				
Minifie, F. D. (1994): Introduction to Communication Science and Disorders Singular Publishing Group, Inc. San Diego.				
Owens, R., Metz, D., Haas, A. (2000): Introduction To Communication Disorders: A Life Span Perspective. Needham Heights, MA: Allyn & Badon, N. Arizona.				
Singh, S., Kent, R. D. (1999): Singular's Illustrated dictionary of Speech Language Pathology, Singular Publishing G., Thomson Learning, San Diego, CD ROM.				
Škarić, I. (1988): Govorne poteškoće i njihovo uklanjanje, Mladost, Zagreb.				
Preporučena literatura				
McAleer Hamaguchi, P. (2001): Childhood Speech, Language & Listening Problems, John Wiley&S, Canada.				
Tanner, D. C. (2003): Exploring Communication Disorders: A 21st Century Introduction through Literature and Media, Publisher: Allyn & Bacon, Northern Arizona.				
Kvalifikacijski radovi				
Bolfan-Stošić, N., Farago, E. (2001): Acoustic features of voice of Children with motoric Disorders. II international work Shop, Models and Analysis of Vocal Emissions for biomedical Applications, University of Firenca, Italy.				
Farago, E. (1989): Razlike u verbalno glasovnom izražavanju putem pisanja i čitanja i u nekim psiholingvističkim sposobnostima između djece s teškoćama i bez teškoća u pisanju, Defektologija 1., Vol. 25, Zagreb, str. 83-93.				
Farago, E. (1996): Vještina pisanja i uspjeh u školi, Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja 2, Vol. 32, Zagreb, str. 13-23.				
Farago, E., Arapović, A., Heđever, M. (1998): Fonološko-artikulacijske poteškoće kod hrvatske djece, Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja, 2, Vol. 34, str. Zagreb, 165- 182.				
Vuletić, D., Arapović, D., Farago, E., Heđever, M., Ljubešić, M. (1990): Sindrom zaostajana u jezičnom razvoju, Defektologija 2, Vol.26, Zagreb, str.57-63.				

Šifra: LPO-6	<i>FONETIKA</i>		
Opći podaci			
Odsjek	Logopedija	Godina studija: I	
Studijski program	Logopedija		
Nositelj predmeta	prof. dr. sc. Damir Horga		
Ustanova nositelja	Filozofski fakultet u Zagrebu		
Suradnici na predmetu	Dr.sc. Marko Liker		
Status predmeta	☒ obvezni	☐ izborni	
Okvirni sadržaj predmeta			
Definira se govor, odnos govora i jezika, govor kao poseban semiotički sustav te govor kao			

posebna ljudska sposobnost i poseban oblik ljudske komunikacije. Obraduju se sljedeće tematske cjeline: anatomija i fiziologija govornih organa (respiracijska razina, fonacijska razina i artikulatori), artikulacijski kriteriji klasifikacije glasnika, njihov opis i fonemske varijante u povezanom govoru, usporedba hrvatskog glasničkog sustava s drugim jezicima, slog, fonetska riječ, fonetski blok, prozodijske jedinice. Studenti se upoznaju s osnovnim akustičkim pojmovima te akustičkom analizom zvuka i principima akustičkog opisa govora općenito i hrvatskog posebno. Konačno, govor se promatra sa stajališta perceptivnih mehanizama i zakonitosti funkcioniranja auditivnog sustava.				
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija				
Cilj je ovog kolegija da uputi studente u fonetiku kao znanost o govoru, da odredi područja, metode i svrhu te znanosti. Kolegij ide za tim da dade temeljne spoznaje i temeljna znanja o govoru. U praktičnom dijelu studneti se upoznaju s fonetskim istraživačkim metodama i uvježbavaju gradivo s predavanja.				
ECTS – bodovi		5		
Broj sati	Pred.: 2	Sem.: 0	Vj.: 2	Ukupno sati: 60
Način polaganja ispita	☒ usmeni ispit	☐ pismeni ispit	☐ kolokvij	
Metode nastave				
☒ predavanja	☒ vježbe/seminari	☐ samostalni zadatak	☒ multimedija	
☒ internet	☒ laboratorij	☒ demonstracije	☒ konzultacije	
Obvezna literatura				
Horga, D. (1996): Obrada fonetskih obavijesti, HFD Zagreb, 11-104 str.				
Škarić, I. (1991): Fonetika hrvatskoga književnog jezika. U: Babić, Brozović, Moguš, Pavešić, Škarić, Težak: Povijesni pregled, glasovi i oblici hrvatskoga književnog jezika. HAZU i Globus, Zagreb, & 87-275 , & 683-935.				
Preporučena literatura				
Bakran, J. (1996): Zvučna slika hrvatskoga govora, Zagreb, Ibis grafika				
Clark i Yallop (1995): An introduction to phonetics and phonology. Blackwell Publishing.				
Kvalifikacijski radovi				
Horga, D. (1996): Obrada fonetskih obavijesti, HFD Zagreb.				
Horga, D. (2002): The influence of bite - blocks on continuous speech production, Phonetics and its applications / Braun, A., Masthoff, H. R. (ur.). Eurasburg : Druckerei Proff.				
Horga, D., Liker, M. (2004): Voice and pronunciation of cochlear implant speakers. Clinical Linguistics and Phonetics.				
Horga, D., Hunski, M., Ivičević-Desnica, J. (2004): Reorganizacija izgovora pod utjecajem umjetnog nepca. // Revija za rehabilitacijska istraživanja.				
Štajner Katušić, S., Horga, D., Krapinec, S. (2002): The Voice of Polypoid Vocal Folds before and after Surgery // Investigations in Clinical Phonetics and Linguistic / Windsor, F., Kelly, M. L., Hewlet, N. (ur.). Mahwah, NJ, USA ; London, UK : Lawrence Erlbaum Associate Publishers.				

Šifra: LPO-7	<i>AUDIOLOGIJA</i>			
Opći podaci				
Odsjek	Oštećenja sluha Logopedija	Godina studija: I		
Studijski program	Logopedija			
Nositelj predmeta	prof. dr. sc. Damir Gortan			
Ustanova nositelja	Medicinski fakultet			
Suradnici na predmetu				
Status predmeta	☒ Obvezni	☐ Izborni		
Okvirni sadržaj predmeta				
Uvod u kliničku audiologiju. Pregled uzroka oštećenja sluha kod djece i odraslih. Metode i tehnike probira i ispitivanja oštećenja sluha od rođenja do treće životne dobi; interpretacija rezultata. Vrste i stupnjevi oštećenja sluha. Patologija perifernog i centralnog auditivnog sustava. Audiologija i pedijatrijska populacija. Audiologija i gerijatrijska populacija. Medicinski tretman oštećenja sluha. Prevencija oštećenja sluha.				
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija				
Kolegij razvija znanja o anatomiji, patologiji, patofiziologiji, dijagnostici, ispitivanju sluha i medicinskoj rehabilitaciji osoba s oštećenjem sluha svih životnih dobi.				
ECTS – bodovi		5		
Broj sati	Pred.: 2	Sem.: 0	Vj.: 2	Ukupno sati: 60
Način polaganja ispita	☒ usmeni ispit	☐ pismeni ispit	☐ kolokvij	
Metode nastave				
☒ predavanja	☒ vježbe/seminari	☐ samostalni zadatak	☒ multimedija	
☒ internet	☐ laboratorij	☐ demonstracije	☒ konzultacije	
Obvezna literatura				
Gortan, D. (1995): Audiologija, Savez organizacija osoba oštećena sluha Hrvatske, Zagreb.				
Preporučena literatura				
Gortan, D. (2002): Otoneurofiziologija slušnog potencijala pužnice i mozgovnog debla, Priručnik elektrofiziološke metode u medicinskim istraživanjima, Medicinska naklada, Zagreb, 89-97.				
Marn, B., Gortan, D. (1996): Auditory brainstem responses in children with articulation disorders, Neurologia Croatica, 45: No1, 15-21.				
Kvalifikacijski radovi				
Gortan, D. (1995): Audiologija, Savez organizacija osoba oštećena sluha Hrvatske.				
Gortan, D., Janjanin, S. (2003): A-EOAE i A-ABR u rizične djece. III Kongres Hrvatskog društva za otorinolaringologiju i cervikofacijalnu kirurgiju, Plitvice, Hrvatska, 21-24. svibnja 2003. godine, Zbornik radova.				
Krajina, Z., Bagatin, M., Barlović, M., Gortan, D. (1986): Otorinolaringologija i cervikofacijalna kirurgija, knjiga II, Školska knjiga, Zagreb.				
Marn, B., Gortan, D. (1996): Auditory brainstem responses in children with articulation disorders, Neurologia Croatica, 45: No1, 15-21.				

Šifra: LPO-8	<i>OSNOVE FIZIOLOŠKE I GOVORNE AKUSTIKE</i>			
Opći podaci				
Odsjek	Logopedija	Godina studija: I		
Studijski program	Logopedija			
Nositelj predmeta	prof. dr. sc. Mladen Heđever			
Ustanova nositelja	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet			
Suradnici na predmetu	dr. sc. Boris Šiminjak, dr. med., Ana Bonetti, prof.			
Status predmeta	☒ obvezni	☐ izborni		
Okvirni sadržaj predmeta				
Opća akustika: zvuk (zvučni val, vrste zvukova, širenje zvuka, pojave kod širenja zvuka) akustički filtri digitalno signalno procesiranje zvuka elektroakustičke naprave (mikrofoni, slušalice, filtri, pojačala) Slušna akustika: proces slušanja (anatomija, fiziologija) karakteristike slušanja (izofonske krivulje) Govorna akustika: akustika i rezonancija vokalnog trakta; akustička analiza govora				
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija				
Upoznati studente s pojmom, karakteristikama i procesiranjem zvuka te anatomskim i fiziološkim aspektima				
ECTS – bodovi		5		
Broj sati	Pred.: 2	Sem.: 0	Vj.: 2	Ukupno sati: 60
Način polaganja ispita	☒ usmeni ispit	☒ pismeni ispit	☐ kolokvij	
Metode nastave				
☒ predavanja	☒ vježbe/seminari	☒ samostalni zadatak	☒ multimedija	
☒ internet	☒ laboratorij	☒ demonstracije	☒ konzultacije	
Obvezna literatura				
Bilan, O. (2005): Sustavi ozvučenja (poglavlje II.: Fiziološka i psihološka akustika, str. 69-109; poglavlje IV.: mikrofoni, str. 119-163, poglavlje XI.: digitalna audio tehnika, str. 346-463, poglavlje XIII: mjerenja u elektroakustici, str. 567-674.				
Preporučena literatura				
Everest, F. A. (1989): The Master Handbook of Acoustics. Tab Books, Division of McGraw-Hill, Inc. Speaks, E. C. (1999): Introduction to Sound. Acoustics for the Hearing and Speech Sciences. Singular Publishing Group, Inc. San Diego, London.				
Kvalifikacijski radovi				
Kovačić, G., Heđever, M. (2000): Interpopulation Differences in Acoustic Characteristics of Phonation. Collegium Anthropologicum, vol. 24, br. 2, Zagreb, 509 – 519. Kovačić, G., Heđever, M., Buđanovac, A. (2000): Utjecaj vokalne probe na akustičke karakteristike glasa profesionalnih pjevača. Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja, vol. 36, br. 2, Zagreb, 137 – 144. Šimunjak, B., Heđever, M. (2002): Evaluation of communication abilities after conservative laryngeal surgery. Danube symposium, International otorhinolaryngologic congress, Dubrovnik, 138-139. Šunić, N., Heđever, M., Nikolić, B. (2003): Utjecaj pušenja na voklane i somatske poteškoće nastavnika. Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja, vol. 39, br. 2, Zagreb, 147 – 156.				

Šifra: LPO-9	OSNOVE NEUROLOGIJE			
Opći podaci				
Odsjek	Poremećaji u ponašanju	Godina studija: I		
Studijski program	Socijalna pedagogija			
Nositelj predmeta	Prof. dr. sc. Vesna Šerić			
Ustanova nositelja	Klinička bolnica, Sestre Milosrdnice Klinika za neurologiju Stomatološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu			
Suradnici na predmetu	Doc. dr. sc. Ivan Mikula			
Status predmeta	☒ obvezni	☐ izborni		
Okvirni sadržaj predmeta				
<p>Osnove neurologije. Kranijски živci s posebnim osvrtom na vidni sustav, slušni sustav, vestibularni sustav, inervaciju mišića farinksa i larinksa. Značenje motoričkih sustava i simptoma oštećenja gornjih i donjih motoričkih neurona, ekstrapiramidnog sustava, malog mozga. Značenje refleksa. Osjet. Najvažnije pretrage u obradi neuroloških bolesnika (EEG, CT, MRI, VEP, BAER itd). Od bolesti naglasak je na bolestima koji idu s oštećenjem motorike (dječja cerebralna paraliza, malformacije, multipla sklezora, neuromišićne bolesti, tumori i traume mozga, moždani udar). Posebno se obrađuju smetnje govora, kortikalna organizacija i govorna recepcija. Ovaj dio se posebno naglašava logopedima. Opsežniji pristup epilepsijama, vrstama epileptičkih napada, prepoznavanju epileptičkih napada kod djece i kod odraslih. Poremećaji svijesti. Glavobolje. Upalne bolesti CNS-a.</p>				
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija				
<p>Nakon položenog ispita iz neurologije, student je familijaran s osnovnom neurološkom terminologijom, bilo da se radi o motoričkim ispadima, smetnjama govora, poremećajima svijesti, epilepsijama, lokaliziranim cerebralnim ispadima s poznatim ili nepoznatim uzrokom, simptomatskoj ili etiološkoj dijagnozi, na hrvatskom i latinskom jeziku.</p>				
ECTS – bodovi		5		
Broj sati	Pred.: 2	Sem.: 0	Vj.: 2	Ukupno sati: 60
Način polaganja ispita	☒ usmeni ispit	☐ pismeni ispit	☐ x kolokvij	
Metode nastave				
☒ predavanja	☒ vježbe/seminari	☐ samostalni zadatak	☒ multimedija	
☒ internet	☒ laboratorij	☒ demonstracije	☒ konzultacije	
Obvezna literatura				
<p>Vida Demarin i Zlatko Trkanjec .Neurologija izdanje, Medicinska Naklada- Zagreb, 2008 Klaus Poeck. Neurologija. Školska knjiga-Zagreb 1994.</p>				
Preporučena literatura				
<p>Lennart Gram & Mogens Dam. Sve o epilepsijama. Pliva 1998. Webster, D.B. Neuroscience of communication. Singular Publishing Group, Inc., San Diego-London. 1995. Netter's Neurology H.Royden JonesJR, Publishing by saunders imprint of Elsevier Inc</p>				
Kvalifikacijski radovi				
<p>Magistarski rad: "Alkoholizam kao faktor rizika kod cerebrovaskularne bolesti analizom vertebrobasilarnog sliva TCD. Obrana na Stomatološkom Fakultetu Sveučilišta u Zagrebu 1988. godine. Doktorska disertacija: "Dijagnostika vertebrobasilarne insuficijencije Transkranijском dopler sonografijom .Obrana na Stomatološkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu 1994. godine.</p>				

1. GODINA – IZBORNI KOLEGIJI

Šifra: LPI-3		<i>INTERPERSONALNA KOMUNIKACIJA</i>		
Opći podaci				
Odsjek	Logopedija	Godina studija: I		
Studijski program	Logopedija			
Nositelj predmeta	prof. dr. sc. Marta Ljubešić			
Ustanova nositelja	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet			
Suradnici na predmetu	Dr.sc. Jasmina Ivšac, dr.sc. Maja Capanec			
Status predmeta	☐ obvezni	☒ izborni		
Okvirni sadržaj predmeta				
Temeljne spoznaje o ljudskoj komunikaciji. Poruke u komunikaciji. Riječ – nositelj značenja? Komunikacija i teorija uloga. Interpersonalna komunikacija u različitim kontekstima. Slaganje i konflikt. Uvjeravanje. Konverzacija. Socijalna kognicija i interpersonalna komunikacija. Komunikacija u profesionalnom kontekstu.				
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija				
Studijem literature i iskustvenim vježbama te raspravama studenti će upoznati različita pitanja interpersonalne komunikacije te će dobiti uvid u komunikacijski proces i njegovu ulogu u oblikovanju odnosa pojedinca i okoline, razvoju viših mentalnih procesa te u regulaciji ljudskog ponašanja. Studij ovoga predmeta treba unaprijediti razvoj interpersonalne komunikacijske kompetencije u međuprofesionalnoj komunikaciji.				
ECTS – bodovi		4		
Broj sati	Pred.: 2	Sem.: 1	Vj.: 1	Ukupno sati: 60
Način polaganja ispita	☒ usmeni ispit	☐ pismeni ispit	☐ kolokvij	
Metode nastave				
☒ predavanja	☒ vježbe/seminari	☒ samostalni zadatak	☐ multimedija	
☒ internet	☐ laboratorij	☐ demonstracije	☒ konzultacije	
Obvezna literatura				
Reardon, K. K. (1998): Interpersonalna komunikacija: gdje se misli susreću. Zagreb: Alinea.				
Preporučena literatura				
Baron-Cohen, S., Tager-Flusberg, H., Cohen, D. J. (2001): Understanding other minds. New York: Oxford University Press.				
King, R. G. (1979): Fundamentals of human communication. New York: MacMillan.				
Stančić, V., Ljubešić, M. (1994): Jezik, govor, spoznaja. Zagreb: Naklada Liber.				
Ury, W. (1994): Kako izbjeći „ne“, Zagreb: Durieux.				
Verderber, R. F., Verderber, K. (2004): Inter-Act: Using interpersonal communication skills. Belmont, Ca: Wadsworth Publishing Company.				
Kvalifikacijski radovi				
Ljubešić, M. (1990): Kognitivna efikasnost i neka obilježja govorne produkcije šestogodišnjaka. Govor, 7, 139-156.				
Ljubešić, M. (1994): Zweisprachigkeit der Migrantenkinder. U: Halwachs, D. W., Stütz (eds.). Sprache-Sprechen-Handeln. Tübingen: Max Niemeyer Verlag, 271-276.				
Ljubešić, M. (1994): Učiteljske procjene nepoželjnih ponašanja i jezična razvijenost. U: Mihaljević-Djigunović, J., Pintarić, N. (ur). Primijenjena lingvistika danas, Zagreb: HDPL, 163-168.				
Ljubešić, M., Arapović, D. (1999): Indirekte Rede in Erzähltexten bei Grundschulkindern.				

In Spillmann, H. O., Warnke, J. (eds.) Internationale Tendenzen der Syntaktik, semantik und Pragmatik, Peter Lang, 299-304.
 Ljubešić, M. (2001): Rana komunikacija i njezina uloga u učenju i razvoju djeteta. Dijete i društvo, 3, 261-278.
 Stančić, V. i Ljubešić, M. (1994): Jezik, govor, spoznaja. Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada (sveučilišni udžbenik).

Šifra: LPI-4	<i>TEMELJI JEZIKOSLOVLJA</i>			
Opći podaci				
Odsjek	Logopedija	Godina studija: I.		
Studijski program	Logopedija			
Nositelj predmeta	doc. dr. sc. Marijan Palmović			
Ustanova nositelja	Filozofski fakultet			
Suradnici na predmetu	Gordana Hržica, prof., dr.sc. Jelena Kuvač Kraljević			
Status predmeta	☐ obvezni	☒ izborni		
Okvirni sadržaj predmeta				
<p>Predmetom bi se studenti dobili uvid u osnovne pojmove i sadašnje stanje u lingvistici što bi im omogućilo kvalitetnije praćenje mnogih drugih kolegija ili literature. Glavne bi cjeline predmeta bile:</p> <p>uvodno predavanje: što je jezikoslovlje, osnovni pravci i podjele, osnovne metode strukturalizam: de Saussure: jezik i govor, sinkronijska i dijakronijska lingvistika jezična tipologija: jezične univerzalije; klasifikacija i podjele jezika suvremeni pravci u lingvistici: lingvističke teorije: generativna gramatika od transformacijske generativne gramatike do minimalističkog pristupa; funkcionalne gramatike: leksičko-funkcionalna gramatika, relacijska gramatika, gramatika uloga i referenci lingvistika i ostale discipline: evolucija jezika, jezik i primatologija, jezik i neuroznanost. Seminarskim radovima svaki bi se student mogao usredotočiti na područje koje ga od ponuđenih tema više zanima.</p>				
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija				
<p>Generičke kompetencije: Sposobnost analitičkog i sintetičkog pristupa u jezikoslovnoj literaturi; stjecanje vještina u manipulaciji jezičnim materijalom; sposobnost prezentacije i izgradnje stručne argumentacije.</p> <p>Specifične kompetencije i znanja: upoznatost s temeljnim postavkama suvremene lingvistike te sposobnost uviđanja poveznice s jezično-govornom patologijom i primjene tih znanja u raznim vidovima rada logopeda.</p>				
ECTS – bodovi		3		
Broj sati	Pred.: 2	Sem.: 1	Vj.: 0	Ukupno sati: 30
Način polaganja ispita	☒ usmeni ispit	☐ pismeni ispit	☒ kolokvij	
Metode nastave				
☒ predavanja	☒ vježbe/seminari	☒ samostalni zadatak	☐ multimedija	
☐ internet	☐ laboratorij	☐ demonstracije	☒ konzultacije	
Obvezna literatura				
<p>O'Grady, W. et al. (1997): Contemporary Linguistics. New York: St. Martin's Press. (odabrana poglavlja)</p> <p>Stork, E. C., Widdowson, J. D. A. (1997): Learning About Linguistics. London: Hutchinson Educational Ltd.</p> <p>Škiljan, D. (1980): Pogled u lingvistiku. Zagreb: Školska knjiga. (odabrana poglavlja)</p>				

Preporučena literatura
Ivić, M. (1978): Pravci u lingvistici. Ljubljana: Državna založba Slovenije. (odabrana poglavlja)
Jakobson, R., Halle, M. (1988): Temelji jezika. Zagreb: Globus.
Jelaska, Z. (2004): Fonološki opisi hrvatskoga jezika: Glasovi, slogovi, naglasci. Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada.
Lyons, J. (1990): Language and Linguistics. Cambridge: Cambridge University Press.
Matasović, R. (2001): Uvod u poredbenu lingvistiku. Zagreb: Matica hrvatska. (odabrana poglavlja)
Kvalifikacijski radovi
Jelaska, Z., Kovačević, M. (2001): Odnos glagola i imenica u ranome jezičnome razvoju. Zbornik radova II. hrvatski slavistički kongres / Sesar, Dubravka ; Vidović Bolt, Ivana (ur.). Zagreb : Hrvatsko filološko društvo, 441-452.
Jelaska, Z. (2001): Usvajanje hrvatskoga kao materinskoga i stranoga jezika - osnovni dječji rječnik i osnovni rječnik za strance. Psiholingvistika i kognitivna znanost u hrvatskoj primijenjenoj lingvistici: zbornik radova sa savjetovanja održanoga 18. i 19. svibnja 2001. u Opatiji / Stolac, D., Ivanetić, N., Pritchard, B. (ur.). Zagreb: Hrvatsko društvo za primijenjenu lingvistiku ; Rijeka : Graftrade.
Jelaska, Z., Kovačević, M., Anđel, M. (2002): Morphology and semantics - the basis of Croatian case // Pre- and Protomorphology : Early phases of Morphological Development in Nouns and Verbs / Voeikova, M. D., Dressler, W. U. (ur.). München : LINCOM Europa, 2002.
Jelaska, Z., Hržica, G., (2002): Poteškoće u učenju srodnih jezika: prevođenje sa srpskog na hrvatski. Jezik. 3. (49. (2002.)) ; 91.-104.
Jelaska, Z., Cvikić, L. (2004): Finding distinction between synonyms. Linguistische Studien im Europäischen Jahr der Sprachen Linguistic Studies in the European Year of Languages / Bračić, S., Čuden, D., Podgoršek, S., Pogačnik, V. (ur.): Peter Lang, Europäischen Verlag der Wissenschaften, 273-281.
Jelaska, Z. (2004): Fonološki opisi hrvatskoga jezika: Glasovi, slogovi, naglasci. Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada.

Šifra: LPI-5	<i>INFORMATIKA</i>	
Opći podaci		
Odsjek	Opći edukacijsko - rehabilitacijski	Godina studija: I
Studijski program	Logopedija	
Nositelj predmeta	prof. dr. sc. Branko Nikolić	
Ustanova nositelja	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet	
Suradnici na predmetu	Doc.dr.sc. Ante Bilić-Prečić	
Status predmeta	☐ obvezni	☒ izborni
Okvirni sadržaj predmeta		
Povjesni razvoj informatike. Matematičke komponente kompjutorskog sustava. Strojna osnova kompjutorskih sustava. Programska osnova kompjutorskih sustava. Sustavna programska podrška, aplikativna programska podrška, organizacija podatkovnih resursa i kompjutorske mreže i komunikacije. Informacijski sustavi. Ekspertni sustavi. Model pete generacije kompjutorskih sustava. Utjecaj informatike na transformaciju edukacijskih procesa. Računalni virusi. Operativni sustav WINDOWS. Primjena programa za obradu teksta WORD u edukacijskoj rehabilitaciji. Tablice proračuna EXCEL i njihova primjena u edukacijskoj rehabilitaciji. Korištenje baza podataka u programu EXCEL. Kreiranje		

prezentacija POWER POINT i povezivanje s Word-om, Excel-om te Internetom. Korištenje WWW i Elektroničke pošte. Upotreba MS Outlooka za elektroničku poštu.				
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija				
Omogućavanje studentima svladavanje osnovna znanja iz informatike u svrhu izrade programa za potrebe odgoja, obrazovanja i rehabilitacije. Upoznavanje studente s principima korištenja elektroničkih računala u analizi podataka i informacijskim sustavima u edukacijskoj rehabilitaciji.				
ECTS – bodovi		3		
Broj sati	Pred.: 1	Sem.: 0	Vj.: 2	Ukupno sati: 60
Način polaganja ispita	☒ usmeni ispit	☒ pismeni ispit	☒ kolokvij	
Metode nastave				
☒ predavanja	☒ vježbe/seminari	☐ samostalni zadatak	☐ multimedija	
☒ Internet	☐ laboratorij	☐ demonstracije	☒ konzultacije	
Obvezna literatura				
Grbavac, V. (1994): Informatika, kompjutori i primjena, Sveučilišni udžbenik, Zagreb. (61-73), (78-97), (125-139), (143-153), (166-177), (193-204), (212-233), (253-258), (359-366), (508-510).				
Kardum, G., Knežević, B., Pejić-Bach, M., Spremić, M. (2000): Informatički alati u poslovanju, Ekonomski fakultet Sveučilišta u zagrebu – Mikrorad, Zagreb. (5-103).				
Preporučena literatura				
Boyce, J., Green, J. (1997): Using MS Office 97, QUE, Macmillan, Indianapolis, SDA.				
Grbavac, V.(1991): Analiza i implementacija informatičkih sustava, Sveučilišni udžbenik, Zagreb.				
Kvalifikacijski radovi				
Grbavac, V., Vranić, F., Nikolić, B. (1998): Visoko kvalitativna metodologija planiranja razvoja i upravljanja ekspertnim sustavima, III .Međunarodni znanstveni simpozij: Komunikacijski sustavi '98., Zagreb				
Grbavac, V., Plenković, M., Nikolić, B. (1998): Razvoj elektroničkih komunikacija i publikacija na internetu, Informatologija, Zagreb, 29/30,1996,3-4 /1997, 1-4, 149-153.				
Nikolić, B., Brestovci, B. (1985): Primjer prepoznavanja uzoraka opisanih nad skupom kvalitativnih varijabli uz konzistentna linearna ograničenja, Defektologija, 21, 1-2, 85-91.				
Nikolić, B.(1987): Jednostavna metoda za analizu promjena na jednom entitetu opisanom nad skupom kvalitativnih varijabli, Defektologija, 23, 1, 71-76.				
Nikolić, B. (1988): Algoritam za prepoznavanje uzoraka uz konzistentna linearna ograničenja, Acta Defectologica, Vol. 6, 1-2. 13-17.				
Nikolić, B. (1991): Model za analizu promjena nastalih uključivanjem kompjutora u transformacijske procese kod osoba s teškoćama socijalne integracije, Defektologija,1,77-89.				
Nikolić, B. (1997): Povezanost dvaju skupova varijabli na temelju kanoničke analize kovarijance, V. Znanstveni skup: Rehabilitacija i inkluzija, Zagreb, Sažeci, 94.				
Nikolić, B. (1999): Kvantitativne promjene jednog uzorka ispitanika u više od dvije vremenske točke, Zbornik radova sa znanstvenog skupa - Kineziologija za 21. stoljeće, 446-449., Dubrovnik.				
Runjić, T., Nikolić, B., Bilić-Prčić, A. (2003): Utjecaj rehabilitacije na svladavanje tehnike samostalnosti kretanja kod slijepih invalida domovinskog rata, Revija za rehabilitacijska istraživanja, 39,1, 71-80.				
Prstačić, M., Nikolić, B., Hojanić, R. (2004): Motorički poremećaji, kronične bolesti, art terapija i sofrologija, Revija za rehabilitacijska istraživanja, 40,1, 91-104.				

Šifra: LPI-12	OŠTEĆENJA VIDA		
Opći podaci			
Odšjek	Oštećenja vida	Godina studija:I	
Studijski program	Rehabilitacija		
Nositelj predmeta	prof. dr. sc.Mira Oberman-Babić		
Ustanova nositelja	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet		
Suradnici na predmetu			
Status predmeta	☒ obvezni	☐ izborni	
Okvirni sadržaj predmeta			
<ul style="list-style-type: none"> -Definicija sljepoće i slabovidnosti -Vizualno funkcioniranje u uvjetima oštećenog vizualnog aparata -Razvoj osoba oštećena vida u svijetlu strukturnog pristupa -Razvoj osoba oštećena vida (kognitivni,senzoričko-perceptivni,motorički,govorni) -Socijalni razvoj osoba oštećena vida -Adaptacija i socijalna integracija osoba oštećena vida -Profesionalna integracija -Edukacijska (odgojno-obrazovna integracija) -Socijalni položaj osoba oštećena vida tijekom povijesti 			
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija			
<p>Studenti bi studijem ovog predmeta trebali steći teorijska i praktična znanja o etiologiji, fenomenologiji oštećenja vida i njihovim implikacijama na funkcioniranje slijepih i slabovidnih osoba u različitim područjima njihove aktivnosti.Također bi trebali steći spoznaje o karakteristikama doživljavanja i ponašanja osoba oštećena vida .</p>			
ECTS – bodovi		3	
Broj sati	Pred.: 2	Sem.: 0	Vj.: 1 Ukupno sati: 45
Način polaganja ispita	☒ usmeni ispit	☐ pismeni ispit	☐ kolokvij
Metode nastave			
☒ predavanja	☒ vježbe/seminari	☒ samostalni zadatak	☒ multimedija
☒ internet	☐ laboratorij	☒ demonstracije	☒ konzultacije
Obvezna literatura			
<p>Fuchs E. (2000.): The school for the visually impaired in changing U : Proceedings European Conference, Cracow: »Vision and strategies for the new Century. »International Council for Education of People with Visual Impairment,Grawe, str.59-64.</p> <p>Oberman-Babić M., Runjić T., Znaor M., Joković –Turalija I. (2000.): Struktura stavova nastavnika redovne osnovne škole prema edukacijskoj integraciji učenika oštećena vida.U: Zbornik referata simpozija Alpe –Adria. Društvena skrb za odgoj ,obrazovanje i socijalnu sigurnost osoba s posebnim potrebama, Društvo defektologa Slovenije, Ljubljana, str. 403-414.</p> <p>De Lorenzi E. (2000.): The commitment of state and civil society to the education health care and support of the disabled in the Canton Ticino.U : Zbornik referata simpozija Alpe _Jadran «Društvena skrb za obrazovanje i socijalnu sigurnost osoba s posebnim potrebama . Društvo defektologa Slovenije, Ljubljana , str.108-113.«Vidjeti više«, Zbornik referata Hrvatskog simpozija o sljepoći i slabovidnosti ,Škola «Škurinje»,Rijeka, 1994.</p> <p>Oberman-Babić M.(1987.): Stavovi učenika redovne i specijalne škole prema odgojno obrazovnoj integraciji djece sa smetnjama u razvoju. Disertacija, Fakultet za defektologiju , Sveučilište u Zagrebu. Zagreb.</p> <p>Oberman-Babić M. (1979.): Poremećaji govora u djece oštećena vida,Magistarski rad, Škola narodnog zdravlja « Andrija Štampar », Medicinski fakultet Sveučilište u Zagrebu ,</p>			

Zagreb

Stančić V.(1991.): Oštećenja vida, biopsihosocijalni aspekti. Školska knjiga, Zagreb

Enquist J. (1995.): Early childhood in Europe U : Proceedings International Council for Education of People with Visual impairment. European Conference on Education of Visually Impaired : »Mutual Information and Inspiration , Budapest, 1995., I.C.E.V.I., Grawe , str. 11-13.

Bonamie E. (1995.): A different family having a visually impaired child and the developments in a family. U : Proceedings International Council for Education of People with Visual Impairment , European Conference on Education of Visually Impaired ,»Mutual Information and Inspiration«, Budapest , 1995. I.C.E.V.I. str. 16-23.

Dikić S.(1997.): Tiflogologija , Defektološki fakultet, Univerzitet u Beogradu, Beograd.

Preporučena literatura

Stančić V. (1981.): Adaptivni potencijal slijepih.Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, Sveučilište u Zagrebu , Zagreb, Izdavački centar Rijeka , Zagreb-Rijeka.

Rosenthal B.P.(2000.) :Functional diagnosis and assessment of vision impairment. U: Silverstone B. Et al. The Lighthouse handbook on vision impairment and vision rehabilitation . Oxford university press , New York.

Sleeuwenhoek, H. ,Boter R., Vermeer, A. (1995.) : Perceptual –motor performance and the social development of visually impaired children. Journal of visual impairment & blindness , 89, 4, 359-367.

Kvalifikacijski radovi

Oberman-Babić M. (1979.): Poremećaji govora u djece oštećena vida , Magistarski rad Škola narodnog zdravlja «Andrija Štampar» , Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb.

Oberman-Babić M. (1988.): Stavovi učenika redovne i specijalne škole prema odgojno obrazovnoj integraciji učenika sa smetnjama u razvoju, Disertacija. Fakultet za defektologiju Sveučilišta u Zagrebu , Zagreb.

Oberman-Babić M. ,Nikolić B. (1998.) :Modeli stimulacije vizualno perceptivnih funkcija u slabovidne djece ,defektologija, 24, 2, 7-15 .

Oberman-Babić M. ,Nikolić B. (1994.) : Relacije nepoželjnih ponašanja u djece oštećena vida i aktivnosti svakodnevnog života «Vidjeti više» ,Zbornik referata znanstvenog skupa «Vidjeti više» Škola «Škurinje» , Rijeka , 102-113.

Oberman Babić M. , Joković –Turalija I. , (1996.) : stavovi učenika redovne škole prema odgojno obrazovnoj integraciji učenika oštećena vida i uloga defektologa u njihovoj transformaciji , defectologica Slovenica 4, 1, 77-87.

Oberman- Babić M., Runjić T ., Znaor M.,, Joković- Turalija I. ,(2000.) :Struktura stavova učenika redovne osnovne škole prema edukacijskoj integraciji učenika oštećena vida,Zbornik referata kongresa zemalja Alpe-Adria «Deset godina kasnije» Društvo defektologov Slovenije , Pedagoška fakulteta Univerza v Ljubljani , Ljubljana, 403- 414.

Šifra:	<i>PRAKTIKUM AKADEMSKIH VJEŠTINA</i>	
Opći podaci		
Odsjek	Odsjek za poremećaje u ponašanju	I. godina / I. semestar
Studijski program	Preddiplomski studij logopedije	
Nositelj predmeta	doc.dr.sc. Martina Ferić Šlehan, doc.dr.sc. Valentina Kranželić	
Ustanova nositelja	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet	
Suradnici na predmetu		
Status predmeta	☐ obvezni	☒ izborni
Okvirni sadržaj predmeta		

Pretraživanje baza podataka (kataložni listići, Internet, on-line baze podataka). Tehnike proučavanja literature (letimično čitanje, potpuno čitanje, studentsko čitanje). Kritično čitanje teksta. Vođenje bilješki. Navođenje literature. Stilovi citiranja literature. Planiranje i pisanje eseja, seminara. Pisanje s kritičkim osvrtom. Autorska prava. Uređivanje teksta. Planiranje prezentacija (strukturiranje prezentacija, načini prezentiranja, načini pamćenja teksta za prezentaciju, stvaranje kontakta s publikom). Nošenje s tremom.				
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija				
Nakon odslušanog kolegija student će moći:				
<ul style="list-style-type: none"> • samostalno pretraživati baze podataka • kritički čitati tekst (akademsko čitanje) • planirati pisanje eseja i seminara • planirati i razumjeti akademsko pisanje s kritičkim osvrtom • citirati navođene reference i korištenu literaturu • pisati tehnički dorađene seminare • planirati i izrađivati prezentaciju svojeg rada • uspješno prezentirati pisani tekst • uspješnije se nositi s tremom 				
ECTS – bodovi		1		
Broj sati	Pred.: 0	Sem.: 0	Vj.: 2	Ukupno sati: 30
Način polaganja ispita	☐ usmeni ispit	☐ pismeni ispit	☒ kolokvij	
Metode nastave				
☐ predavanja	☒ vježbe/seminari	☒ samostalni zadatak	☒ multimedija	
☒ internet	☐ laboratorij	☒ demonstracije	☒ konzultacije	
Obvezna literatura				
Matijević, M., Mužić, V., Jokić, M. (2003): Istraživati i objavljivati: Elementi metodološke pismenosti u pedagogiji. Hrvatski pedagoško-književni zbor. Zagreb.				
Preporučena literatura				
Zelenika, R. (1998): Metodologija i tehnologija izrade znanstvenog i stručnog djela. Sveučilište u Rijeci.				
Mejovšek, M. (2003). Uvod u metode znanstvenog istraživanja u društvenim i humanističkim znanostima. Zagreb-Jastrebarsko: ERF-Naklada slap.				
Silobričić V. (2003): Kako sastaviti, objaviti i ocijeniti znanstveno djelo. 5. izd. Medicinska naklada, Zagreb				
Kvalifikacijski radovi				
dr.sc. Valentina Kranželić je završila edukaciju Aktivno učenje i kritičko mišljenje u visokoškolskoj nastavi, <i>Forum za slobodu odgoja, Zagreb (2004 -2006)</i>				
doc. dr.sc. Martina Ferić Šlehan je u završnoj fazi edukacije Aktivno učenje i kritičko mišljenje u visokoškolskoj nastavi, <i>Forum za slobodu odgoja, Zagreb (2004 -2006)</i>				

Šifra:	<i>TEORIJA ODGOJA</i>			
Opći podaci				
Odsjek	Poremećaji u ponašanju	Godina studija: I. / Semestar: I.		
Studentski program	Logopedija			
Nositelj predmeta	Prof.dr.sc. Dubravka Miljković			
Ustanova nositelja	Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu			
Suradnici na predmetu				
Status predmeta	☒ obvezni	☐ izborni		
Okvirni sadržaj predmeta				

<p>Odgoj – temeljni pojmovi. Ciljevi, norme i vrijednosti odgoja. Podjela i pravci pedagogije kao znanosti o odgoju. Odgoj i društvo. Odgoj i razvoj ličnosti. Odgoj i međuljudski odnosi. Razvoj pedagoške misli. Suvremeni zahtjevi koji se postavljaju pred teoriju odgoja.</p>				
<p>Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija</p>				
<p>Cilj kolegija je upoznati studente s osnovama znanosti o odgoju, te polazeći od iskustvenog pojma odgoja razviti znanstveni pojam. Osvijestiti povezanost društva i odgoja, te spoznati ulogu odgoja u razvoju ljudskoga društva i svake pojedine ličnosti. Ovladati spoznajama na kojima će se razviti sposobnosti i umijeća za uspješnije odgojno djelovanje.</p>				
ECTS – bodovi		4		
Broj sati	Pred.: 2	Sem.: 1	Vj.: 0	Ukupno sati: 45
Način polaganja ispita	☒ usmeni ispit	☒ pismeni ispit	☐ kolokvij	
<p>Metode nastave</p>				
☒ predavanja	☒ vježbe/seminari	☒ samostalni zadatak	☐ multimedija	
☐ internet	☐ laboratorij	☐ demonstracije	☒ konzultacije	
<p>Obvezna literatura</p>				
<p>Giesecke, H. (1993.). Uvod u pedagogiju. Zagreb: Educa. Gudjons, H. (1994.). Pedagogija - temeljna znanja. Zagreb: Educa. Miljković, D. (2009.) Pedagogija za sportske trenere. Zagreb: Kineziološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu. Miljković, D., Rijavec, M. (2010.). Razgovori sa zrcalom – psihologija samopouzdanja (6. izdanje) Zagreb: IEP-D2.</p>				
<p>Preporučena literatura</p>				
<p>Bratanić, M. (2002). Paradoks odgoja. Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada. Lesourne, J.: Obrazovanje & društvo. Izazovi 2000 godine. Educa, Zagreb, 1993. Miljković, D., Rijavec, M. (2008.). Tri puta do otoka sreće – psihologija sreće i dobrog života. Zagreb: IEP-D2. Mijatović, A. (ur.) (1999). Osnove suvremene pedagogije. Zagreb, HPKZ. Mužić, V. (1977.). Metodologija pedagoškog istraživanja. Sarajevo: Svjetlost. Pastuović, N.(1999.). Edukologija. Zagreb: Znamen. Rijavec, M., Miljković, D., (2002.). U potrazi za čarobnom svjetiljkom, IEP-D2, Zagreb. Rijavec, M., Miljković, D., (2010.). Tko su dobri ljudi, (2. izdanje), IEP-D2, Zagreb. Vukasović, A. (2001.). Pedagogija. (7. izdanje), Hrvatski katolički zbor «MI», Zagreb Zaninović, M. (1988.). Opća povijest pedagogije. Zagreb: Školska knjiga. Zaninović, M. (1985.). Pedagoška hrestomatija. Zagreb: Školska knjiga.</p>				
<p>Kvalifikacijski radovi</p>				
<p>Miljković, D. (2009.) Pedagogija za sportske trenere. Zagreb: Kineziološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu. Miljković, D., Rijavec, M. (2010.). Razgovori sa zrcalom – psihologija samopouzdanja (6. izdanje) Zagreb: IEP-D2. Miljković, D., Rijavec, M. (2008.). Tri puta do otoka sreće – psihologija sreće i dobrog života. Zagreb: IEP-D2. Rijavec, M., Miljković, D., (2010.). Tko su dobri ljudi, (2. izdanje), IEP-D2, Zagreb. Rijavec, M., Miljković, D., (2002.). U potrazi za čarobnom svjetiljkom, IEP-D2, Zagreb.</p>				

Šifra:	<i>INTERAKCIJSKO KOMUNIKACIJSKI ASPEKT ODGOJA</i>			
Opći podaci				
Odsjek	Poremećaji u ponašanju	Godina studija: / Semestar:		
Studijski program	Socijalna pedagogija			
Nositelj predmeta	Prof.dr.sc. Dubravka Miljković			
Ustanova nositelja	Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu			
Suradnici na predmetu				
Status predmeta	☐ obvezni	☒ izborni		
Okvirni sadržaj predmeta				
Razlozi komuniciranja. Vrste komunikacije: interpersonalna, grupna, u organizaciji – školi; uzlazna, silazna i vodoravna komunikacija; verbalna komunikacija (govorenje, slušanje, čitanje, pisanje) i neverbalna komunikacija (ton glasa, mimika, geste; prostor i vrijeme u komunikaciji); formalna i neformalna komunikacija. Komunikacija i izgrađivanje odnosa s drugima. Prepreke u komunikaciji i kako ih smanjiti. Vještine asertivnosti: kako se zauzeti za sebe, ne ugrožavajući drugog; kako se suprotstaviti neprikladnom ponašanju učenika; kako dati dobru povratnu informaciju; kako primiti kritiku. Sukobi: uzroci i vrste sukoba; suradnja i medijacija kao tehnike nenasilnog rješavanja sukoba.				
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija				
Studenti će steći znanja o čimbenicima uspješne komunikacije i razvijati vještine efikasne, nenasilne komunikacije u odgoju i obrazovanju, te u svakodnevnom životu.				
ECTS – bodovi		3		
Broj sati	Pred.: 2	Sem.: 1	Vj.: 0	Ukupno sati: 45
Način polaganja ispita	☐ usmeni ispit	☒ pismeni ispit	☐ kolokvij	
Metode nastave				
☒ predavanja	☒ vježbe/seminari	☒ samostalni zadatak	☒ multimedija	
☐ internet	☐ laboratorij	☒ demonstracije	☒ konzultacije	
Obvezna literatura				
Bratanić, M. (1993.). Mikropedagogija. Interakcijsko - komunikacijski aspekt odgoja. Zagreb: Školska knjiga.				
Miljković, D., Rijavec, M. (2010.). Razgovori sa zrcalom – psihologija samopouzdanja (6. izdanje) Zagreb: IEP-D2. – poglavlja 6-10				
Preporučena literatura				
Brajša, P. (1993.). Pedagoška komunikologija. Zagreb: Školske novine.				
Miljković, D., Lugomer-Armano, G., Arnautović, D. (2004.). Ovdje sam, slušam. Zagreb: SUTEKS.				
Miljković, D. - Rijavec, M.(1999.). Kako se dobro prezentirati. Zagreb: IEP-D2 MEP,				
Miljković, D. – Rijavec, M. (2002.). Komunikacija u organizaciji. Zagreb: IEP-D2-Vern'.				
Miljković, D. - Rijavec, M. (2002.). Kako se zauzeti za sebe? Zagreb: IEP-D2-Vern'.				
Rijavec, M., Miljković, D. (2002.). Kako rješavati konflikte? Zagreb: IEP-D2-Vern'.				
Rijavec, M. - Miljković, D. (2002.). Neverbalna komunikacija. Zagreb: IEP-D2-Vern'.				
Kvalifikacijski radovi				
Miljković, D., Lugomer-Armano, G., Arnautović, D. (2004.). Ovdje sam, slušam. Zagreb: SUTEKS.				
Miljković, D. - Rijavec, M.(1999.). Kako se dobro prezentirati. Zagreb: IEP-D2 MEP.				
Miljković, D. – Rijavec, M. (2002.). Komunikacija u organizaciji. Zagreb: IEP-D2-Vern'.				
Miljković, D. - Rijavec, M. (2002.). Kako se zauzeti za sebe? Zagreb: IEP-D2-Vern'.				
Rijavec, M., Miljković, D. (2002.). Kako rješavati konflikte? Zagreb: IEP-D2-Vern'.				
Rijavec, M. - Miljković, D. (2002.). Neverbalna komunikacija. Zagreb: IEP-D2-Vern'.				

2. GODINA – OBVEZNI KOLEGIJI

Šifra: LPO-10		<i>ONTOGENEZA KOMUNIKACIJE</i>		
Opći podaci				
Odsjek	Logopedija	Godina studija: II		
Studijski program	Logopedija			
Nositelj predmeta	prof. dr. sc. Marta Ljubešić			
Ustanova nositelja	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet			
Suradnici na predmetu	mr. sc. Blaženka Brozović, dr.sc. Maja Cepanec			
Status predmeta	☒ obvezni	☐ izborni		
Okvirni sadržaj predmeta				
<p>Stadiji u razvoju rane komunikacije (0-2). Emocionalna komunikacija u ranom razvoju. Regulacija djetete-roditelj i regulacijski poremećaji. Terapijski pristupi regulacijskim poremećajima. Funkcije rane komunikacije. Zdržena pažnja i komunikacija. Rana komunikacijska sredstva: vokalizacija i geste. Predpokazatelji narušenog komunikacijskog razvoja: nedostaci u razvoju socijalne kognicije i metode procjene, imitativne sposobnosti i metode procjene, simbolička igra i metode procjene. Nedostatno interaktivni roditelji i posljedice na ranu komunikaciju (stres, depresija, psihosocijalna nezrelost za roditeljstvo, prezaposlenost, siromaštvo). Duža hospitalizacija ili institucionalizacija i učinci na ranu komunikaciju. Perinatalna oštećenja mozga i drugi perinatalni rizični čimbenici i učinci na ranu komunikaciju. Pristupi u poticanju ranog komunikacijskog razvoja.</p>				
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija				
<p>Student se treba osposobiti za razumijevanje obilježja rane komunikacije i njene uloge u djetetovom učenju i socijalizaciji. Temeljem toga treba razumijeti i uzroke narušene rane komunikacije i odgođene pojave jezične komunikacije, te ovladati metodama procjene u području rane komunikacije.</p>				
ECTS – bodovi		5		
Broj sati	Pred.: 2	Sem.: 0	Vj.: 2	Ukupno sati: 60
Način polaganja ispita	☒ usmeni ispit	☒ pismeni ispit	☒ kolokvij	
Metode nastave				
☒ predavanja	☒ vježbe/seminari	☐ samostalni zadatak	☐ multimedija	
☒ internet	☒ laboratorij	☐ demonstracije	☒ konzultacije	
Obvezna literatura				
<p>Ljubešić, M. (2003) (ur.): Biti roditelj, poglavlje 3. Kako dijete dolazi do jezika. Zagreb: Državni zavod za zaštitu obitelji materinstva i mladeži, str. 81-199.</p> <p>McLaughlin, S. (1998): The introduction to language development. Poglavlja: The interactive basis of human communication, str. 123-173.; The beginnings – infant communication , str. 175-218. San Diego: Singular.</p>				
Preporučena literatura				
<p>Billeaud, F. P. (1993): Communication disorders in infants and toddlers. Assessment and intervention. Boston: Andover Medical Publishers.</p> <p>Carpenter, M., Nagell, K., Tomasello, M. (1998): Social cognition, joint attention, and communicative competence from 9-15 month of age. Monographs of the Society for Research in Child Development, No.255 Vol.63.</p> <p>Gopnik, A., Meltzoff, A. N., Kuhl, P. K. (2003): Znanstvenik u kolijevci. Što nam rano učenje kazuje o umu. Educa: Zagreb.</p>				

Papoušek, H., Papoušek, M. (1992): Beyond emotional bonding: The role of preverbal communication in mental growth and health. *Infant Mental Health Journal*, 13, 43-53.

Tamis-LeMonda, C. S., Bornstein, M. H., Baumwell, L., Damast, A. M. (1996): Responsive parenting in the second year: specific influences on children's language and play. *Early Development and Parenting*, 5, 173-183.

Tronick, E. (1991): Emocije i emocionalna komunikacija u male djece. U: Kovačević, M. (ur). *Psihologija, edukacija i razvoj djeteta*. Zagreb: Školske novine, 50-68.

Vasta, R. Haith, M. H., Miller, S. A. (1998): Dječja psihologija, poglavlje 12. Rani socijalni i emocionalni razvoj. Jastrebarsko: Naklada Slap, str. 445-485.

Kvalifikacijski radovi

Cepanec, M.: Pragmatički poremećaj: prikaz slučaja. Zbornik radova Hrvatskog društva za primijenjenu lingvistiku, u tisku.

Cepanec M.: Jezični razvoj u djece s ranim žarišnim mozgovnim oštećenjem. *Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja*, u tisku.

Ljubešić, M. (1997) (ur): Jezične teškoće školske djece. Znanstvena monografija. Zagreb: Školske novine.

Ljubešić, M. (2001): Rana komunikacija: novi izazov za istraživanje i rano poticanje. U: Budin, L., Roić, S. (ur). *Znanost za 21. stoljeće - znanstvena čitanka*, Zagreb: Klub hrvatskih humboldtovaca, 61-74.

Ljubešić, M. (2001): Rana komunikacija i njezina uloga u učenju i razvoju djeteta *Dijete i društvo*, 3, 261-278.

Ljubešić, M., Brozović, B. (2002): Model dijagnostičko-savjetodavnog praćenja ranog dječjeg razvoja i podrške obitelji. *Dijete i društvo*, 375-388.

Ljubešić, M., Kralj, T. (2003): [Od etičkih načela do njihove primjene u istraživanjima s djecom: pokušaj sagledavanja domaćih prilika](#). *Dijete i društvo*, 5; 105-118.

Ljubešić, M. (2003) (ur.): *Biti roditelj*. Zagreb: Državni zavod za zaštitu obitelji materinstva i mladeži.

Ljubešić, M. (2003): Psychische Gesundheit des Saueglings: Ein neues Thema in den Suedosteuroepaelaendern. U: Dumitrascu, D. L. (ur). *Psychosomatic medicine. Recent progress & current trends*. Cluj-Napoca: Editura medicala universitara «Iuliu Hatieganu», 119-125.

Ljubešić, M. (2004): [Suvremeni koncept rane intervencije za neurorizičnu djecu](#). *Journal of Gynaecology, Perinatology, Reproductive Mediine and Ultrasonic Diagnostics*, 13; 57-60.

Fonijatrija

Šifra: LPO-12	<i>PSIHOLINGVISTIKA</i>			
Opći podaci				
Odsjek	Logopedija	Godina studija: II.		
Studijski program	Logopedija			
Nositelj predmeta	prof. dr. sc. Melita Kovačević			
Ustanova nositelja	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet			
Suradnici na predmetu	dr. sc. Jelena Kuvač, doc.dr.sc. Marijan Palmović			
Status predmeta	☒ obvezni	☐ izborni		
Okvirni sadržaj predmeta				
<p>Kolegij bi obuhvaćao temeljna znanja o ovome području koja bi studente uvela u područje psiholingvistike čime bi se, pak, stvorio temelj za detaljno upoznavanje s postavkama i načelima razvojne psiholingvistike. Glavne bi teme bile:</p> <p>određivanje područja psiholingvistike, rubna i srodna područja i temeljni pojmovi povijesni uvid u razvoj psiholingvistike i njezino mjesto u logopedskoj praksi temeljne metode i postupci psiholingvistike psiholingvistika u urednom i narušenom jezičnom razvoju osnovni čimbenici usvajanja jezika (nasljeđe, okolina, učenje, sposobnosti, komunikacija); prijerodni razvoj i jezik prije jezika: komunikacija i njezina uloga u jezičnom usvajanju međudodnos komunikacije, jezika i govora osnovne jezične sastavnice u psiholingvistici: fonologija, morfologija, leksik, sintaksa. jezik i drugi jezik, vrste dvojezičnosti, dvojezičnost i obrazovanje).</p>				
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija				
<p>Generičke kompetencije: Uspostavljanje razumijevanja pojma interdisciplinarnosti; sposobnost sinteze spoznaja iz različitih znanstvenih disciplina. Specifične kompetencije i znanja: Upoznatost s područjem psiholingvistike i povezivanje s drugim, srodnim područjima bitnima za snalaženje u području logopedije.</p>				
ECTS – bodovi	5			
Broj sati	Pred.: 2	Sem.: 0	Vj.: 2	Ukupno sati: 60
Način polaganja ispita	☒ usmeni ispit	☒ pismeni ispit	☒ kolokvij	
Metode nastave				
☒ predavanja	☒ vježbe/seminari	☒ samostalni zadatak	☒ multimedija	
☒ internet	☒ laboratorij	☐ demonstracije	☒ konzultacije	
Obvezna literatura				
<p>Field, J. (2003): Psycholinguistics: A resource book for students. London: Routledge. Pavličević-Franić, D., Kovačević, M. (2002): Komunikacijska kompetencija u višejezičnoj sredini II. Zagreb: Naklada Slap. (odabrana poglavlja)</p>				
Preporučena literatura				
<p>Berko Gleason, J., Bernstein Ratner, N. (1997): Psycholinguistics. Singapore: Wadsworth. (odabrana poglavlja) Blum, T. (1993): Prenatal Learning and Bonding. Berlin: Leonardo Publishers. Kovačević, M. (1991): Psihologija, edukacija, razvoj djeteta. Zagreb: Školske novine. (odabrana poglavlja) Šoljan, N. N, Kovačević, M. (1990): Kognitivna znanost. Zagreb: Školske novine. (poglavlje)</p>				
Kvalifikacijski radovi				
<p>Jelaska, Z., Kovačević, M., Anđel, M. (2002): Morphology and semantics - the basis of Croatian case. U: M. Voeikova, W. U. Dressler (ur.): Pre- and Protomorphology : Early phases of Morphological Development in Nouns and Verbs. München : LINCOM Europa.</p>				

Kany, W. (ur.): *Spezische Sprachentwicklungsstoerung und Sprachlernen*. Heidelberg : Edition Schindele.

Kovačević, M. (1997). *Jezik i jezične sastavnice*. U: Ljubešić, M. (ur.): *Jezične teškoće školske djece*. Zagreb: Školske novine.

Kovačević, M. (1997): *Kognitivne i metajezične sposobnosti*. U: M. Ljubešić (ur.). *Jezične teškoće školske djece*. Zagreb: Školske novine.

Kovačević, M. (1997): *Rani jezični razvoj: okvir za novu psiholingvističku teoriju*. *Suvremena lingvistika*. 1-2 (1997) , 40-41; 137-153.

Kovačević, M., Jelaska, Z., Brozović, B. (1998): *Comparing Lexical and Grammatical Development in Morphologically Different Languages*. U: Aksu Koc, A., Taylan Erguvanli, E., Ozoy Sumru, A., Kuntay, A. (ur.): *Perspectives on language acquisition*. Istanbul : Bogazici University Printhouse, 1998. 368-383.

Kovačević, M. (2001): *Rana komunikacija i jezični razvoj: interdisciplinarni pristup*. *Revija za rehabilitacijska istraživanja*. 37, 1; 1-8.

Kovačević, M. (2001): *Društvena istraživanja Lingvistička ekologija: jezični razvoj i višejezičnost*. U: Kovačević, M. (ur): *Društvena istraživanja (zbornik)*, Zagreb : Institut društvenih znanosti Ivo Pilar.

Kovačević, M. (2001): *Thematic Issue: Early Communication and Language Development*. *Zbornik Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta*. Zagreb: ERF.

Pavličević-Franić, D., Kovačević, M. (2002): *Komunikacijska kompetencija u višejezičnoj sredini I*. Zagreb: Naklada Slap.

Pavličević-Franić, D., Kovačević, M. (2002): *Komunikacijska kompetencija u višejezičnoj sredini II*. Zagreb: Naklada Slap.

Scholer, H., Ljubešić, M., Kovačević, M. (1998): *Eine Stoerung, zwei Sprachen, verschieden Fehler?* U: Scholer, H, Fromm, W., Kany, W., Scholer, H., Fromm, W.

Šifra: LPO-13		STATISTIKA	
Opći podaci			
Odsjek	Katedra za rehabilitaciju, informatiku, statistiku i tehnologiju	Godina studija: II / semester: III	
Studijski program	Logopedija		
Nositelj predmeta	Prof. dr. sc. Branko Nikolić		
Ustanova nositelja	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet		
Suradnici na predmetu	Prof.dr.sc. Lajos Szirovicza, dr.sc. Ante Bilić-Prečić		
Status predmeta	☒ obvezni	☐ izborni	
Okvirni sadržaj predmeta			
<p>Teorija vjerojatnosti. Kombinatorika (permutacije, kombinacije, varijacije). Procjena parametara centralne tendencije (aritmetička sredina, mod, medijan). Procjena parametara varijabilnosti (varijanca, standardna devijacija, koeficijent varijabilnosti). Grafički prikaz distribucije frekvencija (histogram, poligon frekvencija, kumulativni graf). Teorijske distribucije (binomna distribucija, Poissonova distribucija, normalna distribucija X^2-kvadrat distribucija, F-distribucija, t-distribucija). Standardizirane vrijednosti i centili. Uzorci (vrste uzoraka). Testiranje hipoteza. Kolmogorov-Smirnov test. Interval pouzdanosti. Razlike između uzoraka (t-test, analiza varijance). Relacije varijabli (kovarijance, korelacije). Koeficijenti korelacije. Koeficijent konkordancije. Metoda linearne regresije. Analiza kvalitativnih varijabli (analiza razlika, analiza povezanosti, mjere asocijacije). Normalizacija ordinalnih varijabli (pretvaranje kvalitativnih varijabli u intervalne).</p>			

Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija				
Pruža studentima osnovna znanja iz statistike potrebna za praćenje stručne i znanstvene literature, te provođenje jednostavnijih istraživanja i evaluaciju vlastite djelatnosti. Omogućava upoznavanje standardnih metoda za analizu podataka koje se primjenjuju u logopediji prilikom programiranja i kontrole rehabilitacijskih procesa.				
ECTS – bodovi		5		
Broj sati	Pred.: 2	Sem.: 0	Vj.: 2	Ukupno sati: 60
Način polaganja ispita	☒ usmeni ispit	☒ pismeni ispit	☒ kolokvij	
Metode nastave				
☒ predavanja	☒ vježbe/seminari	☐ samostalni zadatak	☐ multimedija	
☒ internet	☐ laboratorij	☐ demonstracije	☒ konzultacije	
Obvezna literature				
1. Petz Boris (1997): Osnovne statističke metode za nematematičare, "Naklada slap", Jastrebarsko. (29-158), (176-236), (249-268,281,297); Ukupno 210 stranica				
Preporučena literatura				
1. Guilford, J.P. (1968): Fundamental Statistics in Psychology and Education, New York, McGraw-Hill.				
2. McClave T. James and Frank H. Dietrich II: Statistics, Dellen Publishing Company, San Francisco, Collier Macmillan Publishers, London, 1988.				
3. Mendenhall, W. and Sincich, T. (1988): Statistics for the Engineering and Computer Sciences, San Francisco, Dellen.				
4. Pauše, Ž.; Vjerojatnost-Informacija-Stohastički procesi, Školska knjiga, Zagreb, 1974.				
5. Šošić I. i Serdar V.: Uvod u statistiku, Školska knjiga, Zagreb, 1997.				
Kvalifikacijski radovi				
1. Brestovci, B., Nikolić, B. (1977): Primjena modificiranog Johnsonovog algoritma za hijerarhijsko grupiranje, Problemi glasa i artikulacije glasova - dislalije, dizartrije, disfonije, SDDJ i SDS, Beograd, 126-138.				
2. Nikolić, B. , Brestovci, B. (1985): Primjer prepoznavanja uzoraka opisanih nad skupom kvalitativnih varijabli uz konzistentna linearna ograničenja, Defektologija, 21, 1-2, 85-91.				
3. Nikolić, B. (1987): Jednostavna metoda za analizu promjena na jednom entitetu opisanom nad skupom kvalitativnih varijabli, Defektologija, 23, 1, 71-76.				
4. Nikolić, B. (1988): Algoritam za prepoznavanje uzoraka uz konzistentna linearna ograničenja, Acta Defectologica, Vol. 6, 1-2. 13-17.				
5. Nikolić, B. (1991): Model za analizu promjena nastalih uključivanjem kompjutera u transformacijske procese kod osoba s teškoćama socijalne integracije, Defektologija, 1, 77-89.				
6. Nikolić, B. (1997): Analysis of Change in Simple of Respondents Described by a Group of Characteristics in Two Points in Time, Rehabilitation And Inclusion, Proceedings of the 5th Scientific Conference of Faculty of Special Education and Rehabilitation, University of Zagreb, Zagreb, September 23-26, 103-114.				
7. Grbavac, V., Plenković, M., Nikolić, B. (1998): Razvoj elektroničkih komunikacija i publikacija na internetu, Informatologija, Zagreb, 29/30, 1996, 3-4 /1997, 1-4, 149-153.				
8. Nikolić, B. (1999): Kvantitativne promjene jednog uzorka ispitanika u više od dvije vremenske točke, Zbornik radova sa znanstvenog skupa - Kineziologija za 21. stoljeće, 446-449., Dubrovnik.				
9. Nikolić, B. , Bilić-Prčić, A., Pejčinović R. (2001): Problem uzoraka i moguća rješenja u pedagogiji, Zbornik radova s međunarodnog znanstvenog kolokvija: Teorijsko-metodološka utemeljenost pedagoških istraživanja, Opatija, 27.-28. travnja, 155-177.				
10. Šunić, N., Heđever, M., Nikolić, B. (2003): Utjecaj pušenja na vokalne i somatske poteškoće nastavnika, Revija za rehabilitacijska istraživanja, 39,2, 147-156.				

Šifra: LPO-14	HRVATSKI ZNAKOVNI JEZIK 101 / 102			
Opći podaci				
Odsjek	Oštećenja sluha	Godina studija: II		
Studijski program	Logopedija			
Nositelj predmeta	prof. dr. sc. Sandra Bradarić-Jončić			
Ustanova nositelja	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet			
Suradnici na predmetu	mr. sc. Marina Milković			
Status predmeta	☒ obvezni	☐ izborni		
Okvirni sadržaj predmeta				
<p>RAZMJENJIVANJE OSOBNIH I MEĐULJUDSKIH INFORMACIJA; Predstavljanje i upoznavanje. Potvrđivanje i ispravljanje informacija. Da/Ne pitanja. Pitanja tko/što/gdje. Osobne zamjenice.</p> <p>OKOLINA I STANOVANJE; Snalaženje u prostoru. Jelo i piće. Izražavanje želja. Brojevi. Pokazne zamjenice.</p> <p>LJUDI I ODNOSI MEĐU NJIMA; Identitet. Članovi obitelji. Drugi međuljudski odnosi. Posvojne zamjenice.</p> <p>VRIJEME I SVAKODNEVNE AKTIVNOSTI; Godišnja doba. Snalaženje u vremenu. Komunikacija i sredstva za komunikaciju. Slobodno vrijeme.</p> <p>ŽIVOT I ZDRAVLJE; Zanimanja. Karakteristike (osobine). Osobno uređivanje.</p>				
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija				
Cilj ovog kolegija je da se studenti upoznaju, teorijski i praktično, sa znakovnim jezikom i drugim oblicima manualne komunikacije osoba oštećena sluha. Sadržaj i struktura kolegija trebaju razviti osnovne komunikacijske vještine i znanja neophodna za rad s osobama oštećena sluha. Vježbe iz ovog kolegija omogućuju razvijanje vještine recepcije i ekspresije, te usvajanje osnovnog rječnika i gramatike.				
ECTS – bodovi		6		
Broj sati	Pred.: 0	Sem.: 0	Vj.: 2	Ukupno sati: 60
Način polaganja ispita	☒ usmeni ispit	☐ pismeni ispit	☒ kolokvij	
Metode nastave				
☐ predavanja	☒ vježbe/seminari	☒ samostalni zadatak	☒ multimedija	
☒ internet	☐ laboratorij	☒ demonstracije	☒ konzultacije	
Obvezna literatura				
<p>Bradarić-Jončić, S. (1999): Osobitosti djece s oštećenjem sluha, "Srcem prema vjeri", Zbornik radova Nacionalnog skupa o vjerskom odgoju djece i mladeži s posebnim potrebama, Zagreb, 26-33.</p> <p>Bradarić-Jončić, S. (2000): Manualni oblici komunikacije osoba oštećena sluha, Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja, 35, 2.</p> <p>Bradarić-Jončić, S. (2001): Znakovni jezik i kultura gluhih. Dijete i društvo, 3, 385-389.</p>				
Preporučena literatura				
<p>Zimmermann, A. (1986): Uvodni seminar o komunikaciji s osobama oštećena sluha; Fakultet za defektologiju, Zagreb.</p> <p>Sachs, O. (1991): Seeing voices: a journey into the world of deaf; Picador, London.</p> <p>Schein, J. D., Stewart, D. A. (2002): Language in motions: Exploring the nature of sign; Gallaudet University Press, Washington, D.C.</p>				
Kvalifikacijski radovi				
<p>Bradarić-Jončić, S. (1999): Osobitosti djece s oštećenjem sluha, "Srcem prema vjeri", Zbornik radova Nacionalnog skupa o vjerskom odgoju djece i mladeži s posebnim potrebama, Zagreb, 26-33.</p> <p>Bradarić-Jončić, S. (2000): Manualni oblici komunikacije osoba oštećena sluha, Hrvatska</p>				

revija za rehabilitacijska istraživanja, 35, 2.

Bradarić-Jončić, S. (2001): Znakovni jezik i kultura gluhih. *Dijete i društvo*, 3, 385-389 .

Bradarić-Jončić, S. (2001): Simpozij "Znakovni jezik i kultura gluhih", *Mostovi – magazin za tematiku gluhih i nagluhih*, Glasilo Saveza udruženja građana oštećenog sluha BiH.

Bradarić-Jončić, S. (2001): O simpoziju «Znakovni jezik i kultura gluhih». List «Dodir», Tromjesečnik Hrvatske udruge gluhoslijepih osoba «Dodir».

Bradarić-Jončić, S., Makvić, I. (2003): «Integracijska i edukativna uloga obrazovnog prevoditelja u srednješkolskom sustavu obrazovanja Republike Hrvatske». Zbornik radova sa Savjetovanja «Komunikacijska integracija i kretanje osoba s gluhošljepoćom u obrazovanju, zdravstvu, socijalnoj skrbi i svakodnevnom životu», Zagreb, HUGS «Dodir».

Bradarić-Jončić, S., Tarczay, S. (2004): Sign language and education of the deaf in Croatia. U: Bradarić-Jončić, S. V. Ivasović (eds.): «Sign language, Deaf Culture & Bilingual Education», ERF, Zagreb.

Bradarić-Jončić, S., Ivasović, V. (Eds.) (2004): «Sign Language, Deaf Culture & Bilingual Education», Faculty of Education and Rehabilitation Sciences, Zagreb.

Bradarić-Jončić, S. (2004): Znakovni jezik i školovanje gluhih. Časopis Hrvatskog saveza gluhih i nagluhih «Ukratko».

Bradarić-Jončić, S., Bosnar, B. (2004): Stavovi prosvjetnih djelatnika prema znakovnom jeziku u uključivanju obrazovnih prevoditelja u redovne ustanove odgoja i obrazovanja. Zbornik radova s V međunarodnog seminara SDDH: «Dobra edukacijsko-rehabilitacijska praksa». Trakošćan.

Milković, M., Bradarić-Jončić, S. (2004): Hrvatski znakovni jezik: fonologija, morfologija, sintaksa. Neobjavljeni video materijal.

Milković, M. (2005): Red riječi u hrvatskom znakovnom jeziku; Neobjavljeni Magistarski rad, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, Zagreb.

Šifra: LPO-15	<i>NEURORAZVOJNI JEZIČNI POREMEĆAJI</i>			
Opći podaci				
Odsjek	Logopedija	Godina studija: II		
Studijski program	Logopedija			
Nositelj predmeta	doc. dr. sc. Tatjana Prizl Jakovac			
Ustanova nositelja	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet			
Suradnici na predmetu	mr. sc. Blaženka Brozović			
Status predmeta	☒ obvezni	☐ izborni		
Okvirni sadržaj predmeta				
<p>Tipovi i obilježja ranog oštećenja mozga. Uloga različitih perinatalnih rizičnih čimbenika u nastanku oštećenja mozga. Sličnosti i razlike u obilježjima jezičnih teškoća u djece s neurorazvojnim poremećajima i sindromima (poput, perinatanoga oštećenja mozga, fetalnoga i dojenačkoga inzulta, hidrocefalusa, tuberozne skleroze, Rasmussenovog, operkularnog i Van der Knappovog sindroma) i djece s traumatskim oštećenjima mozga. Primjena istraživačke i kliničke metodologije te evaluacijskih metoda u proučavanju fenomena ranog mozgovnog oštećenja. Metode logopedске dijagnostike i terapije kod razvojnih jezičnih teškoća nastalih uslijed različitih neurorazvojnih poremećaja.</p>				
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija				
<p>Cilj ovoga kolegija je upoznavanje sa spoznajama o etiologiji i fenomenologiji atipičnoga jezičnoga razvoja uslijed različitih negativnih neurorazvojnih čimbenika. Istaknute su posebnosti simptomatologije, logopedске dijagnostike i terapije jezičnih poremećaja dječje dobi nastalih uslijed neurorazvojnih poremećaja poput različitih vidova ranoga oštećenja mozga i različitih sindroma nastalih uslijed narušenoga razvoja mozga.</p>				
ECTS – bodovi		4		
Broj sati	Pred.: 1	Sem.: 0	Vj.: 2	Ukupno sati: 30
Način polaganja ispita	☒ usmeni ispit	☒ pismeni ispit	☒ kolokvij	
Metode nastave				
☒ predavanja	☒ vježbe/seminari	☒ samostalni zadatak	☒ multimedija	
☒ internet	☒ laboratorij	☒ demonstracije	☒ konzultacije	
Obvezna literatura				
<p>Bates, E., Roe, K. (2001): Language development in children with unilateral brain injury. U: Nelson, C.A., Luciana, M.(ur.). Handbook of Developmental Cognitive Neuroscience. 281-309.</p> <p>Brozović, B. (1998): Jezično-govorni razvoj prijevremeno rođene djece. Magistarski rad. Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. (156 str.)</p> <p>Downie, A. L., Jakobson, L. S., Frisk, V., Ushycky, I. (2003): Periventricular brain injury, visual motion processing, and reading and spelling abilities in children who were extremely low birthweight. Journal of International Neuropsychological Society 9 (3):440-9.</p> <p>Feldman, H. M., Janosky, J. E., Scher, M. S., Wareham, N., L. (1994): Language abilities following prematurity, periventricular brain injury, and cerebral palsy. Journal of Communication Disorders 27 (2): 71-90.</p> <p>Moran, C., Gillon, G. (2004): Language and memory profiles of adolescents with traumatic brain injury. Brain Injury 2004. 18(3):273-88.</p>				
Preporučena literatura				
<p>Catroppa, C., Anderson, V. (2004): Recovery and predictors of language skills two years following pediatric traumatic brain injury. Brain and Language 88(1):68-78.</p> <p>Gupta, P, MacWhinney B, Feldman H. M, Sacco K. (2003): Phonological memory and vocabulary learning in children with focal lesions. Brain Language, 87(2):241-52.</p> <p>Kostović, I., Judaš, M. (1998): Morfogenez a i histogenez a središnjeg živčanog sustava i</p>				

<p>procesu razvojnog preustrojenja (3. Poglavlje). U: Kostović, I., Judaš, M. Temelji neuroznanosti. 24-31. Zagreb, MD, Udžbenici Sveučilišta u Zagrebu.</p> <p>Kostović, I., Judaš, M. (1998): Sinaptička plastičnost i stanični mehanizmi učenja i pamćenja (Poglavlje 44) U: Kostović, I., Judaš, M. Temelji neuroznanosti. Zagreb, MD, Udžbenici Sveučilišta u Zagrebu. 664-674.</p> <p>Marien, P., Paquier, P., Engelborghs. S., De Deyn, P. P. (2001): Acquired crossed aphasia in dextral children revisited. <i>Brain and Language</i>, 79 (3):426-43.</p> <p>Mejaški-Bošnjak, V., Gojmerac, T., Đuranović, V., Krakan, G. (2004): Hipoksično-ishemično oštećenje mozga u nedonoščadi. <i>Gynaecologia et perinatologia</i> 13, suppl No 2, 41-46.</p> <p>Menyuk, P., Liebergot, J. W., Schultz, M. C. (1995): Early Language Development in Full Term and Premature Infants. Lawrence Erlbaum Associates.</p> <p>Semrud-Clikeman, M. (2001): Traumatic Brain injury in children and Adolescents. Assessment and Intervention. The Guilford Press, New York.</p>
Kvalifikacijski radovi
<p>Brozović, B. (1998): Jezično-govorni razvoj prijevremeno rođene djece. Magistarski rad. Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu.</p> <p>Brozović, B., Knjaz, Z., Galić, S. (2003): Analiza zamjenica u iskazima trogodišnjeg djeteta. U: Ljubešić. M. (ur.). Biti roditelj. Model dijagnostičko-savjetodavnog praćenja ranoga dječjeg razvoja i podrške obitelji s malom djecom. Zagreb: DZZO, 2003; str. 176-198.</p> <p>Ivšac, J., Brozović, B., Ljubešić, M. (2003): Rani jezični razvoj i radna memorija. U: Ljubešić. M. (ur.). Biti roditelj. Model dijagnostičko-savjetodavnog praćenja ranoga dječjeg razvoja i podrške obitelji s malom djecom. Zagreb: DZZO, 2003; str. 134-151.</p> <p>Kostović, M., Brozović, B., Radoš, M., Gojmerac, T. (2005): Corpus callosum thinning leading to specific neurocognitive deficits: a case study of perinatal brain lesion. U tisku. <i>Cognitie Creier Compotament</i>.</p>

Šifra: LPO-16	<i>OŠTEĆENJA SLUHA</i>	
Opći podaci		
Odsjek	Za oštećenja sluha	Godina studija: II
Studijski program	Logopedija	
Nositelj predmeta	prof. dr. sc. Sandra Bradarić-Jončić	
Ustanova nositelja	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet	
Suradnici na predmetu		
Status predmeta	☒ obvezni	☐ izborni
Okvirni sadržaj predmeta		
<p>Klasifikacije oštećenja sluha. Etiologija oštećenja sluha. Demografski pokazatelji. Govorno-jezični razvoj djece oštećenog sluha. Čitanje govora s lica i usana. Manualni oblici komunikacije: ručne abecede, manualno kodirani vokalni jezici, znakovni jezici. Istraživanja znakovnog jezika: lingvistička, psiholingvistička, neurolingvistička i edukacijsko-rehabilitacijska istraživanja. Sociološko-kulturološki i medicinski model gluhoće. Kultura gluhih. Senzoričko funkcioniranje. Kognitivni razvoj. Socijalni i emocionalni razvoj. Motoričke sposobnosti. Edukacija i rehabilitacija.</p>		
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija		
<p>Razumijevanje i prepoznavanje posljedica oštećenja sluha na različitim područjima razvoja osobnosti djeteta oštećena sluha, u funkciji boljeg razumijevanja postupaka i načela edukacije i rehabilitacije te djece. Uvodi studente u područje surdologije, pružajući uvid u komunikacijske, psihosocijalne, sociološke i edukacijsko-rehabilitacijske aspekte</p>		

oštećenja sluha.				
ECTS – bodovi		6		
Broj sati	Pred.: 3	Sem.: 2	Vj.: 1	Ukupno sati: 90
Način polaganja ispita	☒ usmeni ispit	☐ pismeni ispit	☐ kolokvij	
Metode nastave				
☒ predavanja	☒ vježbe/seminari	☐ samostalni zadatak	☒ multimedija	
☒ internet	☐ laboratorij	☐ demonstracije	☒ konzultacije	
Obvezna literatura				
<p>Bradarić-Šlujo, S. (1991): Nepoželjni oblici ponašanja kod djece oštećena sluha. Defektologija, 28, 2.</p> <p>Bradarić-Šlujo, S. (1992): Prevencija nepoželjnih oblika ponašanja kod djece oštećena sluha. Defektologija, 28, 1-2.</p> <p>Bradarić-Jončić, S. (1997): Vizualna percepcija govora i gluhoća. Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja, br. 2.</p> <p>Bradarić-Jončić, S. (1998): Neka obilježja čitača i govornika o kojima ovisi uspješnost vizualne percepcije govora. Br. 1, 1-13.</p> <p>Bradarić-Jončić, S. (2000): Manualni oblici komunikacije osoba oštećena sluha. Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja, br. 2.</p> <p>Bradarić-Jončić, S. i Blaži, D. (2002): Izgovor glasova gluhih srednjoškolaca. Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja, 36, 1.</p> <p>Bradarić-Jončić, S., Ivasović, V. (Eds.) (2004): «Sign Language, Deaf Culture & Bilingual Education», Faculty of Education and Rehabilitation Sciences, Zagreb.</p> <p>Pribanić, Lj. (1991): Usvojenost padeženog sustava u djece s oštećenjem sluha. Defektologija, 28, 1, 11-19.</p> <p>Pribanić, Lj. (1994): Usvojenost glagolskih vremena kod gluhih učenika. Zbornik sažetaka I kongresa logopeda Hrvatske, Varaždin, str. 8.</p> <p>Pribanić, Lj. (1995): Jezični razvoj djece oštećena sluha (rječnik i gramatika). Logopedija, 1-2, 49-55.</p> <p>Radovančić, B. (1976): Razlike između gluhih učenika i učenika koji čuju na osnovu nekih manifestnih motoričkih karakteristika. Defektologija 12, 1-2.</p> <p>Radovančić, B. (1995): Značajke surdopedagoškog rada u razdoblju od otvaranja škole Adalberta Lampea do danas. U: Mršić, V. i sur.: 110 godina zemaljskog zavoda za gluhoću u Zagrebu – obol utemeljenju i razvitku hrvatske surdologije, Centar Slava Raškaj, Zagreb, 41-47.</p>				
Preporučena literatura				
<p>Herljević, I. (1996): Progovori! (Postupci slušno-govornog osposobljavanja djece s težim slušnim oštećenjima). Školska knjiga, Zagreb.</p> <p>Lane, H., Hoffmeister, R., Bahan, B. (1996): A journey into the Deaf-World. Down Sign Press, San Diego, (CA).</p> <p>Marchshark, M. (1993): Psychological development of deaf children. Oxford University Press.</p> <p>Marschark, M., Clark, D. (eds) (1993): Psychological perspectives on deafness. Lawrence Erlbaum Associates.</p> <p>Marschark, M. (1997): Raising and educating a deaf child. Oxford University Press, New York, Oxford.</p> <p>Marschark, M., Lang, H. G., Albertini, J. A. (2002): Educating deaf students. From research to practice. Oxford University Press.</p> <p>Martin, D. S. (Ed.) (1991): Advances in Cognition, Education and Deafness. Gallaudet University.</p> <p>Neal Mahshie, S. (1995): Educating deaf children bilingually. Pre-College Programs, Gallaudet University, Washington, D.C.</p>				

- Pappas, D.G. (1985): *Diagnosis and treatment of hearing impairment in children. A clinical manual.* College Hill Press, San Diego, CA.
- Pickersgill, M. (1990): Bilingualism and the education of deaf children: Part 1 – theories, models and factors. *Deafness and Development*, 1, 1, 10-15.
- Pickersgill, M. (1991): Bilingualism and the education of deaf children: Part 2 – Implications and theoretical considerations. *Deafness and Development*, 1, 2, 1-3
- Pickersgill, M. (1997): Towards a bilingual education for deaf children. *Deafness and Education*, 21, 3, 10-20.
- Pintar, V. (1983): *Stimulacije pokretom za razvoj govora u Verbotonalnoj metodi.* Centar SUVAG, Zagreb.
- Rodda, M., Grove, C. (1987): *Language, cognition and deafness.* LEA Publishers, Hilldale, New Jersey, London.
- Sachs, O. (1991): *Seeing voices: a journey into the world of the deaf.* Picador, London.
- Stoparić, B. (1984): *Igrom do govora.* Svjetlost, Sarajevo.
- Šmit, B. (1985): *Muzičke stimulacije u Verbotonalnoj metodi.* Centar SUVAG, Zagreb.

Kvalifikacijski radovi

- Bolfan-Stošić, N., Bradarić-Jončić, S., Vrdoljak, K. (2001): Kvaliteta glasa gluhe i čujuće djece. Zbornik radova sa znanstvenog skupa s međunarodnim sudjelovanjem "Glas", Opatija.
- Bradarić-Šlujo, S. (1991): Nepoželjni oblici ponašanja kod djece s oštećenjem sluha, *Defektologija*, 28, 2, 163-171.
- Bradarić-Šlujo, S. (1992): Prevencija nepoželjnih oblika ponašanja kod djece s oštećenjem sluha, *Defektologija*, 28, 1-2, 169-181.
- Bradarić-Šlujo, S. (1992): Evaluacija efikasnosti defektološkog programa za otklanjanje agresivnog ponašanja kod nagluhe djece, *Defektologija*, 28, 1-2, 1-13.
- Bradarić-Jončić, S. (1997): Vizualna percepcija govora i gluhoća, *Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja*, 33, 2, 119-133.
- Bradarić-Jončić, S. (1998): Neka obilježja čitača i govornika o kojima ovisi uspješnost vizualne percepcije govora u gluhih osoba, *Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja*, 34, 1.
- Bradarić-Jončić, S., Ivković, D., Popović, S. (1999): Obilježja artikulacije i vizualne percepcije vokala i konsonanata gluhih i nagluhih srednjoškolaca. Zbornik radova sa međunarodnog skupa "Ustvarjalnost v logopediji", Nova Gorica, Slovenija.
- Bradarić-Jončić, S. (1999): Osobitosti djece s oštećenjem sluha, "Srcem prema vjeri", Zbornik radova Nacionalnog skupa o vjerskom odgoju djece i mladeži s posebnim potrebama, Zagreb, 26-33.
- Bradarić-Jončić, S. (2000): Manualni oblici komunikacije osoba oštećena sluha, *Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja*, 35, 2,
- Bradarić-Jončić, S., Blaži, D. (2002): Izgovor glasova u gluhih srednjoškolaca, *Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja*, 36, 1.
- Bradarić-Jončić, S., Bosnar, B. (2004): Stavovi prosvjetnih djelatnika prema znakovnom jeziku u uključivanju obrazovnih prevoditelja u redovne ustanove odgoja i obrazovanja. Zbornik radova s V međunarodnog seminara SDDH: «Dobra edukacijsko-rehabilitacijska praksa». Trakošćan.
- Bradarić-Jončić, S., Tarczay, S. (2004): Sign language and education of the deaf in Croatia. U: Bradarić-Jončić, S. V. Ivasović (eds.): «Sign language, Deaf Culture & Bilingual Education», ERF, Zagreb.
- Bradarić-Jončić, S. (2004): Struktura govorno-jezičnog signala i uspješnost čitanja govora s lica i usana. *Govor*, br. 2.
- Bradarić-Jončić, S., Ivasović, V. (Eds.) (2004): «Sign Language, Deaf Culture & Bilingual Education», Faculty of Education and Rehabilitation Sciences, Zagreb.

Šifra: LPO-17	<i>ARTIKULACIJSKO - FONOLOŠKI POREMEĆAJI</i>			
Opći podaci				
Odsjek	Odsjek za logopediju	Godina studija: II		
Studijski program	Logopedija			
Nositelj predmeta	prof.dr.sc. Draženka Blaži			
Ustanova nositelja	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet			
Suradnici na predmetu	Dr.sc. Jasmina Ivšac			
Status predmeta	☒ obvezni	☐ izborni		
Okvirni sadržaj predmeta				
Definicija i uzroci artikulacijskih poremećaja. Učestalost poremećaja izgovora. Vrste i stupnjevi artikulacijskih poremećaja. Razlike između artikulacijskih i fonoloških poremećaja. Procjena artikulacijskih poremećaja. Logopedska rehabilitacija artikulacijskih poremećaja (metode i postupci).				
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija				
Kolegij ima za cilj razviti kod studenta generičke i specifične vještine uočavanja i prepoznavanja, te procjene vrste i stupnja artikulacijskih poremećaja (s jačim naglaskom na artikulacijske poremećaje izazvane teškoćama motoričke izvedbe), te sposobnost razlikovanja artikulacijskih od fonoloških poremećaja. Razvija kod studenta kompetencije za provođenje logopedske rehabilitacije artikulacijskih poremećaja.				
ECTS – bodovi		5		
Broj sati	Pred.: 2	Sem.:0	Vj.: 2	Ukupno sati: 60
Način polaganja ispita	☒ usmeni ispit	☐ pismeni ispit	☒ kolokvij	
Metode nastave				
☒ predavanja	☒ vježbe	☒ samostalni zadatak	☒ multimedija	
☒ internet	☒ laboratorij	☐ demonstracije	☒ konzultacije	
Obvezna literatura				
Blaži, D. (2005): Artikulacijsko-fonološki poremećaji i njihovo uklanjanje. (skripta u pripremi)				
Blaži, D., Arapović, D. (2003): Artikulacijski nasuprot fonološkom poremećaju. Govor XX, 1-2, 27-38.				
Hardcastle, W.J., Hewlett, N. (1999): Coarticulation – Theory, Data and Techniques. Cambridge University Press. Cambridge. (odabrana poglavlja)				
Vuletić, D. (1987): Govorni poremećaji – izgovor. Školska knjiga, Zagreb.				
Vuletić, D. (1980): Test artikulacije. Fakultet za defektologiju, Zagreb.				
Preporučena literatura				
Babić, Z. (1995): Fonetika i fonologija hrvatskoga jezika. Školska knjiga, Zagreb.				
Bowen, C., Cupples, L. (2004): The role of families in optimising phonological therapy outcomes. Child language Teaching and Therapy 20,3, 245-260.				
Creaghead, N. A., Newman, P. W., Secord, W. A. (1989): Assessment and Remediation of Articulatory and Phonological Disorders. Allyn and Bacon, New York.				
Heđever, M. (1991): Poremećaji artikulacije glasova i njihovi međusobni odnosi. Fakultet za defektologiju, Zagreb, (neobjavljeni magistarski rad).				
Horga, D. (1996): Obrada fonetskih obavijesti. Znanstvena biblioteka Hrvatskoga filološkoga društva, Zagreb.				
Kvalifikacijski radovi				
Blaži, D. (1994): Utjecaj okoline na razvoj govora u djece, Defektologija, 30, 2, 153 - 160.				
Blaži, D. (1997): Obilježja posebnih jezičnih teškoća, u: Ljubešić, M. (ur.): Jezične teškoće školske djece, Školske novine, Zagreb, 97 - 104.				

Blaži, D., Vancaš, M., Prizl-Jakovac, T. (2000): Fonološki poremećaji i fonemska diskriminacija u predškolske djece. *Revija za rehabilitacijska istraživanja*, 36,2, 165-169.

Blaži, D., Arapović, D. (2003): Artikulacijski nasuprot fonološkom poremećaju. *Govor* XX, 1-2, 27-38.

Blaži, D. (2003): Rani jezični razvoj. Znanstvena monografija: Biti roditelj - Model dijagnostičko-savjetodavnog praćenja ranoga dječjega razvoja i podrške obitelji s malom djecom (ur. Ljubešić, M.). Državni zavod za zaštitu obitelji, materinstva i mladeži. Zagreb. str.83-98.

Bradarić-Jončić, S., Blaži, D. (2002): Osobitosti izgovora glasova u gluhih srednjoškolaca. *Revija za rehabilitacijska istraživanja*, 38, 1, 73 -101.

Ljubešić, M., Kralj, T., Brozović, B., Blaži, D., Ivšac, J. (2003): Ne govorim ali komuniciram. Znanstvena monografija: Biti roditelj - Model dijagnostičko-savjetodavnog praćenja ranoga dječjega razvoja i podrške obitelji s malom djecom (ur. Ljubešić, M.). Državni zavod za zaštitu obitelji, materinstva i mladeži. Zagreb. str. 113 -125.

Šifra: LPO-18		<i>POREMEĆAJI GLASA I</i>		
Opći podaci				
Odsjek	Logopedija	Godina studija: II		
Studijski program	Logopedija			
Nositelj predmeta	prof. dr. sc. Natalija Bolfan-Stošić			
Ustanova nositelja	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet			
Suradnici na predmetu				
Status predmeta	☒ obvezni	☐ izborni		
Okvirni sadržaj predmeta				
<p>Uvodni dio sadržava osnovne značajke normalnosti govora/glasa i fenomenologiju poremećaja glasa. Osnovni sadržaj predavanja oslanja se na etiologiju poremećaja glasa, definiranje osnovnih parametara glasa, vrste glasa, vrste poremećaja glasa djece i odraslih, klasifikacije poremećaja glasa u odnosu na različite uzroke, zlouporabu glasa, glas i ostale sindrome. Nadalje, posebna razrada problema glasa u djece i poremećaji glasa u odraslih (najčešća pojavnost, uzroci, posljedice, terapijske preporuke). Završna predavanja sadržavaju područje laringektomiranih glasova, osnovnih dijagnostičkih i terapijskih postavki kod poremećaja glasa, osnovnih akustičkih pokazatelja poremećenih glasova djece i odraslih te pravila higijene glasa djece i odraslih.</p>				
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija				
<p>Predmet osigurava dodiplomsku razinu znanja za razumijevanje fenomena nastanka glasa i terminologije koja se pojavljuje od infantilne do odrasle dobi. Upoznaje studenta s osnovnim uzrocima poremećaja glasa koji su okosnica za određivanje daljnjeg tretiranja poremećenog glasa.</p> <p>Ovaj predmet osigurava prepoznavanje različitih oblika poremećenog glasa u odnosu na normalan glas i razvija vještine primjene različitih uređaja za reprodukciju zvuka koji su neophodni u procesu otkrivanja i daljnjeg tretiranja poremećenog glasa.</p> <p>Na kraju, omogućava studentima pronalaženje informacija sa područja poremećaja glasa i proučavanje literature koja se bavi poremećajima glasa.</p>				
ECTS – bodovi		5		
Broj sati	Pred.: 2	Sem.: 0	Vj.: 2	Ukupno sati: 60
Način polaganja ispita	☒ usmeni ispit	☐ pismeni ispit	☐ kolokvij	
Metode nastave				
☒ predavanja	☒ vježbe/seminari	☒ samostalni zadatak	☐ multimedija	

☒ internet	☒ laboratorij	☐ demonstracije	☒ konzultacije
Obvezna literatura			
<p>Berry, C. (1994): Your Voice and How to Use It. Virgin Publishing Ltd, 332, Landbroke Grove, London. (Poglavlja 1 i 2, 109 str.)</p> <p>Bolfan-Stošić, N. (1994): Akustičke karakteristike dječjih glasova. Magistarski rad. Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb. (Uvod: 18 str.)</p> <p>Bolfan-Stošić, N. (1999): Akustičke karakteristike glasa djece s Downovim sindromom, oštećenjima sluha, cerebralnom paralizom, disfonijama i djece bez oštećenja. Doktorska disertacija. Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb. (Uvod: 48 str.)</p> <p>Dworkin, J. P., Meleca, R. J. (1997): Vocal Pathologies: Diagnosis, Treatment, and Case Studies. Singular Publishing Group, Inc. San Diego, London. (Poglavlja 1,2 i 3: 59 str.)</p> <p>Greene, M. C. L., Mathieson L. (1989): The Voice and It's Disorders. 5th edition, Whurr Publishers. (Poglavlja 5 i 6: 16 str.)</p> <p>Wilson, D. K. (1979): Voice Problems of Children. The Williams & Wilkins company. (Poglavlja 1, 2 i 3: 40 str.)</p>			
Preporučena literatura			
<p>Nair, G. (1999): Voice Tradition and Technology. Singular Publishing Group, Inc. San Diego, California. (326 str)</p> <p>Titze, I. R. (1994): Workshop on Acoustic Voice Analyses. National Center for Voice and Speech, The University of Iowa, Iowa City, USA. (Poglavlje «Nomenclature and Definitions» 10 str.)</p>			
Kvalifikacijski radovi			
<p>Bolfan - Stošić, N., Zorić, A. (1997): Uputstva za rad kod kuće i razvijanje higijene dječjeg glasa. HLD - izdanje - 001 - 501/97. (14 str)</p> <p>Bolfan-Stošić, N., Heđever, M. (1999): Akustičke karakteristike glasa djece s Downovim sindromom. Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja, 35, 2, 99 -104. (5 str.)</p> <p>Bolfan – Stošić, N., Farago, E. (2001): Acoustic Features of Voice of Children with Motoric Disorders. Proceedings of papers of 2nd International Workshop on Models and Analysis of Vocal Emissions for Biomedical Applications, September, 13 – 15, Firenze, Italy, 30 – 33. (3 str.)</p> <p>Bolfan-Stošić, N., Yliherva, A., Welch, G. (2003): Vocal Identity - Differences and Similarities between Children from Croatia and Finland. Proceedings of papers of 3rd International Workshop on Models and Analysis of Vocal Emissions for Biomedical Applications, December, Firenze, Italy, 47 – 50. (3 str.)</p> <p>Brestovci, B., Bolfan-Stošić, N. (1998): Voice Quality of Hearing-Impaired Children. Proceedings of papers of 3rd International Workshop, Advances in Quantitative Laryngoscopy, Aachen, June, 35 - 45. (10 str.)</p> <p>Rončević, A., Bolfan – Stošić, N. (2002): Neki pokazatelji dječjih disfonija. Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja, 38, 2, 193-200. (7 str.)</p>			

2. GODINA – IZBORNI KOLEGIJI

Šifra:	<i>DVOJEZIČNOST / VIŠEJEZIČNOST</i>	
Opći podaci:		
Odsjek	Logopedija	Godina studija: 2. / semestar: IV.
Studijski program	Logopedija (preddiplomski)	
Nositelj predmeta	Prof. dr. sc. Melita Kovačević	
Ustanova nositelja	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet	
Suradnici na predmetu	Gordana Hržica, dr. sc. Jelena Kuvač Kraljević	
Status predmeta	☐ obvezni	☒ izborni
Okvirni sadržaj predmeta		
<p>Ovaj će kolegij pružiti osnovna znanja iz područja dvojezičnog/višejezičnog razvoja, uključujući znanja o procesima jezičnog usvajanja i učenja koji mogu dovesti do dvojezičnosti ili višejezičnosti. Znanje stečeno na kolegiju omogućit će budućim logopedima razlikovanje i prepoznavanje različitih vrsta dvojezičnosti i višejezičnosti te prepoznavanje specifičnih potreba dvojezične/višejezične djece. Ova će znanja omogućiti budućim logopedima stjecanje osnovnih znanja potrebnih za daljnje usavršavanje za logopedski rad s posebnim teškoćama dvojezične/višejezične djece, u pozitivnom ozračju prema višejezičnom razvoju.</p> <p><i>Sadržaj kolegija:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - određenje dvojezičnosti i višejezičnosti - temeljna obilježja dvojezičnosti i višejezičnosti - podjele i vrste dvojezičnosti i višejezičnosti - rana i kasna dvojezičnost - utjecaj dvojezičnosti/višejezičnosti na druge kognitivne aspekte - dvojezičnost/višejezičnost i obrazovni sustav - dvojezični/višejezični govornici u Hrvatskoj 		
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija		
<p>A. Temeljna znanja iz područja dvojezičnosti</p> <p>A1. Student će svladati i usvojiti osnovna znanja o dvojezičnosti i višejezičnosti, osnovne odrednice dvojezičnosti i višejezičnosti te temeljna razilaženja u definicijama.</p> <p>A2. Studenti će upoznati različite procese koji dovode do dvojezičnosti/višejezičnosti te razlike u jezičnoj kompetenciji koje ti procesi uzrokuju.</p> <p>A3. Student će usvojiti osnovnu terminologiju potrebnu za proučavanje različitih aspekata dvojezičnosti (vrste dvojezičnosti, jezici u međuodnosu, jezici prema načinu i/li vremenu usvajanja...).</p> <p>A4. Student će usvojiti osnovna znanja o specifičnostima jezičnog razvoja dvojezičnih/višejezičnih govornika, koje ih razlikuju od jednojezičnih govornika.</p> <p>B. Primjena temeljnih znanja iz područja dvojezičnosti/višejezičnosti</p> <p>B5. Student će stečena temeljna znanja naučiti primijeniti u izravnom istraživačkom radu na ciljnim skupinama dvojezičnih ispitanika.</p> <p>B6. Student će moći u izravnom radu sa ciljnim skupina ispitanika uočiti posebnosti jezičnog znanja dvojezičnih/višejezičnih govornika.</p> <p>B7. Student će moći primijeniti stečeno temeljno znanje za upoznavanje i proučavanje stručne i znanstvene literature iz područja dvojezičnosti/višejezičnosti</p>		

ECTS – bodovi		3		
Broj sati	Pred.: 2	Sem.: 1	Vj.:	Ukupno sati: 45
Način polaganja ispita	☐ usmeni ispit	☒ pismeni ispit	☒ kolokvij	
Metode nastave				
☒ predavanja	☒ vježbe/seminari	☒ samostalni zadatak	☐ multimedija	
☐ internet	☐ laboratorij	☐ demonstracije	☒ konzultacije	
Obvezna literatura				
<p>1. Pavličević-Franić, Dunja i Kovačević, Melita (2003). <i>Komunikacijska kompetencija u višejezičnoj sredini II: teorijska razmatranja, primjena</i>. Zagreb – Jastrebarsko: Sveučilište u Zagrebu i Naklada Slap.</p> <p>2. Jelaska, Zrinka (ur.) (2005). <i>Hrvatski kao drugi i strani jezik</i>. Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada.</p> <p>3. Prebeg-Vilke, Mirjana (1991). <i>Vaše dijete i jezik - materinski, drugi i strani jezik</i>. Zagreb: Školska knjiga.</p> <p>4. Wei, Li (ur.) (2000). <i>The Bilingualism Reader</i>. London: Routledge.</p>				
Preporučena literatura				
<p>1. Kovačević, Melita i Pavličević-Franić, Dunja (ur.) (2002). <i>Komunikacijska kompetencija u višejezičnoj sredini I: prikazi, problemi, putokazi</i>. Zagreb – Jastrebarsko: Sveučilište u Zagrebu i Naklada Slap.</p> <p>2. Bialystok, Ellen (2003). <i>Bilingualism in Development: Language, Literacy, and Cognition</i>. Cambridge: CUP.</p> <p>3. Walters, Joel (2005). <i>Bilingualism: The Sociopragmatic-Psycholinguistic Interface</i>. London: Lawrence Erlbaum Associates.</p>				
Kvalifikacijski radovi				
<p>1. Kovačević, Melita i Anđel, Maja (2000). U: Štrukelj, Inka (ur.) <i>Usvajanje jezičnoga znanja u višejezičnoj sredini: kako prevladati jaz između lingvističke i komunikacijske kompetencije</i>. Ljubljana: Društvo za uporabno jezikoslovje Slovenije, str. 137-148.</p> <p>2. Kovačević, Melita (ur.) (2001). <i>Društvena istraživanja Lingvistička ekologija: jezični razvoj i višejezičnost</i>. Zagreb: Institut društvenih znanosti Ivo Pilar.</p> <p>3. Kovačević, Melita i Pavličević-Franić, Dunja (ur.) (2002). <i>Komunikacijska kompetencija u višejezičnoj sredini I: prikazi, problemi, putokazi</i>. Zagreb – Jastrebarsko: Sveučilište u Zagrebu i Naklada Slap.</p> <p>4. Pavličević-Franić, Dunja i Kovačević, Melita (2003). <i>Komunikacijska kompetencija u višejezičnoj sredini II: teorijska razmatranja, primjena</i>. Zagreb – Jastrebarsko: Sveučilište u Zagrebu i Naklada Slap.</p>				

Šifra: LPI-9	<i>SOCIOPEDAGOŠKI ASPEKTI OŠTEĆENJA SLUHA</i>			
Opći podaci				
Odsjek	Oštećenja sluha	Godina studija: II		
Studijski program	Logopedija			
Nositelj predmeta	Doc. dr. sc. Adinda Dulčić			
Ustanova nositelja	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet			
Suradnici na predmetu				
Status predmeta	☐ obvezni	☒ izborni		
Okvirni sadržaj predmeta				
<p>Odnos društva prema osobama s oštećenjem sluha kroz povijest – četiri povijesna razdoblja. Segregacijski (medicinski) i integracijski (socijološko – kulturološko – optimistički) model odgoja, obrazovanja i kompletne rehabilitacije osoba s oštećenjem sluha. Stavovi kao odrednice ponašanja: obitelj; opća populacija; prosvjetni i rehabilitacijski djelatnici; radna sredina. Modeli i faze socijalne integracije i adaptacije osoba s oštećenjem sluha: obrazovanje, komunikacija, kultura. Profesionalno informiranje, usmjeravanje, osposobljavanje i zapošljavanje osoba s oštećenjem sluha.</p>				
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija				
Predmet razvija znanja o društvenim i profesionalnim uvjetima života i rada osoba s oštećenjem sluha s naglaskom na obitelj i kompetencije savjetodavne funkcije za osobe s oštećenjem sluha i njihove obitelji.				
ECTS – bodovi		3		
Broj sati	Pred.: 2	Sem.: 1	Vj.: 0	Ukupno sati: 45
Način polaganja ispita	☐ usmeni ispit	☐ pismeni ispit	☒ kolokvij	
Metode nastave				
☒ predavanja	☒ vježbe/seminari	☒ samostalni zadatak	☒ multimedija	
☒ internet	☐ laboratorij	☐ demonstracije	☒ konzultacije	
Obvezna literatura				
Radovančić, B. (2004): Crtice za povijest hrvatske surdologije. ERF, Zagreb.				
Preporučena literatura				
Dulčić, A., Kondić, Lj. (2002): Djeca oštećena sluha: priručnik za roditelje i udomitelje. Alinea, Zagreb.				
Kvalifikacijski radovi				

Šifra: LPI-13	<i>PSIHOAKUSTIKA</i>			
Opći podaci				
Odsjek	Logopedija	Godina studija: II		
Studijski program	Logopedija			
Nositelj predmeta	prof. dr. sc. Mladen Heđever			
Ustanova nositelja	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet			
Suradnici na predmetu				
Status predmeta	☐ obvezni	☒ izborni		
Okvirni sadržaj predmeta				
<p>Binauralno slušanje. Lokalizacija zvuka. Percepcija zvuka (glasnoća, visina, boja). Središnje slušno procesiranje. Hemisferna podjela/specijalizacija percepcije za različite</p>				

vrste slušnih stimulusa. Dihotičko slušanje. Testovi za ispitivanje središnjeg slušnog procesiranja.				
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija				
Upoznati studente s pojavama (fenomenima) percepcije i središnjeg slušnog procesiranja zvuka.				
ECTS – bodovi		3		
Broj sati	Pred.: 1	Sem.: 0	Vj.: 1	Ukupno sati: 30
Način polaganja ispita	☒ usmeni ispit	☒ pismeni ispit	☐ kolokvij	
Metode nastave				
☒ predavanja	☒ vježbe/seminari	☒ samostalni zadatak	☒ multimedija	
☒ internet	☒ laboratorij	☒ demonstracije	☒ konzultacije	
Obvezna literatura				
Wernwr, L. A., Rubel, E. W. (ed.) (1992): Developmental Psychoacoustics. American Psychological Association, Washington DC.				
Preporučena literatura				
Denes, P. B., Pinson, E. N. (1993): The Speech Chain. The Physisc and Biology of Spoken Language. W. H. Freeman and Company, New York.				
Kvalifikacijski radovi				
Heđever, M., Kovačić, G., Barišić, V.(1999): Utjecaj pušenja i radnog staža na osnovni laringealni ton nastavnica. Govor, br. 1, str. 33 – 44.				
Kovačić, G., Heđever, M., Buđanovac, A. (2000): Utjecaj vokalne probe na akustičke karakteristike glasa profesionalnih pjevača. Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja, vol. 36, br. 2, 137 – 144.				
Martinec, R., Bolfan-Stošić, N., Heđever, M., Šerbo, B. (2002): Svijest o tijelu i akustička analiza prozodijskih osobina glasa / Body-image assesment and acoustic analysis of prosody features of voice. Umjetnost i znanost u razvoju životnog potencijala / Art and science in life potential development. Zagreb, 239 – 247.				
Šunić, N., Heđever, M., Nikolić, B. (2003): Utjecaj pušenja na vokalne i somatske poteškoće nastavnika. Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja, vol. 39, br. 2, Zagreb, 147 – 156.				

Šifra: LPI-14	<i>NEVERBALNA KOMUNIKACIJA</i>		
Opći podaci			
Odsjek	Odsjek za oštećenja sluha	Godina studija: II	
Studijski program	Logopedija		
Nositelj predmeta	doc. dr. sc. Ljubica Pribanić		
Ustanova nositelja	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet		
Suradnici na predmetu			
Status predmeta	☐ obvezni	☒ izborni	
Okvirni sadržaj predmeta			
Definicije, obilježja, zablude o neverbalnoj komunikaciji; Palo Alto komunikološka škola, Hamburška komunikološka škola; Tjelesna pojavnost; Pokret i gestikulacija; Facijalna ekspresija; Kontakt očima; Govor; Prostor; Dodir; Vrijeme; Okolina; Kulturološke razlike; Dobne razlike; Spolne razlike; Razvoj neverbalnih sposobnosti u djece; Verbalni – neverbalni razgovor u školi; Neverbalni odnos učitelja i učenika; Znakovi nadmoći i nesigurnosti; Neverbalne radnje: urođene, otkrivene, apsorbirane, uvježbane, mješovite; Neverbalne DA/NE poruke; Pozdravljanje.			
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija			

Predmet daje studentima temeljne spoznaje o teoriji i fenomenologiji neverbalne komunikacije u interpersonalnim odnosima. Cilj je osposobiti studente za razumijevanje, interpretaciju i primjenu neverbalne komunikacije u profesionalnom radu.				
ECTS – bodovi		3		
Broj sati	Pred.: 2	Sem.: 0	Vj.: 0	Ukupno sati: 30
Način polaganja ispita	☒ usmeni ispit	☐ pismeni ispit	☐ kolokvij	
Metode nastave				
☒ predavanja	☐ vježbe/seminari	☐ samostalni zadatak	☒ multimedija	
☒ internet	☐ laboratorij	☒ demonstracije	☒ konzultacije	
Obvezna literatura				
Brajša, P. (1994): Pedagoška komunikologija. Zagreb: Školske novine. Neill, S. (1991): Neverbalna komunikacija u razredu. Zagreb: Educa. Str. 25.-60. i 80.-96. Richmond, V. P., McCroskey, J. C. (2000): Nonverbal Behavior in Interpersonal Relations. Boston: Allyn and Bacon. Str. 1.-15.; 236.-307.				
Preporučena literatura				
Goleman, D. (1997): Emocionalna inteligencija - zašto može biti važnija od kvocijenta inteligencije. Zagreb: Mozaik knjiga. Mooris, D. (1979): Otkrivanje čoveka kroz gestove i ponašanje. Izdavački zavod Jugoslavija: Beograd. Reardon, K. K. (1998): Interpersonalna komunikacija. Zagreb: Alinea.				
Kvalifikacijski radovi				
Pribanić, Lj. (2001): Rana komunikacija i usvajanje jezika u prelingvalno gluhog djeteta. Dijete i društvo. 3, 279-291. Pribanić, Lj., Andrijević, L. (2004): Primjena "Komunikacijske razvojne ljestvice (KORALJE) – riječi i geste" kod gluhe djece. SUVAG 9,1, 11-15. Pribanić, Lj. (2004): Malo gluho dijete i rana komunikacija u obitelji. Zbornik radova s 5. Međunarodnog seminara: Dobra edukacijsko-rehabilitacijska praksa za 21. Stoljeće. Trakošćan, 14.-16. Travnja 2004. Zagreb: Školska knjiga. Pribanić, Lj. (2004): Poučavanje gluhe djece jeziku. Defektologija, Tuzla, BiH, 8.				

Šifra: LPI-6	<i>RAZVOJ OSOBA S AUTIZMOM</i>	
Opći podaci		
Odsjek	Mentalna retardacija	Godina studija: II
Studijski program	Rehabilitacija	
Nositelj predmeta	prof. dr. sc. Jasmina Frey Škrinjar	
Ustanova nositelja	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet	
Suradnici na predmetu	Jasmina Cvetko	
Status predmeta	☐ obvezni	☒ izborni
Okvirni sadržaj predmeta		
Definicija, dijagnoza i klasifikacija autizma i ostalih pervazivnih razvojnih poremećaja Etiologija Socijalni razvoj Jezik i komunikacija Značajke ponašanja Specifičnosti učenja, mišljenja, pamćenja i percepcije Emocionalni razvoj Značajke igre djece s autizmom Rani znakovi autizma		

Seksualnost osoba s autizmom				
Obitelj djeteta s autizmom				
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija				
Poznavanje i razumijevanje razvoja osoba s autizmom i specifičnih potreba koje iz njih proizlaze.				
ECTS – bodovi		3		
Broj sati	Pred.: 3	Sem.:0	Vj.: 0	Ukupno sati: 45
Način polaganja ispita	☒ usmeni ispit	☒ pismeni ispit	☐ kolokvij	
Metode nastave				
☒ predavanja	☒ vježbe/seminari	☒ samostalni zadatak	☒ multimedija	
☒ internet	☐ laboratorij	☐ demonstracije	☒ konzultacije	
Obvezna literatura				
<p>Američka psihijatrijska udruga (1994): Dijagnostičko-statistički priručnik za duševne poremećaje (DSM –IV) Naklada Slap, Jastrebarsko str.67-71</p> <p>Baron-Cohen S. i Bolton S. (2000): Autizam – činjenice. Prijevod. Centar za odgoj i obrazovanje "Juraj Bonači" Split.</p> <p>Bujas-Petković, Z. (1995): Autistični poremećaj: dijagnoza i tretman; Školska knjiga, Zagreb, Pogl. 6: Etiologija, 28-37; pogl. 16.8 Psihofarmakoterapija djece s autizmom str. 93-101</p> <p>Carpenter, M., Pennington, B. F. i Rogers, S. J.(2002): Interrelations among social-cognitive skills in young children with autism. Journal of Autism and Developmental Disorders, Vol. 32(2) pp 91-106</p> <p>Ivšac, J. (2003): Rani komunikacijski razvoj. U: Biti roditelj - Model dijagnostičko-savjetodavnog praćenja ranog dječjeg razvoja i podrške obitelji s malom djecom. DZZOMM, str.85-104</p> <p>Škrinjar, J.(2001): Autizam: osnovne značajke poremećaja, osoba s autizmom i specifičnosti potrebne podrške Dijete i društvo god.3,br.3,str.303-318</p> <p>Volkmar, F., Carter, A., Grossman, J. Klin, A. (1997): Social development in autism. U: Handbook of autism and pervasive developmental disorders. 2.izd.Ur.Cohen D.,J., Volkmar, F.R. John Wiley&sons, INC.NY, str. 173 – 195</p> <p>Lord, C., Paul, R. (1997): Language and communication in autism. U: Handbook of autism and pervasive developmental disorders. 2.izd.Ur.Cohen D.,J., Volkmar, F.R. John Wiley&sons, INC.NY, str. 195 – 226</p> <p>Sigman, M., Dissanayake, C., Arbelle, S., Ruskin, E. (1997): Cognition and emotion in children and adolescents with autism. U: Handbook of autism and pervasive developmental disorders. 2.izd.Ur.Cohen D.,J., Volkmar, F.R. John Wiley&sons, INC.NY, str. 226 - 248</p> <p>Frith, U. (2001): Thinking about minds. U: Autism – Explaining the Enigma, Blackwell Publishers, Oxford, England</p>				
Preporučena literatura				
<p>Cohen,D.,J. (1997): Diagnosis and classification of Autism and related conditions: Consensus and issues. U: Handbook of autism and pervasive developmental disorders. 2.izd.Ur.Cohen D.,J., Volkmar, F.R. John Wiley&sons, INC.NY</p> <p>Hrgovan, L. (2002) Teorija uma i autizam. Diplomski rad. Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu</p> <p>Gjurić, L. (2004.) Igra djeteta s autizmom. Diplomski rad. Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu</p> <p>Grandin,T.(1992): An inside view of autism. U: Schopler E., Mesibiw,G. (Ur)High functioning individuals with autism New York: Plenum Press105-128</p> <p>Jordan R., Powell, S. (1995): Understanding and teaching children with autism. Chichester:Wiley</p>				

Wing, L. (1996). *The Autistic Spectrum; a guide for parents and professionals*. London: Constable.

Wing, L. (1997): *Syndromes of autism and atypical development*. U: *Handbook of autism and pervasive developmental disorders*. 2. izd. Ur. Cohen D., J., Volkmar, F.R. John Wiley & sons, INC. NY

Williams, D. (1996). *Autism: An inside – out approach*. Jessica Kingsley Publishers, London

Kvalifikacijski radovi

Babić G., Frey Škrinjar, J., Sekušak-Galešev, S. (2004): Primjena razvojne psihijatrijske dijagnostike u procjeni psihičkih poremećaja kod osoba s mentalnom retardacijom i autizmom. *Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja*, vol. 40 1 str 129 -138

Kiš, L., Škrinjar, J.: (1990): Analiza komponenata promjena u procesu smanjenja učestalosti javljanja nepoželjnih oblika ponašanja djeteta s autizmom. *Defektologija*, 1, 26, 39-50.

Kocijan, S., Škrinjar, J., Teodorović, B. (1988): Ispitivanje nepoželjnih oblika ponašanja u osoba s umjerenom, težom i teškom mentalnom retardacijom. *Defektologija*, 24, 1, 67-81.

Mamić, D., Škrinjar, J. (2000): Primjena programa s okolinskom (vizualnom) podrškom u radu s djecom s autističnim poremećajem *Autizam – časopis za autizam i razvojne poremećaje* 1/2, 9-19

Frey Škrinjar, J (2005) Zapošljavanje uz podršku osoba s autizmom. *Udruga za promicanje inkluzije u okviru projekta MATRA* str. 107-117

Rosić, M., Škrinjar J. (1997): Changes in Social Behavior in Adults with Severe or Profound Mental Retardation under the influence of a different Quality of Living. *Rehabilitation and inclusion: proceedings of the 5th Scientific Conference of Faculty of Special Education and Rehabilitation University of Zagreb, Zagreb Croatia*, 23-26. September, 1997. 301-312

Šafranko, E., Frey Škrinjar, J. (2003) Istraživanje stavova naše društvene zajednice o zapošljavanju osoba s težom mentalnom retardacijom u redovitim uvjetima. *Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja*, vol.39. br2 str.157- 168

Škrinjar, J. Teodorović B. (1997) Modifikacija ponašanja u radu s osobama s većim teškoćama učenju *defektološka biblioteka, stručni niz, knjiga br. 13*

Škrinjar J. Heveši, M., (2002): Procjena objektivnih uvjeta kvalitete života odraslih korisnika u centru za autizam. *Autizam. Časopis za autizam i razvojne poremećaje* br.1 (22) 24-30.

Škrinjar, J. (1991): Povezanost komunikacije i nepoželjnih oblika ponašanja kod djece s težom mentalnom retardacijom. *Defektologija* 28, 2, 64-78.

Škrinjar, J., Vragović R., (1999): Procjena psihoedukacijskog profila odraslih osoba s autističnim poremećajem u Centru za autizam Zagreb *Zbornik radova sa stručnog skupa "Dani autizma"*, Udruga za pomoć osobama s autizmom Hrvatske

Škrinjar, J., Teodorović, B. (1997): Attitude of Staff towards Expression of Sexuality Rehabilitees with Moderate and Severe Mental. *Retardation Rehabilitation and inclusion: proceedings of the 5th Scientific Conference of Faculty of Special Education and Rehabilitation University of Zagreb, Zagreb Croatia*, 23.-26. September 1997. 313-319

Teodorović, B., Škrinjar, J. (1998): Osoblje kao indikator kvalitete života u domu. *Savjetovanje "Odgoj u domovima i kako dalje"* Ministarstvo rada i socijalne skrbi Mali Lošinj, lipanj 1998. *Zbornik radova*, 149 –158

Šifra: LDI-12	<i>NEUROGENO DEGENERATIVNI GOVORNO-JEZIČNI POREMEĆAJI</i>			
Opći podaci				
Odsjek	Logopedija	Godina studija: II		
Studijski program	Logopedija			
Nositelj predmeta	prof. dr. sc. Tatjana Prizl Jakovac			
Ustanova nositelja	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet			
Suradnici na predmetu				
Status predmeta	☐ Obvezni	☒ Izborni		
Okvirni sadržaj predmeta				
Demencija. Pažnja. Alzheimerova bolest. Parkinsonova bolest. Huntingtonova bolest. Pickova bolest. Metode procjene. Načela terapije.				
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija				
Osim neizbježne normalne pojave, starenje mogu pratiti višestruke teškoće i bolesti. Studenti će se educirati u prepoznavanju pojedinih govorno jezičnih, memorijskih i komunikacijskih teškoća osoba s različitim bolestima i demencijama. Usmjeravati će se i na kreiranje i primjenu odgovarajućih programa koji bi pomogli održavanju funkcionalnih sposobnosti u starosti.				
ECTS – bodovi		3		
Broj sati	Pred.: 1	Sem.: 1	Vj.: 0	Ukupno sati: 30
Način polaganja ispita	☒ usmeni ispit	☒ pismeni ispit	☒ kolokvij	
Metode nastave				
☒ predavanja	☒ vježbe/seminari	☒ samostalni zadatak	☒ multimedija	
☒ internet	☐ laboratorij	☒ demonstracije	☒ konzultacije	
Obvezna literatura				
Benson, F., Ardila, A. (1996): Aphasia, A Clinical Perspective, Oxford University Press, New York, Oxford. Communication Disturbances in Aging and dementia, 309-340. Encyclopadia of the Human Brain, Volume 2, Accademic Press, USA. Hopper, T., Bayles, K. A. (2001): Managment of neurogenic Communication Disorders Associated with Dementia, 829-847. In: Chapey, R.: Language Intervention Strategies in Aphasia and Related Neurogenic Communication Disorders, Fourth edition, Lippincott Williams & Wilkins, Philadelphia.				
Preporučena literatura				
Altman, L. J. P., Kempler, D., Anderson, E. S. (2001): Speech Errors in Alzheimer's Disease: Revealing Morphosyntactic Preservation// JSLHR. Vol. 44., No. 5., (1069.-1082.) Bayles, K. A., Tomoeda, C. K. (1996): Phrase Repetition in Alzheimer's Disease: Effect of Meaning and Length// Brain and Language. Vol. 54., No. 2., 246.- 261. Croisile, B., Ska, B., Brabant, M. J., Duchene, A., Lepage, Y., Aimard, G., Trillet, M.(1996): Comparative Study of Oral and Written Piture Description in Patients with Alzheimer's Disease// Brain and Language. Vol. 53., No. 1.,1.-19. Croisile, B., Ska, B., Brabant, M.J., Carmoi, T., Lepage, Y., Aimard, G., Trillet, M. (1996): Compaison between Oral and written spelling inAlzheimer's Disease// Brain and Language. Vol. 54., No. 3., 361.-387. Ho, A., Bradshaw, J., Cunnington, R., Philips, J., Iansek, R. (1998): Sequence Heterogeneity in Parkinsonian Speech// Brain and Language. Vol. 64., No.1., (122.-146.) Lambert, J., Eustache, F., Viader, F., Dary, M., Rioux, P., Lechevalier, B. (1996): Agraphia in Alzheimer's Disease: an Independent Lexical Impairement// Brain and Language. Vol. 53.				

Murray, L. (2000): Spoken Language Production in Huntington's in Parkinson's Diseases// ISLHR. Vol. 43., No. 6., 1350.-1366.
Kvalifikacijski radovi

3. GODINA – OBVEZNI KOLEGIJI

Šifra: LPO-19	<i>REHABILITACIJA SLUŠANJA I GOVORA I</i>		
Opći podaci			
Odsjek	Oštećenja sluha	Godina studija: III	
Studijski program	Logopedija		
Nositelj predmeta	Doc.dr. sc. Luka Bonetti		
Ustanova nositelja	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet		
Suradnici na predmetu			
Status predmeta	☒ obvezni	☐ izborni	
Okvirni sadržaj predmeta			
Fenomenologija oštećenja sluha. Slušni organ, govorni organi, njihove funkcije i specifičnosti u relaciji s oštećenjem sluha. Audiometrijske metode i tehnike ispitivanja oštećenja sluha i specifičnosti procesa rehabilitacije slušanja i govora obzirom na vrste oštećenja sluha i tipove audiogramskih krivulja. Obilježja govora osoba s oštećenjem sluha. Opća načela procesa rehabilitacije. Klasična i suvremena oralna metoda. Osnove auditivnog treninga i primjene elektroakustičke i vizualne tehnike u rehabilitaciji slušanja govora. Evaluacija procesa rehabilitacije slušanja i govora.			
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija			
Predmet razvija kompetencije, znanja i vještine potrebne suradniku audiorehabilitatora u procesu govorno-jezične rehabilitacije osoba s oštećenjem sluha različitih kategorija na razini provođenja govorno-jezične rehabilitacije uz superviziju.			
ECTS – bodovi	5		
Broj sati	Pred.: 2	Sem.: 2	Vj.: Ukupno sati: 60
Način polaganja ispita	☒ usmeni ispit	☐ pismeni ispit	☐ kolokvij
Metode nastave			
☒ predavanja	☒ vježbe/seminari	☒ samostalni zadatak	☒ multimedija
☒ internet	☐ laboratorij	☐ demonstracije	☒ konzultacije
Obvezna literatura			
Radovančić, B. (1995): Osnove rehabilitacije slušanja i govora. SOOS i Fakultet za defektologiju, Zagreb.			
Preporučena literatura			
Tye-Murray, N. (1998): Foundations of Aural Rehabilitation. Singular Publishing Group, San Diego, London.			
Kvalifikacijski radovi			

Šifra: LPO-20	<i>POREMEĆAJI TEČNOSTI GOVORA</i>			
Opći podaci				
Odsjek	Logopedija	Godina studija: III		
Studijski program	Logopedija			
Nositelj predmeta	doc. dr. sc. Senka Sardelić			
Ustanova nositelja	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet			
Suradnici na predmetu				
Status predmeta	☒ obvezni	☐ izborni		
Okvirni sadržaj predmeta				
Razlikovanje tečnog od netečnog govora: karakteristike tečnoga govora, netečnog govora i prekida govorne tečnosti. Vrste poremećaja tečnosti govora. Razvojno mucanje: pojavnost, uzroci nastanka, vrste, karakteristike govora i ličnosti osoba koje mucaju, načini rehabilitacije. Sindrom brzopletosti: uzroci nastanka, primarne i sekundarne karakteristike, način rehabilitacije. Neurogeno mucanje: uzroci nastanka, karakteristike, razlikovanje od razvojnog mucanja, način rehabilitacije. Psihogeno mucanje: uzroci nastanka, primarne karakteristike, razlike i sličnosti s drugim vrstama mucanja, načini tretiranja.				
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija				
Predmet bi studentima trebao omogućiti stjecanje osnovnih znanja o vrstama poremećaja tečnosti govora, njihovom razlikovanju i terapijskim postupcima za ublažavanje ili eliminiranje istih. Spoznaje se odnose na: razvoj govorne tečnosti i preduvjeta za stjecanje istih; na opis specifičnih ponašanja koja su sastavnice netečnog govora; na različitu etiologiju poremećaja tečnosti govora; na njihovo razlikovanje i rehabilitacijske postupke.				
ECTS – bodovi		5		
Broj sati	Pred.: 2	Sem.: 2	Vj.: 0	Ukupno sati: 60
Način polaganja ispita	☒ usmeni ispit	☐ pismeni ispit	☐ kolokvij	
Metode nastave				
☒ predavanja	☒ vježbe/seminari	☐ samostalni zadatak	☐ multimedija	
☐ internet	☐ laboratorij	☐ demonstracije	☒ konzultacije	
Obvezna literatura				
Bloodstein, O. (1995): A Handbook on Stuttering, Singular Publishing Group, Inc., San Diego, str: 1-59; 105-145; 359-393.				
Prins, D. (1994): Fluency and stuttering. U: Minifie, F. D. (ed): Communication Sciences and Disorders. Singular Publishing Group, Inc., San Diego, str. 521-560.				
Sardelić, S. (2003): Etiologija mucanja. U: P. Čimbur Balada o mucanju, Prosvjeta, Zagreb, str. 7 - 43.				
Sardelić, S., Brestovci, B, Heđever, M. (1998): Diferencijalna dijagnostika mucanja i drugih poremećaja tečnosti govora. U: 1. međunarodni logopedski seminar Mucanje: rano prepoznavanje, dijagnostika i terapija, Logopedski centar, Zagreb, str., 20-45.				
Preporučena literatura				
Adams, M.R. (1984): The Young Stutterer: Diagnosis, Treatment and Assessment of Progress. U: Perkins, W. H. (ed): Stuttering Disorders. Thieme-Stratton Inc., New York, str. 41-57.				
Bloodstein, O. (1995): A Handbook on Stuttering, Singular Publishing Group, Inc., San Diego (poglavlja 2, 4, 5, 10 i 11).				
Dalton, P., Hardcasrle, W. J. (1977): Disorders of Fluency and Their Effects on				

Communication. Billing & Sons Limited, Guildford, London and Worcester, 26-43; 84-91; 107-115.
Myers, F. L. (1996): Annotations of Research and Clinical Perspectives on Cluttering Since 1964. <i>Journal of Fluency Disorders</i> , 21:3-4, 187-200.
Sardelić, S., Kovačić, G. (1998): Mucanje odraslih. Zbornik referatov: Logopedija danes za jutri, V. srečanje logopedov Slovenije, Maribor.
Kvalifikacijski radovi
Sardelić, S. (1985): Metodičke upute za rad s djecom s poremećajima govora. U: Djeca s teškoćama u razvoju u programima društvene brige o djeci predškolskog uzrasta (ed). SDDH i USIZ društvene brige o djeci, Zagreb, 65-75.
Sardelić, S., Heđever, M. (1985): Utjecaj pojedinih terapija mucanja na relaksaciju djece koja mucaju. I. kongres logopeda Jugoslavije, Opatija, 107-118.
Sardelić, S. (1988): Mucanje i drugi poremećaji tečnosti govora. U: Škarić, I.: Govorne poteškoće i njihovo uklanjanje (ed), Mladost, Zagreb, 90-105; 114-115; 187.
Sardelić, S. (2003): Etiologija mucanja. U: Čimbur, P. (ed): Balada o mucanju, Prosvjeta, Zagreb, 7-43.
Šikić, N., Pašiček, Lj., Sardelić, S. (1988): Neurogeno mucanje u djece i EEG nalazi. <i>Arhiv ZMD</i> , 25, 101-107.

Šifra: LPO-21	<i>DISFAGIJE I POREMEĆAJI HRANJENJA</i>			
Opći podaci				
Odsjek	Logopedija	Godina studija: III		
Studijski program	Logopedija			
Nositelj predmeta	doc. dr. sc. Emica Farago			
Ustanova nositelja	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet			
Suradnici na predmetu	doc. dr. sc. Senka Sardelić			
Status predmeta	☒ obvezni	☐ izborni		
Okvirni sadržaj predmeta				
Uočavanje probema. Anatomija i fiziologija hranjenja i žvakanja. Analiza etapa u procesu hranjenja (žvakanja i gutanja). Senzorni i motorni sustav oralnih, faringealnih i ezofaringealnih regija, te sustav perifernih i centralnih veza. Razvoj sposobnosti hranjenja i žvakanja. Varijacije u normalnom žvakanju. Etiologija disfagija. Disfagija kod djece. Disfagija kod odraslih. Odstupanja u procesima gutanja i žvakanj kod neuroloških oštećenja i bolesti. Relacije između sposobnosti žvakanja i oralno motornih sposobnosti. Modeli diferencijalne dijagnoze. Uloga logopeda u rehabilitaciji disfagija.				
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija				
Ovaj predmet omogućava uvid u probleme gutanja i žvakanja, odnosno procese hranjenja, kod djece i odraslih različitih rizičnih skupina. Studenta se upoznaje s terminologijom, postupcima evaluacije, te ulogom logopeda u kliničkom radu s disfagijama.				
ECTS – bodovi		4		
Broj sati	Pred.: 2	Sem.: 0	Vj.: 2	Ukupno sati: 60
Način polaganja ispita	☐ usmeni ispit	☒ pismeni ispit	☐ kolokvij	
Metode nastave				
☒ predavanja	☒ vježbe/seminari	☐ samostalni zadatak	☒ multimedija	
☒ internet	☐ laboratorij	☒ demonstracije	☒ konzultacije	
Obvezna literatura				

<p>Groher, M. E. (1997): Dysphagia: Diagnosis and Management, ProEd.   Morris, S.E., Klein, M. D. (2000): Pre-Feeding Skills: A Comprehensive Resource for Mealtime Development, Tsb/Harcourt; 2nd edition.   Palmer, J. B., Drennaan, J. C., Baba, M. (2000): Evaluation and Treatment of Swallowing impairments, American fam. Physician, Vol.61((8)24,53-62.   Skelton, J. (1994): Dysphagia in Motor Neurone Disease, Nursing Standard, , Vol. 8, No 37, pp.57-64.</p>
Preporučena literatura
<p>Arvedson, J. C., Brodsky, L. (2001): Pediatric Swallowing and Feeding: Assessment and Management, Publisher: Singular; 2. edition.   Dodds, W. J., Stewart, E. T., Logemann, J. A. (1990): Physiology and radiology of the normal oral and pharyngeal phases of swallowing, AJR Am J Roentgenol ,154, 953-63.   Kuhlemeier, K. V., Yates, P., Palmer, J. B. (1998): Intra and interrater variation in the evaluation of videofluorographic swallowing studies, Dysphagia, 13, 142-147.   Rosenthal, S. R., Sheppard, J. J., Lotze, M. (1994): Dysphagia and the Child with Developmental Disabilities: Medical Clinical&Family Intervention, Delmar Publishers.   Spieker, M. R. (2000): Evaluating Dysphagia, American Family Phycsician, 6.</p>
Kvalifikacijski radovi
<p>Bolfan-Stošić, N., Farago, E., (2001): Acoustic feautres of voice of Children with motoric Disorders.II international work Shoop,Models and Analysis of Vocal Emissions for biomedical Applications, University of Firenca, Italy.   Farago, E., Heđever, M., Kovačević, G. (1998): Acoustic Characteristics of Accent in Croatian Speech, 24. World Congress of the International Association of Logopedics and Phoniatics, 1998., abstract book, Amsterdam, str.66.   Farago, E., Bolfan-Stošić, N., (2001): Acoustic features of Voice of Children with motoric Disorders, Abstract book, 1. Scientific Symposium – Glas/Voice, Opatija.   Farago, E., Bonetti, A., Bonneti L. (2004): Usporedba samoprocjene somatskih poteškoća i objektivne procjene glasova vokalnih profesionalki, Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja 2.   Heđever, M., Farago, E., Bolfan-Stošić N. (2001).: Subjektivna procjena vokalnog zamora i somatskih poteškoća kod vokalnih profesionalaca. II kongres logopeda Hrvatske, Knjiga sažetaka, Mošćenička Draga, 43.</p>

Šifra: LPO-22	<i>POREMEĆAJI KOMUNIKACIJE KOD TRAUMATSKIH OŠTEĆENJA MOZGA</i>	
Opći podaci		
Odsjek	Logopedija	Godina studija: III
Studijski program	Logopedija	
Nositelj predmeta	prof. dr. sc. Tatjana Prizl Jakovac	
Ustanova nositelja	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet	
Suradnici na predmetu		
Status predmeta	☒ obvezni	☐ izborni
Okvirni sadržaj predmeta		
<p>Osnovna obilježja i neuropsihološke posljedice traumatskih ozljeda mozga. Učestalost i rizični faktori. Uzroci kome i potresa mozga. Vrste, stupnjevi i učinci nakon traumatske ozljede mozga. Metode procjena komunikacijskih poremećaja nakon traumatskih oštećenja mozga. Poremećaji pažnje, koncentracije i pamćenja. Terapijski i rehabilitacijski postupci kod osoba s traumatskim oštećenjima mozga.</p>		

Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija				
Predmet omogućuje usvajanje osnovnih znanja o patofiziologiji traumatskih oštećenja mozga, te prepoznavanja temeljnih kognitivnih, komunikacijskih i socijalnih teškoća nakon takvih ozljeda. Dijagnostika i terapija osoba s traumatskim oštećenjem mozga zahtjeva drugačije intervencijske programe od klasičnih afazija, a razvijaju se i tehnike izrade i ovladavanja individualnim planovima rehabilitacije.				
ECTS – bodovi			4	
Broj sati	Pred.: 1	Sem.: 1	Vj.: 1	Ukupno sati: 45
Način polaganja ispita	☒ usmeni ispit	☒ pismeni ispit	☒ kolokvij	
Metode nastave				
☒ predavanja	☒ vježbe/seminari	☒ samostalni zadatak	☒ multimedija	
☒ internet	☐ laboratorij	☒ demonstracije	☒ konzultacije	
Obvezna literatura				
McDonald, S., Togher, L., Code, C. (1999): Communication Disorders Following Traumatic Brain Injury. Psychology Pres Ltd, UK. Ylvisaker, M., Szekers, S. F., Feeney, T. (2001): Communication Disorders Associated with Traumatic Brain Injury. In Chapey, R.: Language Intervention Strategies in Aphasia and Related Neurogenic Communication Disorders, Fourth edition, Lippincott Williams&Wilkins, Philadelphia, 745-808.				
Preporučena literatura				
Golper, L. A. C. (1998): Sourcebook for medical Speech Pathology, Singular Publishing Group, San Diego, CA. Hillis, A. E. (2002): Adult Language Disorders. Psychology Press Ltd., NY. Pinel, J. P. (2002.): Biološka psihologija. Naklada "Slap". Porch, B. E. (1981): Porch Indeks of Communicative Ability. The Riverside Publishing Company, Chicago.				
Kvalifikacijski radovi				
Prizl, T. (1997): Aphasia and War Injuries. Proceedings of the 5th Scientific Conference of Faculty of Special Education and Rehabilitation University of Zagreb, Croatia, September 23-26, 115-121. Prizl Jakovac, T. (2001) : Karakteristike glasa osoba s oštećenjem mozga. Zbornik radova 1. Znanstvenoga skupa s međunarodnim sudjelovanjem Glas/Voice, Opatija, Hrvatska. Prizl Jakovac, T. (2003): Afazije i traumatska oštećenja mozga. Zbornik radova 1. Slovenskog kongresa logopeda "Logopedija za vsa življenska obdobja, Bled.				

Šifra: LPI-15	<i>SPECIFIČNE TEŠKOĆE UČENJA</i>			
Opći podaci				
Odsjek	Logopedija	Godina studija: III		
Studijski program	Logopedija			
Nositelj predmeta	prof. dr. sc. Mirjana Lenček			
Ustanova nositelja	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet			
Suradnici na predmetu				
Status predmeta	obvezni	☒ izborni		
Okvirni sadržaj predmeta				
Nazivlje vezano uz specifične teškoće učenja. Određenje fenomena: definicije. Obilježja specifičnih teškoća učenja u ranoj (predškolskoj) dobi. Obilježja u školskoj dobi: jezik, čitanje, pisanje, matematičke sposobnosti. Metode i postupci rehabilitacije. Odrasle osobe sa specifičnim teškoćama učenja.				
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija				
Daju se spoznaje o fenomenologiji specifičnih teškoća koje utječu na učenje i akademski uspjeh. Znanja o područjima u kojima postoje nedostatnosti – jeziku, govoru, čitanju, pisanju, matematici, pozornosti i drugima moraju biti takva da studentu osiguravaju provođenje opisanih i danih terapija i programa kako u individualnome tako i u grupnome, školskome ili nekom drugom radu. Ujedno student mora ovladati prepoznavanjem znakova – simptoma specifičnih teškoća učenja u predškolskoj i školskoj dobi.				
ECTS – bodovi		4		
Broj sati	Pred.: 2	Sem.: 0	Vj.: 1	Ukupno sati: 45
Način polaganja ispita	☒ usmeni ispit	☐ pismeni ispit	☐ kolokvij	
Metode nastave				
☒ predavanja	☒ vježbe/seminari	☐ samostalni zadatak	☒ multimedija	
☒ internet	☐ laboratorij	☐ demonstracije	☒ konzultacije	
Obvezna literatura				
<p>Dwairy, M. (2004): Dynamic Approach to Learning Disability Assessment: DLD test. <i>Dyslexia</i>, 10, 1-24.</p> <p>Fletcher, J., Shaywitz, S., Shaywitz, B. (1999): Comorbidity of learning and attention disorders. <i>Separate but equal</i>. <i>Pediatric Clinical North America</i>, 46, 885-897.</p> <p>Frederickson, N., Cline, T. (2002): <i>Special Educational Needs, Inclusion and Diversity</i>. Odabrana poglavlja. Open University Press. Buckingham. UK.</p> <p>Gilger, J. W., Kaplan, B. J. (2002): A typical brain development: A conceptual framework for understanding developmental learning disabilities. <i>Developmental Neuropsychology</i>, 20, 465-481.</p> <p>Jeffries, J., Everatt, J. (2004): Working Memory: Its Role in Dyslexia and Other Specific Learning Difficulties. <i>Dyslexia</i>, 10, 196-215.</p> <p>Katz, L. J., Slomka, G. T. (2000): Achievement testing. In G. Goldstein, M. Hersen (Eds.): <i>Handbook of psychological assessment</i> (149-182). Pergamon. NY.</p> <p>Kavale, K. A., Forness, S. R. (2000): What definitions of learning disability say and don't say: A critical analysis. <i>Journal of Learning Disabilities</i>, 33, 239-256.</p> <p>Willcutt, E., Pennington, B. (2000): Comorbidity of reading disability and attention deficit/hyperactivity disorder: Differences by gender and subtypes. <i>Journal of Learning Disabilities</i>, 33, 179-191.</p>				
Preporučena literatura				
Healy, J. (2000): Why can't they pay attention? – Attention deficit disorders and learning disabilities. 293-317. In: Reid, G. (ed.): <i>Dimensions of dyslexia</i> . Vol. II. Moray House Publications. Edinburgh.				

Magiati, I., Dockrell, Logotheti, A. (2002): Young children's understanding of disabilities: the influence of development, context and cognition. *Journal of Applied Developmental Psychology*, 23, 409-430.

Mercer, C., Jordan, L., Allsopp, D. H., Mercer, A. R. (1996): Learning disabilities definitions and criteria used by state education departments. *Learning Disability Quarterly*, 19, 217-232.

Reid, G. (2003): *Dyslexia*. Odabrana poglavlja. John Wiley and Sons Ltd. Chichester, England.

Sterr, A. M. (2004): Attention performance in young adults with learning disabilities. *Learning and Individual Differences*, 14, 125-133.

Kvalifikacijski radovi:

Anđel, M., Kuvač, J., Vancaš, M. (2003): Acquisition par reformulation en Croate. In: Martinot, C.; Ibrahim, A. H.: *La reformulation: un principe universel d'acquisition*. Kime. Paris.

Blaži, D., Vancaš, M., Znaor, M. (2003): Ne prepoznati – ne djelovati – kršiti prava. Posebne jezične teškoće, disleksija, disgrafija – osvrt na sadašnje stanje. Zbornik radova Sabora pedagoga Hrvatske – Odgoj, obrazovanje i pedagogija u razvitku hrvatskog društva. Hrvatski pedagoško-književni zbor. Zagreb.

Kuvač, J., Vancaš, M. (2003): Učiteljska uloga i znanje – ključ uspješnoga rada. U: Pavličević – Franić, D.; Kovačević, M. (ur.): *Komunikacijska kompetencija u višejezičnoj sredini II.: teorijska razmatranja, primjena*. Slap i Sveučilište u Zagrebu. Zagreb.

Novak Orlič, S., Vancaš, M. (2000): Integracijski model djece s posebnim potrebama predškolske dobi u Montessori skupinama – osvrt na stručnu suradnju fizioterapeuta i logopeda. Zbornik radova I. simpozija Fizioterapija u neurologiji. Hrvatski zbor fizioterapeuta i Društvo neuroloških terapeuta. Zagreb.

Pintarić-Mlinar, Lj., Vancaš, M., Sekušak, S. (2000): Individualni razvojni profili: Interdisciplinarni pristup. Zbornik referata Društvena skrb za odgoj, obrazovanje i socijalnu sigurnost osoba s posebnim potrebama – deset godina kasnije. Alpe Jadran. Portorož, 18.-20. X. 2000.

Vancaš, M. (1995): Neke relacije čitanja i jezičnih sposobnosti u djece s teškoćama čitanja. *Defektologija*. Vol. 31 (1-2). 107-119.

Vancaš, M., Blaži, D., Ivšac, J. (u tisku): *Specifične teškoće učenja: Kako izbjeći «pakao» odgoja i obrazovanja*.

Šifra: LPO-24	<i>KLINIČKI PRAKTIKUM U SURDOLOGIJI</i>	
Opći podaci		
Odsjek	Odsjek za oštećenja sluha	Godina studija: III
Studijski program	Logopedija	
Nositelj predmeta	doc. dr. sc. Ljubica Pribanić	
Ustanova nositelja	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet	
Suradnici na predmetu	mr. sc. Marina Milković	
Status predmeta	☒ obvezni	☐ izborni
Okvirni sadržaj predmeta		
Osvješčivanje zvuka i glasa. Vibrotaktilna daska, vibrator. Fonetska ritmika: stimulacije pokretom, glazbene stimulacije. Poticanje govornih izraza. Fonetska progresija. Prozodijski elementi. Jezična progresija. Vježbe na razini vokalizacije, kombiniranja glasova, prve riječi, sintaktička razina. Postupci, principi i redosljed u obradi glasova-logatoma. Govorno disanje: nazalnost, visoki registar, skandirajući govor. Poučavanje jeziku: rječnik, morfologija, sintaksa. Oblikovanje seanse. Izbor tekstova. Pitanja. Obrada		

glasa, slova, teksta. Dramatizacija. Metodički postupci u početnom čitanju i pisanju. Rana intervencija. Planiranje i programiranje rada s gluhim/nagluhim djetetom. Oblikovanje medija komunikacije. Vođenje dnevnika – evaluacija. Pisanje izvješća.				
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija				
Klinički praktikum treba razviti u studenta praktična znanja i vještine neophodne za kompetentan rad u rehabilitaciji slušanja i govora gluhe i nagluhe djece. Struktura Praktikumuma omogućuje povezivanje ranije stečenih teorijskih znanja s audiorehabilitacijskom praksom.				
ECTS – bodovi		4		
Broj sati	Pred.: 2	Sem.: 0	Vj.: 2	Ukupno sati: 60
Način polaganja ispita	☒ usmeni ispit	☐ pismeni ispit	☐ kolokvij	
Metode nastave				
☒ predavanja	☒ vježbe/seminari	☒ samostalni zadatak	☒ multimedija	
☒ internet	☐ laboratorij	☐ demonstracije	☒ konzultacije	
Obvezna literatura				
Flass, O., Škarić, I. (1992): Rehabilitacija malog gluhog djeteta. Zagreb. SUVAG. Str. 1.-81.				
Herljević, I. (1996): Progovori 3 – priručnik. Zagreb: Školska knjiga. Str. 1.-71.				
Pribanić, Lj. (2001): Rana komunikacija i usvajanje jezika u prelingvalno gluhog djeteta. Dijete i društvo, 3, 279-291.				
Šmit, M. B. (2001): Glazbom do govora. Zagreb: Naklada Haid. Str. 1.-52.				
Preporučena literatura				
Berent, G. P. (1993): Improvements in the English syntax of deaf college students. American Annals of the Deaf, 138, 55-61.				
Conway, D. F. (1990): Semantic relationships in the word meanings of hearing-impaired children. The Volta Review, 92, 339-349.				
Flexer, C. (1999): Facilitating hearing and listening in young children. New York: Singular.				
Wilbur, R. B., Goodhart, W., Montandon, E. (1983): Comprehension of nine syntactic structures by hearing-impaired children. The Volta Review, 85, 328-345.				
Wilbur, R. B., Goodhart, W. (1985): Comprehension of indefinite pronouns and quantifiers by hearing-impaired students. Applied Psycholinguistics, 6, 417-434.				
Wilbur, R. B., Goodhart, W., Fuller, D. (1989): Comprehension of English modals by hearing-impaired students. The Volta Review, 91, 5-18.				
Kvalifikacijski radovi				
Pribanić, Lj. (1991): Usvojenost padežnog sustava u djece s oštećenjem sluha. Defektologija, 28, 11-18.				
Pribanić, Lj. (1993): Prepisivanje u djece oštećena sluha. Multidisciplinarni pristop v logopediji, Zbornik prispevkov, 4. Strokovno srečanje logopedov Slovenije, Portorož: Aktiv logopedov Južne Primorske, 240-246.				
Pribanić, Lj. (1995): Jezični razvoj djece oštećena sluha (rječnik i gramatika). Logopedija, 1, 49-54.				
Pribanić, Lj. (2001): Rana komunikacija i usvajanje jezika u prelingvalno gluhog djeteta, Dijete i društvo, 3, 279-291.				
Pribanić, Lj. (2004): Poučavanje gluhe djece jeziku. Defektologija (Tuzla, BiH) 8.				
Pribanić, Lj., Andrijević, L. (2004): Primjena "Komunikacijske razvojne ljestvice (KORALJE) – riječi i geste" kod gluhe djece. SUVAG 9,1, 11-15.				

Šifra: LPO-25	<i>RAZVOJNI GOVORNO-JEZIČNI POREMEĆAJI I</i>			
Opći podaci				
Odsjek	Logopedija	Godina studija: III		
Studijski program	Logopedija			
Nositelj predmeta	prof. dr. sc. Diana Arapović			
Ustanova nositelja	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet			
Suradnici na predmetu				
Status predmeta	☒ obvezni	☐ izborni		
Okvirni sadržaj predmeta				
Sadržaj predmeta Razvojni govorno-jezični poremećaji I obuhvaća, prije svega, definiciju, klasifikaciju i terminologiju razvojnih govorno-jezičnih poremećaja. Slijedi kalendar normalnog govorno-jezičnog razvoja. Predmet sadrži i prikaz različitih govorno-jezičnih poremećaja koji se javljaju u tome razdoblju te upoznavanje s različitim uzrocima koji do njih dovode (psihogeni, sociogeni, neurogeni). Nekoliko tema posvećeno je razvojnim govorno-jezičnim poremećajima nepoznatog uzroka, posebnim jezičnim teškoćama.				
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija				
Studenti bi se kroz ovaj predmet trebali upoznati s razvojnim govorno-jezičnim poremećajima različitih etiologija, te ovladati klasifikacijom i terminologijom.				
ECTS – bodovi	4			
Broj sati	Pred.: 2	Sem.: 0	Vj.: 2	Ukupno sati: 60
Način polaganja ispita	☒ usmeni ispit	☐ pismeni ispit	☒ kolokvij	
Metode nastave				
☒ predavanja	☒ vježbe/seminari	☒ samostalni zadatak	☐ multimedija	
☐ internet	☐ laboratorij	☐ demonstracije	☒ konzultacije	
Obvezna literatura				
Ljubešić, M. (1997) (ur.): Jezične teškoće školske djece. Zagreb. Školske novine. 292. str. (poglavlja se odabiru prema temi koja se obrađuje).				
Vuletić, D., Arapović, D. (1981): Morfologija u govoru. Defektologija 17,35-46.				
Preporučena literatura				
Prebeg-Vilke, M. (1991): Vaše dijete i jezik. Zagreb. Školska knjiga.				
Kvalifikacijski radovi				
Blaži, D., Arapović, D., Vancaš, M., (1998): Analiza diskursa djeteta rane dobi. Zbornik referatov na II kongresu Jezik za danas in jutri. Društvo za uporabu jezikoslovlje Slovenije, Ljubljana, 258-267.				
Blaži, D., Arapović, D., (1999): Utjecaj znanja o svijetu i očekivanosti događaja na razumijevanje sintaktičkih struktura. Teorija i mogućnosti primjene pragmatolingvistike. Opatija, 148-160.				
Ljubešić, M., Vuletić, D., Kovačević, M., Arapović, D. (1991): Otkrivanje i korekcija pogrešnih nastavaka u djece s teškoćama u jezičnom razvoju. Primjenjena psihologija 12, 79-85.				
Vuletić, D., Arapović, D. (1981): Morfologija u govoru. Defektologija 17,35-46.				
Vuletić, D., Arapović, D., Farago, E., Heđever, M., Ljubešić, M. (1990): Sindrom zaostajanja u jezičnom razvoju. Defektologija 26, 57-61.				

Šifra: LPO-26	<i>MOTORIČKI GOVORNI POREMEĆAJI</i>			
Opći podaci				
Odsjek	Logopedija	Godina studija: III		
Studijski program	Logopedija			
Nositelj predmeta	doc. dr. sc. Emica Farago			
Ustanova nositelja	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet			
Suradnici na predmetu				
Status predmeta	☒ obvezni	☐ izborni		
Okvirni sadržaj predmeta				
<p>Definicija i kategorizacija. Etiologija motoričko govornih poteškoća. Terminologija odstupanja unutar govorno motoričkih poremećaja. Neurološka osnova motorike govora i govorne produkcije i njena patologija. Neuromuskularna obilježja narušenog govora. Abnormalnosti u negovornom motornom sustavu. Govorno- motorne poteškoće dječje dobi. Dizarija u govoru (dječja i odrasla dob). Govor osoba s cerebralnom paralizom. Apraksija u govoru (dječja i odrasla dob). Neurogeni mutizam. Druga neurogena govorna odstupanja. Stečena psihogena govorno motorna odstupanja. Diferencijalna dijagnoza. Uvod u procjenu i dijagnostika motoričkih poremećaja. Procedure u planiranju terapije govorno motornih poremećaja kod djece i odraslih. Pristupi u tretmanu apraksija. Procedure i postupci u terapiji dizarija. Augmentativna i alternativna komunikacija kod osoba s govorno motoričkim poteškoćama.</p>				
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija				
<p>Ovaj predmet ima za cilj upoznati studenta s govornim poteškoćama koje nastaju kao posljedica oštećenja centralnog i/ili perifernog živčanog sustava, Naglasak je na razvojnim i stečenim govornim dizarijama i apraksijama. Nakon odslušanog predmeta student bi trebao znati uočiti patološka neuromuskularna stanja koja mogu biti povezana s motoričko-govornim odstupanjima, te na temelju tih saznanja provoditi i neke rehabilitacijske postupke.</p>				
ECTS – bodovi		5		
Broj sati	Pred.: 2	Sem.: 2	Vj.: 2	Ukupno sati: 90
Način polaganja ispita	☒ usmeni ispit	☐ pismeni ispit	☐ kolokvij	
Metode nastave				
☒ predavanja	☒ vježbe/seminari	☒ samostalni zadatak	☒ multimedija	
☒ internet	☒ laboratorij	☒ demonstracije	☒ konzultacije	
Obvezna literatura				
<p>Ansel, B. M., Kent, R. D. (1992): Ascoustic-phonetic contrasts and intelligibility in dysarthria associated with mixed cerebral palsy. <i>Journal of Speech and Hearing Research</i>, 35, 296-308.</p> <p>Aram, D. M., Horwitz, S. J. (1983): Sequential and non-speech praxic abilities in developmental verbal apraxia. <i>Developmental Medicine and Child Neurology</i>, 25, 197-206.</p> <p>Devenny, D. A., Silverman, W., Bgley, H., Wall, M. J. (1990): Specific motor abilities asspiciated with speech fluency. <i>Journal of Mental Deficiency Research</i>, 34(5), 437-443.</p> <p>Freed, D. B. (2000): <i>Motor Speech Disorders: Diagnosis and Treatment</i>, Singular publishing Group, Canada.</p> <p>Kent, R.D., Duffy, J., Kent, J. F., Vorperian, J. K., Thomas, J. E. (1999): Quantification of motor speech abilities in stroke: Time-energy analyses of syllable and word repetition. <i>Journal of Medical Speech-Language Pathology</i>, 7 (2) 83-90.</p>				
Preporučena literatura				
Garcia, J. M., Cannito, M. P. (1996a): Influence of verbal and nonverbal context on				

sentence intelligibility of a speaker with dysarthria. *Journal of Speech & Hearing Research*, 39, 750-760.

Garcia, J. M., Cannito, M. P. (1996b): Top down influences on the intelligibility of a dysarthric speaker: Addition of natural gestures and situational context. In: Robin, D., Yorkston, K., Beukelman, D. (Eds.): *Disorders of Motor Speech* (pp. 89-104). Baltimore, MD: Paul H. Brookes.

McHenry, M. A., Minton, J. T. (1998): Speech-breathing analysis procedures for speakers who are difficult to assess. In Cannito, M. P., Yorkston, K., Beukelman, D. R. (Eds.), *Neuromotor speech disorders: Nature, assessment, and management* (pp.167-180).

Baltimore, MD: Paul H. Brookes.

Stierwalt, J. A. G., Robin, D. A., Solomon, N. P., Weiss, A. L., Max, J. E. (1996): Tongue strength and endurance: Relation to the speaking ability of children and adolescents following traumatic brain injury. In Robin, D. A., Yorkston, K. M., Beukelman, D. R. (eds.), *Disorders of motor speech: Assessment, treatment and clinical characterization* (pp.241-258). Baltimore: Paul H. Brookes.

Yorkston, K. M., Hammen, V. L., Beukelman, D. R., & Traynor, C. D. (1990): The effect of rate control on the intelligibility and naturalness of dysarthric speech. *Journal of Speech & Hearing Disorders*, 55(3), 550-561.

Warren, D. (1996): Regulation of speech aerodynamics. In N. Lass (Ed.), *Principles of Experimental Phonetics* (pp. 46-92). St. Louis: Mosby.

Kvalifikacijski radovi

Bolfan-Stošić N., Farago, E. (2001): Acoustic features of voice of Children with motoric Disorders. II international Workshop, Models and Analysis of Vocal Emissions for biomedical Applications, University of Firenca, Italy.

Farago, E., Heđever, M., Kovačević, G., (1998): Acoustic Characteristics of Accent in Croatian Speech, 24. World Congress of the International Association of Logopedics and Phoniatrics, 1998., abstract book, Amsterdam, str.66.

Farago, E., Bolfan-Stošić, N., (2001): Acoustic features of Voice of Children with motoric Disorders, Abstract book, 1. Scientific Symposium – Glas/Voice, Opatija

Farago, E., Bonetti, A., Bonetti L. (2004): Usporedba samoprocjene somatskih poteškoća i objektivne procjene glasova vokalnih profesionalci, Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja 2.

Heđever, M., Farago, E., Bolfan-Stošić, N. (2001): Subjektivna procjena vokalnog zamora i somatskih poteškoća kod vokalnih profesionalaca. II kongres logopeda Hrvatske, knjiga sažetaka, Mošćenička Draga, 43.

Šifra: LPO-27	<i>KLINIČKI PRAKTIKUM U LOGOPEDIJI</i>			
Opći podaci				
Odsjek	Odsjek za logopediju	Godina studija: III		
Studijski program	Logopedija			
Nositelj predmeta	prof. dr. sc. Draženka Blaži, prof. dr. sc. Mirjana Lenček			
Ustanova nositelja	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet			
Suradnici na predmetu	Ana Bonetti, prof.			
Status predmeta	☒ obvezni	☐ izborni		
Okvirni sadržaj predmeta				
Uvod u klinički rad logopeda. Mjesta rada logopeda i vrste ustanova. Upoznavanje s poslovima logopeda u odgojno-obrazovnim ustanovama (vrtić, škola), zdravstvenim ustanovama (klinike, centri i bolnice za rehabilitaciju) i ustanovama socijalnog tipa (domovi za djecu i odrasle). Logoped kao stručni suradnik (timski rad).				
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija				
Kolegij ima za cilj upoznati studenta s mogućnostima kliničkog rada logopeda u različitim ustanovama (odgojno-obrazovnim, zdravstvenim, socijalnim, centrima za rehabilitaciju) te razvijati sposobnost timskoga rada.				
ECTS – bodovi		4		
Broj sati	Pred.: 2	Sem.:0	Vj.: 2	Ukupno sati: 60
Način polaganja ispita	☐ usmeni ispit	☐ pismeni ispit	☒ kolokvij	
Metode nastave				
☒ predavanja	☒ vježbe/seminari	☐ samostalni zadatak	☐ multimedija	
☐ internet	☒ laboratorij	☒ demonstracije	☒ konzultacije	
Obvezna literatura				
Preporučena literatura				
Kvalifikacijski radovi				

Šifra: LPO-28	<i>POREMEĆAJI ČITANJA I PISANJA I</i>		
Opći podaci			
Odsjek	Logopedija	Godina studija: III	
Studijski program	Logopedija		
Nositelj predmeta	prof. dr. sc. Mirjana Lenček		
Ustanova nositelja	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet		
Suradnici na predmetu	Ana Bonetti, prof.		
Status predmeta	☒ obvezni	☐ izborni	
Okvirni sadržaj predmeta			
Čitanje i pisanje: definicije procesa. Modeli i tumačenja čitanja i pisanja kao vještina. Teorije čitanja i pisanja. Predvještine za čitanje i pisanje – hijerarhija i vrijednost za usvajanje. Obilježja početnoga čitanja i pisanja, automatiziranoga čitanja, obilježja odstupanja. Disleksija i teškoće čitanja – terminologija i definicije. Prevalencija teškoća i poremećaja. Simptomatologija. Glavne teorije uzroka. Rehabilitacijski postupci kod disleksije.			
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija			
Student treba usvojiti znanja o urednim procesima čitanja i pisanja (psiho-fiziološkim, neurološkim i drugim mehanizmima, metodologiji čitanja i pisanja) u svrhu prepoznavanja znakova odstupanja u ranoj dječjoj i školskoj dobi kao i u odraslih. Znanja o disleksiji moraju osigurati pružanje pomoći kroz savjetovanje i provođenje habilitacijskih i rehabilitacijskih programa u tretmanu disleksije, te kompetencije za suradnju i pomoć u izvođenju školskih programa za dijete s disleksijom.			
ECTS – bodovi	4		
Broj sati	Pred.: 2	Sem.: 0	Vj.: 2 Ukupno sati: 60
Način polaganja ispita	☒ usmeni ispit	☒ pismeni ispit	☐ kolokvij
Metode nastave			
☒ predavanja	☒ vježbe/seminari	☐ samostalni zadatak	☒ multimedija
☒ Internet	☐ laboratorij	☐ demonstracije	☒ konzultacije
Obvezna literatura			
Lundberg, I. (2002): The Child's Route into Reading and What Can Go Wrong. <i>Dyslexia</i> , 8, 1-13.			
Metsala, J. L. (1999): Young children's phonological awareness and nonword repetition as a function of vocabulary development. <i>Journal of Educational Psychology</i> , 91, 3-19.			
Reid, G. (2003): <i>Dyslexia</i> . Odabrana poglavlja. John Wiley and Sons Ltd. Chichester, England.			
Snowling, M. (2001): From language to reading. <i>Dyslexia</i> , 7, 37-46.			
Stanovich, K. (2000): Progress in understanding reading. Part IV - The Importance of Word Recognition in Models of Reading. (207-221). The Guilford Press, NY.			
Talcott, J. B., Witton, C. (2002): A sensory linguistic approach to the development of normal and impaired reading skills. In E. Witruk, A. Friederici, T. Lachmann (Eds.): <i>Basic Functions of Language, Reading and Reading Disability</i> . 213-240. Kluwer Academic Publishers: Dordrecht, Netherlands.			
Preporučena literatura			
Moores, E. (2004): Deficits in Dyslexia: Barking up the Wrong Tree? <i>Dyslexia</i> , 10, 289-299.			
Miles, T. R., Miles, E. (1999): <i>Dyslexia – A Hundred Years on</i> . 2.ed. Odabrana poglavlja. Open University Press: Buckingham.			
National Reading Panel (2000): <i>Teaching Children to Read: an Evidence-based</i>			

Assessment of the Scientific Research Literature on Reading and its Implications for Reading Instruction. National Institute of Child Health and Human Development. Washington, DC.

Nicolson, R. I., Fawcett, A. (1995): Dyslexia is more than a phonological disability. *Dyslexia*, 1, 19-36.

Ramus, F., Rosen, S., Dakin, S. C., Day, B. L., Castellote, J. M., White, S., Frith, U. (2003): Theories of developmental dyslexia: insights from a multiple case study of dyslexic adults. *Brain*, 126, 841-865.

Vellutino, F. R., Fletcher, J. M., Snowling, M. J., Scanlon, D. M. (2004): Specific reading disability (dyslexia): What have we learned in the past four decades? *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 45, 2-40.

Kvalifikacijski radovi

Jeličić, A. M., Vancaš, M. (2000): Grafomotorika - rukopis danas za sutra. Društvena i odgojno-obrazovna skrb za osobe s posebnim potrebama danas i sutra - Zbornik radova 3. međunarodnog seminara. Savez defektologa Hrvatske. Trakošćan. 113-118.

Kuvač, J., Vancaš, M. (2003): Učiteljska uloga i znanje – ključ uspješnoga rada. U: Pavličević – Franić, D.; Kovačević, M. (ur.): Komunikacijska kompetencija u višejezičnoj sredini II.: teorijska razmatranja, primjena. Slap i Sveučilište u Zagrebu. Zagreb.

Lenček, M. (1994): Diskriminativna vrijednost nekih jezičnih zadataka za teškoće čitanja. *Defektologija*. Vol. 30 (2). 115-127.

Pašiček, Lj., Lenček, M. (1995): Vizualna diskriminacija simbola i vještina čitanja. *Logopedija*. Vol. 1 (1-2). 3-6.

Vancaš, M. (1997): Čitanje, teškoće čitanja i jezične sposobnosti. U: Ljubešić, M. (ur.): Jezične teškoće školske djece. Školske novine. Zagreb. 54-64.

Vancaš, M. (1999): Uloga nastavnika u otkrivanju učenika s teškoćama u čitanju. *Nastavnik - čimbenik kvalitete u odgoju i obrazovanju*. Zbornik radova Drugoga međunarodnoga znanstvenoga kolokvija. Filozofski fakultet u Rijeci. Rijeka, 25.-26. ožujka 1999. 461-469.

Vancaš, M., Jeličić, A. M. (2003): Kamen Sizifa – slovo dislektičara; određenje disleksije. Zbornik radova 1. slovenskog kongresa logopedov z međunarodno udeležbo – *Logopedija za vsa življenjska obdobja*. Bled, 19.-21.3. 2003.

Vancaš, M., Ivšac, J. (2004): Ima neka tajna (?) veza: jezik-čitanje-pisanje. Dijete, odgojitelj i učitelj - Zbornik radova znanstveno-stručnog skupa. Sveučilište u Zadru. Zadar. 103-115.

Šifra: LPO-29	<i>PRIMJENA STATISTIČKIH METODA U LOGOPEDIJI</i>			
Opći podaci				
Odsjek				Godina studija: 2
Studijski program	Logopedija			
Nositelj predmeta	Prof. dr. sc. Branko Nikolić			
Ustanova nositelja	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet			
Suradnici na predmetu	Dr. sc. Ante Bilić-Prečić, Mr. sc. Rafael Pejčinović			
Status predmeta	☐ obvezni	☒ izborni		
Okvirni sadržaj predmeta				
<p>Prilagodba upitnika i testova za upis podataka u računalo. Kreiranje datoteka i upisivanje podataka u njih. Konverzija podataka iz datoteka u Excel-u ili Word-u u formate statističkog paketa STATISTIKA (ili SAS, SPSS). Modul za unos i transformaciju ulaznih podataka (STATISTIKA). Korištenje podmodula za deskriptivnu statistiku i analizu kontingencijskih tablica. Testiranje normalnosti distribucije frekvencija (Kolmogorov-Smirnov test, χ^2-test). Razlike između aritmetičkih sredina nezavisnih uzoraka (analiza varijance, t – test). Razlike između aritmetičkih sredina zavisnih uzoraka (veliki uzorci, mali uzorci, t-test). Relacije varijabli (kovarijance, korelacije). Korištenje podmodula za: računanje korelacija, testiranje normalnosti distribucije frekvencija, računanje t-testa za nezavisne i zavisne uzorke, analizu varijance, izračunavanje vjerojatnosti, regresijsku analizu i analizu pouzdanosti.</p>				
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija				
Upoznaje studente s metodama za obradu podataka koji su dobiveni istraživanjem u logopediji. Omogućava samostalnost u izboru statističkih metoda i interpretaciji rezultata dobivenih obradom podataka. Pomaže studentima da samostalno izrade seminarski i diplomski rad.				
ECTS – bodovi		3		
Broj sati	Pred.: 1	Sem.: 0	Vj.: 2	Ukupno sati: 45
Način polaganja ispita	☒ usmeni ispit	☒ pismeni ispit	☒ kolokvij	
Metode nastave				
☐ predavanja	☒ vježbe/seminari	☒ samostalni zadatak	☐ multimedija	
☒ Internet	☐ laboratorij	☐ demonstracije	☒ konzultacije	
Obvezna literatura				
<ol style="list-style-type: none"> 1. Dizdar, D., Maršić, T. (2000): Priručnik za korištenje programskog sustava STATISTICA, DIZIDOR, Zagreb. Stranice (1-85),(140-151); 97 stranica. 2. Nikolić, B.(1987): Jednostavna metoda za analizu promjena na jednom entitetu opisanom nad skupom kvalitativnih varijabli, Defektologija, 23, 1, 71-76. 6 stranica 3. Nikolić, B., Brestovci, B. (1985): Primjer prepoznavanja uzoraka opisanih nad skupom kvalitativnih varijabli uz konzistentna linearna ograničenja, Defektologija, 21, 1-2, 85-91. 6 stranica 4. Nikolić, B. (1988): Algoritam za prepoznavanje uzoraka uz konzistentna linearna ograničenja, Acta Defectologica, Vol. 6, 1-2. 13-17. 5 stranica 5. Nikolić, B., Bilić-Prečić, A., Pejčinović R. (2001): Problem uzoraka i moguća rješenja u pedagogiji, Zbornik radova s međunarodnog znanstvenog kolokvija: Teorijsko-metodološka utemeljenost pedagoških istraživanja, Opatija, 27.-28. travnja, 155-177. 				
Preporučena literatura				

6. McClave T. James and Frank H. Dietrich II: Statistics, Dellen Publishing Company, San Francisco, Collier Macmillan Publishers, London, 1988.
7. Guilford, J.P. (1968): Fundamental Statistics in Psychology and Education, New York, McGraw-Hill.

Kvalifikacijski radovi

1. Brestovci, B., **Nikolić, B.** (1977): Primjena modificiranog Johnsonovog algoritma za hijerarhijsko grupiranje, Problemi glasa i artikulacije glasova - dislalije, dizartrije, disfonije, SDDJ i SDS, Beograd, 126-138.
2. **Nikolić, B.**, Brestovci, B. (1985): Primjer prepoznavanja uzoraka opisanih nad skupom kvalitativnih varijabli uz konzistentna linearna ograničenja, Defektologija, 21, 1-2, 85-91.
3. **Nikolić, B.**(1987): Jednostavna metoda za analizu promjena na jednom entitetu opisanom nad skupom kvalitativnih varijabli, Defektologija, 23, 1, 71-76.
4. **Nikolić, B.** (1988): Algoritam za prepoznavanje uzoraka uz konzistentna linearna ograničenja, Acta Defectologica, Vol. 6, 1-2. 13-17.
5. **Nikolić, B.** (1991): Model za analizu promjena nastalih uključivanjem kompjutera u transformacijske procese kod osoba s teškoćama socijalne integracije, Defektologija, 1, 77-89.
6. **Nikolić, B.** (1997): Analysis of Change in Simple of Respondents Described by a Group of Characteristics in Two Points in Time, Rehabilitation And Inclusion, Proceedings of the 5th Scientific Conference of Faculty of Special Education and Rehabilitation, University of Zagreb, Zagreb, September 23-26, 103-114.
7. Grbavac, V., Plenković, M., **Nikolić, B.** (1998): Razvoj elektroničkih komunikacija i publikacija na internetu, Informatologija, Zagreb, 29/30, 1996, 3-4 / 1997, 1-4, 149-153.
8. **Nikolić, B.** (1999): Kvantitativne promjene jednog uzorka ispitanika u više od dvije vremenske točke, Zbornik radova sa znanstvenog skupa - Kineziologija za 21. stoljeće, 446-449., Dubrovnik.
9. **Nikolić, B.**, Bilić-Prčić, A., Pejčinović R. (2001): Problem uzoraka i moguća rješenja u pedagogiji, Zbornik radova s međunarodnog znanstvenog kolokvija: Teorijsko-metodološka utemeljenost pedagoških istraživanja, Opatija, 27.-28. travnja, 155-177.
10. Šunić, N., Heđever, M., **Nikolić, B.** (2003): Utjecaj pušenja na vokalne i somatske poteškoće nastavnika, Revija za rehabilitacijska istraživanja, 39,2, 147-156.

3. GODINA – IZBORNI KOLEGIJI

Šifra: LPO-23		<i>SPECIFIČNE TEŠKOĆE UČENJA: METODIKA RADA</i>		
Opći podaci				
Odsjek	Logopedija	Godina studija: III / Semestar: VI		
Studijski program	Logopedija - preddiplomski			
Nositelj predmeta	prof. dr. sc. Mirjana Lenček			
Ustanova nositelja	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet			
Suradnici na predmetu				
Status predmeta	obvezni	X izborni		
Okvirni sadržaj predmeta				
<ul style="list-style-type: none"> - Zakonska regulativa vezana uz specifične teškoće učenja – osnove određivanja programa rada - Pristupi u školskome radu - individualizirani pristup / prilagođeni program - Značajke pristupa i programa - načini oblikovanja prema odrednicama kurikuluma - Oblici podrške unutar i van škole – prevencija poremećaja u ponašanju: rad s roditeljima i nastavnicima - Prava i mogućnosti djece sa specifičnim teškoćama učenja za daljnje obrazovanje: srednjoškolsko i visoko obrazovanje - Informacijska i komunikacijska tehnologija i specifične teškoće učenja 				
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija				
<p>Daju se spoznaje o zakonskim odrednicama koje su osnove za primjenu određenih programa rada. Student treba ovladati značajkama pristupa i programa te steći znanja o postojećim oblicima podrške. Stječu se i spoznaje o važnosti pružanja podrške kod specifičnih teškoća učenja u smislu prevencije u području poremećaja u ponašanju. Student mora ovladati i znanjima vezanima uz primjenu informacijske i komunikacijske tehnologije kao oblicima podrške kod osoba sa specifičnim teškoćama učenja.</p>				
ECTS – bodovi		3		
Broj sati	Pred.: 1	Sem.: 0	Vj.:1	Ukupno sati: 30
Način polaganja ispita	☒ usmeni ispit	☐ pismeni ispit	☐ kolokvij	
Metode nastave				
☒ predavanja	☒ vježbe/seminari	☐ samostalni zadatak	☒ multimedija	
☒ internet	☐ laboratorij	☐ demonstracije	☒ konzultacije	
Obvezna literatura				
<p>Bos, C. S.; Vaughn, S. (2002): Strategies for Teaching Students with Learning and Behavior Problems Allyn & Bacon, A Pearson Education Company.</p> <p>Bradley, R. Danelson, L.; Hallahan, D.P. (2002) Identification of Learning Disabilities. Research to Practice. Chapter IV Learning Disabilities as Opearationally defined by Schools. Lawrence Erlbaum Associates. USA. 287-367.</p> <p>Daniel, S. S.; Walsh, A. K.; Goldston, D. B.; Arnold, E. M.; Reboussin, B. A.; Wood, F. B. (2006) Suicidality, School Dropout, and Reading Problems Among Adolescents. Journal of Learning Disabilities. Vol. 39 (6). 507-514.</p> <p>Denhart, H. (2008) Deconstructing Barriers: Perceptions of Students Lagled With Learning Disabilities in Higher Education. Journal of Learning Disabilities. Vol. 41 (6).</p> <p>Fletcher, J. M.; Reid, L.G.; Fuchs, L. S.; Barnes, M. A. (2007) Learning Disabilities. From Identification to Intervention. The Guilford Press. USA.</p> <p>Mc Nulty, M. A. (2003) Dyslexia and the Life Course. Journal of Learning Disabilities. Vol. 36 (4). 363-381.</p>				

Murray, Ch. Goldstein, D. E., Nourse, S.; Edgar, E. (2000) The Postsecondary School Attendance and Completion Rates of High School Graduates With Learning Disabilities. Learning Disabilities Research and Practice. Vol. 15 (3). 119-127.
Preporučena literatura
Deshler, D. D.; Schumaker, J. B.; Lenz, B. K.; Bulgren, J. A.; Hock, M. F.; Kinght, J.; Ehren, B. J. (2001): Ensuring Content-Area Learning by Secondary Students with Learning Disabilities. Learning Disabilities Research and Prattice. 96-108. Kavale, K. A.; Holdnack, J. A.; Mostert, M. P. (2005); Responsiveness to Intervention and the Identification of Specific Learning Disability: A Critique and Alternative Proposal. Learning Disability Quarterly. Vol. 28. 88-96. Smythe, I. (2006) Understanding overlapping specific learning difficulties. The Dyslexia Handbook. BDA.
Kvalifikacijski radovi:
Ivšac, J; Lenček, M.; Anđel, M. (2005): Pojavnost i oblici neologizama kod posebnim jezičnih teškoća. Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja. Vol. 4 (2);. 49-57. Ivšac, J., Vancaš, M; Bošnjak-Nadž, K. (2004): Predvještine čitanja i pisanja u djece s perinatalnim oštećenjem mozga. Medicinski vjesnik. Supplement 1/ 40. Kuvač, J; Vancaš, M. (2003): Učiteljska uloga i znanje – ključ uspješnoga rada. U Pavličević-Franić, Kovačević, M.(ur.) Komunikacijska kompetencija u višejezičnoj sredini II Zagreb : Naklada Slap i Sveučilište u Zagrebu. 64-73. Blaži, D., Vancaš, M., Znaor, M. (2003): Ne prepoznati – ne djelovati – kršiti prava. Posebne jezične teškoće, disleksija, disgrafija – osvrt na sadašnje stanje. Zbornik radova Sabora pedagoga Hrvatske – Odgoj, obrazovanje i pedagogija u razvitku hrvatskog društva. Hrvatski pedagoško-književni zbor. Zagreb. Kuvač, J., Vancaš, M. (2003): Učiteljska uloga i znanje – ključ uspješnoga rada. U: Pavličević – Franić, D.; Kovačević, M. (ur.): Komunikacijska kompetencija u višejezičnoj sredini II.: teorijska razmatranja, primjena. Slap i Sveučilište u Zagrebu. Zagreb. Novak Orlič, S., Vancaš, M. (2000): Integracijski model djece s posebnim potrebama predškolske dobi u Montessori skupinama – osvrt na stručnu suradnju fizioterapeuta i logopeda. Zbornik radova I. simpozija Fizioterapija u neurologiji. Hrvatski zbor fizioterapeuta i Društvo neuroloških terapeuta. Zagreb. Pintarić-Mlinar, Lj., Vancaš, M., Sekušak, S. (2000): Individualni razvojni profili: Interdisciplinarni pristup. Zbornik referata Društvena skrb za odgoj, obrazovanje i socijalnu sigurnost osoba s posebnim potrebama – deset godina kasnije. Alpe Jadran. Portorož, 18.-20. X. 2000. Vancaš, M. (1995): Neke relacije čitanja i jezičnih sposobnosti u djece s teškoćama čitanja. Defektologija. Vol. 31 (1-2). 107-119.

Šifra: LPI-18	<i>NEUROLINGVISTIKA</i>	
Opći podaci		
Odsjek	Logopedija	Godina studija: III.
Studijski program	Logopedija	
Nositelj predmeta	prof. dr. sc. Melita Kovačević	
Ustanova nositelja	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet	
Suradnici na predmetu	mr. sc. Marijan Palmović, mr. sc. Jelena Kuvač	
Status predmeta	☐ obvezni	☒ izborni
Okvirni sadržaj predmeta		
Predmet bi trebao pružiti osnovne spoznaje o neurolingvistici, upoznati studente s		

<p>važnijim spoznajama i metodama neurolingvistike. Glavne bi cjeline bile: pojmovno i povijesno određenje neurolingvistike; njezin odnos s rubnim i srodnim područjima lateralizacija i lokalizacija jezično-govornih funkcija kulturni i obrazovni čimbenici u mozgovnoj organizaciji tipologija jezika i višejezičnost kao čimbenik mozgovne organizacije biološki čimbenici u biološkoj organizaciji temeljne spoznaje o mozgovnoj plastičnosti: plastičnost i jezična funkcija obilježja jezično-govorne obrade: obilježja i načela rada radne memorije temeljne metode i postupci u neurolingvistici temeljna načela i obilježja neurolingvističke dijagnostike</p>				
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija				
<p>Generičke kompetencije: Transfer znanja iz drugih područja u područje neurolingvistike te sposobnost sinteze znanja u novu disciplinu. Specifične kompetencije i znanja: Temeljna znanja o živčanoj podlozi jezične sposobnosti i poremećaja jezične sposobnosti.</p>				
ECTS – bodovi		3		
Broj sati	Pred.: 2	Sem.: 0	Vj.: 1	Ukupno sati: 45
Način polaganja ispita	☒ usmeni ispit	☐ pismeni ispit	☒ kolokvij	
Metode nastave				
☒ predavanja	☒ vježbe/seminari	☒ samostalni zadatak	☒ multimedija	
☒ Internet	☒ laboratorij	☒ demonstracije	☒ konzultacije	
Obvezna literatura				
<p>Banich, M. (2004): Cognitive Neuroscience and Neuropsychology. New York: Haughton Mifflin Comp. (poglavlje Language) Berko Gleason, J., Bernstein Ratner N. (1997): Psycholinguistics. Singapore: Wadsworth. (odabrana poglavlja)</p>				
Preporučena literatura				
<p>Aitchison, J. (1994): Word sin the Mind. Oxford: Blackwell. (odabrana poglavlja) Rains, G. D. (2001): Principles of Human Neuropsychology. Boston: McGraw Hill (odabrana poglavlja) Stemmer, B., Whitaker, H. A. (1998): Handbook of Neurolinguistics. New York: Academic Press. (odabrana poglavlja)</p>				
Kvalifikacijski radovi				
<p>Jelaska, Z., Kovačević, M., Anđel, M. (2002): Morphology and semantics - the basis of Croatian case. U: Voeikova, M., Dressler, W. U. (ur.): Pre- and Protomorphology : Early phases of Morphological Development in Nouns and Verbs. München : LINCOM Europa. Kovačević, M. (1997): Rani jezični razvoj: okvir za novu psiholingvističku teoriju. Suvremena lingvistika. 1-2 (1997) , 40-41; 137-153. Kovačević, M., Scholer, H., Ljubešić, M. (1997): Controlled sentence production in SLI children: German and Croatian studies. Amsterdam series in child language development. 6, 71; 99-115. Kovačević, M. (2000): Spoznaje perinatalne i prenatalne psihologije i njezina uloga u perinatalnoj medicini U: Kurjak, A., Stavljenić-Rukavina, A. (ur.): Prenatalna dijagnostika i terapija. Varaždinske Toplice: Tonimir. Kovačević, M. (2001): Thematic Issue: Early Communication and Language Development. Zbornik Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta. Zagreb: ERF. Kovačević, M. Kognitivne i metajezikne sposobnosti U: Ljubešić, M. (ur.): Jezikne teškoće školske djece. Zagreb: Školske novine. Kovačević, M. (2001): Rana komunikacija i jezični razvoj: interdisciplinarni pristup. Revija za rehabilitacijska istraživanja. 37, 1; 1-8.</p>				

Scholer, H., Ljubešić, M., Kovačević, M. (1998): Eine Stoerung, zwei Sprachen, verschieden Fehler? U: Scholer, H., Fromm, W., Kany, W., Scholer, H., Fromm, W. ; Kany, W. (ur.): Spezische Sprachentwicklungsstoerung und Sprachlernen. Heidelberg: Edition Schindele.

Šifra: LPI-19	<i>POREMEĆAJI MATEMATIČKIH SPOSOBNOSTI</i>			
Opći podaci				
Odsjek	Logopedija	Godina studija: III		
Studijski program	Logopedija			
Nositelj predmeta	prof. dr. sc. Mirjana Lenček			
Ustanova nositelja	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet			
Suradnici na predmetu				
Status predmeta	☐ obvezni	☒ izborni		
Okvirni sadržaj predmeta				
<p>Matematika: određenje znanosti i sastavnih dijelova. Rani razvoj matematičkih sposobnosti – uredan razvoj i odstupanja. Matematika i školsko podučavanje i znanje. Modeli matematičkih procesa i simptomi prekinutih procesa u školskoj dobi. Poremećaj matematičkih sposobnosti – diskalkulija. Značaj matematičkoga jezika i osobitosti. Koegzistiranje disleksije, disgrafije i diskalkulije. Rehabilitacijski postupci.</p>				
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija				
<p>Određenjem matematičkih sposobnosti te teškoća i poremećaja koji se javljaju u pojedinim matematičkim procesima i postupcima, studentu se daju znanja i osnove za prepoznavanje poremećaja. Očekuju se znanja o simptomima odstupanja u ranom predškolskome, te u školskome periodu, a prema različitim modelima matematičkih radnji. Student stječe znanja za pružanje pomoći u razvoju vještina koje prethode usvajanju formalnih matematičkih znanja te postupcima za tretman teškoća i poremećaja u školskome radu kao i za suradnju u izvođenju individualnih i prilagođenih programa.</p>				
ECTS – bodovi		3		
Broj sati	Pred.: 1	Sem.: 0	Vj.: 0	Ukupno sati: 15
Način polaganja ispita	☒ usmeni ispit	☐ pismeni ispit	☐ kolokvij	
Metode nastave				
☒ predavanja	☐ vježbe/seminari	☐ samostalni zadatak	☒ multimedija	
☒ Internet	☐ laboratorij	☐ demonstracije	☒ konzultacije	
Obvezna literatura				
<p>Chinn, S. (2001): Learning Styles and Mathematics. In: Peer, L., Reid, G. (eds.): Dyslexia – Successful Inclusion in the Secondary School. David Fulton Publishers. London.</p> <p>Coventry, D., Pringle, M., Rifikind, H., Weedon, C. (2001): Supporting students with dyslexia in the maths classroom. In: Peer, L., Reid, G. (eds): Dyslexia – Successful Inclusion in the Secondary School. David Fulton. London.</p> <p>Esty, W. W. (2003): The Language of Mathematics. Montana.</p> <p>Geary, D. D., Hoard, M. K., Hamson, C. O. (1999): Numerical and arithmetical cognition: patterns of functions and deficits in children at risk for a mathematical disability. Journal of Experimental Child Psychology, 74, 231-239.</p> <p>Malmer, G. (2000): Mathematics and Dyslexia – An Overlooked Connection. Dyslexia. Vol. 6, 223-230.</p> <p>Miles, T. R.; Miles, E. (2000): Dyslexia and Mathematics. Odabrana poglavlja. Routledge. London.</p>				
Preporučena literatura				

Carnine, D. (1997): Instructional Design in Mathematics for Students with Learning Disabilities. Journal of Learning Disabilities. Vol. 30 (2). 130-141.

Chinn, S. J. (1998): Mathematics for Dyslexics: A Teaching Handbook. Odabrana poglavlja. Whurr. London.

Marolda, D., Davidson, P. (2000): Mathematics Learning Style. In: Reid, G., Given, B.: Learning Styles. BDA Handbook 2000. Reading, British Dyslexia Association, UK.

Ramma, S., Gowramma, I. P. (2002): A Systematic Procedure for Identifying and Classifying Children with Dyscalculia among Primary School Children in India. Dyslexia, 8, 67-86.

Sharma, M. (1990): Dyslexia, Dyscalculia, and Some Remedial Perspectives for Mathematics Learning Problems. Math Notebook. Vol. 8 (7-10). 287-293.

Kvalifikacijski radovi

Kuvač, J., Vancaš, M. (2003): Učiteljska uloga i znanje – ključ uspješnoga rada. U: Pavličević – Franić, D.; Kovačević, M. (ur.): Komunikacijska kompetencija u višejezičnoj sredini II.: teorijska razmatranja, primjena. Slap i Sveučilište u Zagrebu. Zagreb.

Pašiček, Lj., Lenček, M. (1995): Vizualna diskriminacija simbola i vještina čitanja. Logopedija. Vol. 1 (1-2). 3-6.

Vancaš, M. (1997): Čitanje, teškoće čitanja i jezične sposobnosti. U: Ljubešić, M. (ur.): Jezične teškoće školske djece. Školske novine. Zagreb. 54-64.

Vancaš, M., Pašiček, Lj. (1998): Matematičke sposobnosti u djece s teškoćama čitanja. Revija za rehabilitacijska istraživanja. Vol. 34 (2). 155-165.

Vancaš, M. (2003): Matematika – od znanja do poremećaja. Zrno-Časopis za obitelj, vrtić i školu. Br. 59-60. 5-8.

Šifra: LPI-20	<i>METODIKA ŠKOLSKOG RADA S GLUHOM I NAGLUHOM DJECOM</i>			
Opći podaci				
Odsjek	Odsjek za oštećenja sluha	Godina studija: III		
Studijski program	Logopedija			
Nositelj predmeta	doc. dr. sc. Ljubica Pribanić			
Ustanova nositelja	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet			
Suradnici na predmetu				
Status predmeta	☐ obvezni	☒ izborni		
Okvirni sadržaj predmeta				
Nastavni plan i program – za osnovnu školu; Nastavni plan i program za djecu s teškoćama u razvoju; Planiranje i pripremanje u nastavi; Podrška u produženom stručnom postupaku; Integracija – podrška logopeda; Čitanje i pisanje; Matematika i gluho dijete; Učeniku orijentirana nastava; Obrada glasa; Obrada slova; Obrada teksta; Prilagođavanje teksta; Edukacijski prevoditelj i tumač.				
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija				
Cilj je studentu pružiti temeljna, teorijska i praktična znanja iz nastave i metodike nastave u osnovnoj školi koja treba primjenjivati u logopedskom radu s gluhom i nagluhom djecom.				
ECTS – bodovi	3			
Broj sati	Pred.: 1	Sem.: 0	Vj.: 1	Ukupno sati: 30
Način polaganja ispita	☒ usmeni ispit	☐ pismeni ispit	☐ kolokvij	
Metode nastave				
☒ predavanja	☒ vježbe/seminari	☒ samostalni zadatak	☒ multimedija	

☐ internet	☐ laboratorij	☐ demonstracije	☒ konzultacije
Obvezna literatura			
<p>Gregory, S. (2004): Issues in sign bilingual education. U: Bradarić-Jončić, S., Ivasović, V. (ur.): Sign language, deaf culture & bilingual education (str. 111-120). Zagreb: Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu.</p> <p>Henning, L., Salander, S. (2004): Bilingual education for the deaf: examples from everyday teaching and learning in Sweden. U: Bradarić-Jončić, S., Ivasović, V. (ur.): Sign language, deaf culture & bilingual education (str. 131-136). Zagreb: Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu.</p> <p>Igrić, Lj. (2004): Moje dijete u školi. Priručnik za roditelje djece s posebnim edukacijskim potrebama. Zagreb: Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, hrvatska udruga za stručnu pomoć djeci s posebnim potrebama "IDEM". Str. 1-85.</p> <p>Nastavni plan i program za djecu s teškoćama u razvoju.</p> <p>Stewart, D. A., Kluwin, T. S. (2001): Teaching deaf and hard of hearing students, content, strategies and curriculum. Boston: Ally and Bacon. Str. 1.-16., 78.-110. i 136.-203.</p> <p>Zimmermann, A. (1991): Matematika 1 – za prvi razred osnovne škole za djecu oštećena sluha. Priručnik za nastavnike. Zagreb: Školske novine.</p>			
Preporučena literatura			
<p>Glaser, W. (1990): Kvalitetna škola. Zagreb: Educa.</p> <p>Gregory, S. (1998): Issues in deaf education. London: David Fulton Publishers.</p> <p>Knight, P. (2002): Working with deaf pupils: sign bilingual policy into practice. London: David Fulton Publishers.</p> <p>Worthy, J., Broaddus, K., Ivey, G. (2001): Pathways to independence - Reading, writing and learning in grades 3-8. New York, London: The Guilford Press.</p>			
Kvalifikacijski radovi			
<p>Pribanić, Lj. (1991): Usvojenost padežnog sustava u djece s oštećenjem sluha. Defektologija, 28, 11-19.</p> <p>Pribanić, Lj. (1992): Pasivnost u djeteta oštećena sluha (prikaz slučaja). Napredak, 133, 159-168.</p> <p>Pribanić, Lj. (1993) Prepisivanje u djece oštećena sluha. Multidisciplinarni pristop v logopediji, Zbornik radova, IV strokovno srečanje logopedov Slovenije, Portorož, 240-246.</p> <p>Pribanić, Lj. (1998): Ponavljanje rečenica u djece oštećena sluha. Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja, 34, 127-138.</p> <p>Pribanić, Lj. (2004): Poučavanje gluhe djece jeziku. Defektologija, Tuzla, BiH, 8.</p> <p>Pribanić, Lj., Andrijević, L. (2004): Primjena "Komunikacijske razvojne ljestvice (KORALJE) – riječi i geste" kod gluhe djece. SUVAG 9,1, 11-15.</p>			

Šifra: LPI-17	HRVATSKI ZNAKOVNI JEZIK 201 /202		
Opći podaci			
Odsjek	Oštećenja sluha	Godina studija: III	
Studijski program	Logopedija		
Nositelj predmeta	prof. dr. sc. Sandra Bradarić-Jončić		
Ustanova nositelja	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet		
Suradnici na predmetu	mr. sc. Marina Milković		
Status predmeta	☐ obvezni	☒ izborni	
Okvirni sadržaj predmeta			
<p>STRUKTURA ZNAKOVNOG JEZIKA. Fonologija (Oblik šake, Pokret, Lokacija, Orijentacija, Facijalna gramatika).</p> <p>AKTIVNOSTI; Posao, slobodne aktivnosti. Snalaženje u otvorenom/zatvorenom prostoru.</p> <p>OPIS/IDENTIFIKACIJA; Osobne karakteristike.</p> <p>SNALAŽENJE U OTVORENOM/ZATVORENOM PROSTORU; Okolina; pitati gdje/dati pravac. Mjesto stanovanja, prijevozna sredstva.</p> <p>KONVERZACIJA (strategije): skretanje pažnje, početak razgovora, prekid/upadanje u razgovor, izražavanje želja, davanje naredbi, oblikovanje pitanja.</p>			
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija			
Kolegij se nastavlja na HZJ I. Cilj je usvajanje osnovnih lingvističkih karakteristika – fonologije HZJ, širenje osnovnog vokabulara kao i razvijanje vještine produciranja znakova, razumijevanja sadržaja i interaktivne komunikacijske aktivnosti.			
ECTS – bodovi		6	
Broj sati	Pred.: 0	Sem.: 0	Vj.: 2 Ukupno sati: 60
Način polaganja ispita	☒ usmeni ispit	☐ pismeni ispit	☒ kolokvij
Metode nastave			
☐ predavanja	☒ vježbe/seminari	☒ samostalni zadatak	☒ multimedija
☒ internet	☐ laboratorij	☒ demonstracije	☒ konzultacije
Obvezna literatura			
<p>Bradarić-Jončić, S. (2001): Simpozij “Znakovni jezik i kultura gluhih”, Mostovi – magazin za tematiku gluhih i nagluhih, Glasilo Saveza udruženja građana oštećenog sluha BiH.</p> <p>Bradarić-Jončić, S. (2001): O simpoziju «Znakovni jezik i kultura gluhih». List «Dodir», Tromjesečnik Hrvatske udruge gluhoslijepih osoba «Dodir».</p> <p>Bradarić-Jončić, S., Milković, M.: Hrvatski znakovni jezik: fonologija, morfologija, sintaksa. Neobjavljeni video materijal.</p> <p>Zimmermann, A. (1986): Uvodni seminar o komunikaciji s osobama oštećena sluha; Fakultet za defektologiju, Zagreb.</p>			
Preporučena literatura			
<p>Kyle, J. G., Woll, B. (1985): Sign Language: The study of deaf people and their language; Cambridge University Press.</p> <p>Lane, H., Hoffmeister, R., Bahan, B. (1996): A journey into the Deaf-World; Down Sign Press, San Diego, CA.</p>			
Kvalifikacijski radovi			
<p>Bradarić-Jončić, S. (1999): Osobitosti djece s oštećenjem sluha, “Srcem prema vjeri”, Zbornik radova Nacionalnog skupa o vjerskom odgoju djece i mladeži s posebnim potrebama, Zagreb, 26-33.</p> <p>Bradarić-Jončić, S.(2000): Manualni oblici komunikacije osoba oštećena sluha, Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja, 35, 2.</p>			

Bradarić-Jončić, S. (2001): Znakovni jezik i kultura gluhih. *Dijete i društvo*, 3, 385-389 .

Bradarić-Jončić, S. (2001): Simpozij "Znakovni jezik i kultura gluhih", Mostovi – magazin za tematiku gluhih i nagluhih, Glasilo Saveza udruženja građana oštećenog sluha BiH.

Bradarić-Jončić, S. (2001): O simpoziju «Znakovni jezik i kultura gluhih». List «Dodir», Tromjesečnik Hrvatske udruge gluhoslijepih osoba «Dodir».

Bradarić-Jončić, S., Milković, M.: Hrvatski znakovni jezik: fonologija, morfologija, sintaksa. Neobjavljeni video materijal.

Bradarić-Jončić, S., Makvić, I. (2003): «Integracijska i edukativna uloga obrazovnog prevoditelja u srednješkolskom sustavu obrazovanja Republike Hrvatske». Zbornik radova sa Savjetovanja «Komunikacijska integracija i kretanje osoba s gluhosljepošćom u obrazovanju, zdravstvu, socijalnoj skrbi i svakodnevnom životu», Zagreb, HUGS «Dodir».

Bradarić-Jončić, S., Tarczay, S. (2004): Sign language and education of the deaf in Croatia. U: Bradarić-Jončić, S. V. Ivasović (eds.): «Sign language, Deaf Culture & Bilingual Education», ERF, Zagreb.

Bradarić-Jončić, S., Ivasović, V. (Eds.) (2004): «Sign Language, Deaf Culture & Bilingual Education», Faculty of Education and Rehabilitation Sciences, Zagreb.

Bradarić-Jončić, S. (2004): Znakovni jezik i školovanje gluhih. Časopis Hrvatskog saveza gluhih i nagluhih «Ukratko».

Bradarić-Jončić, S., Bosnar, B. (2004): Stavovi prosvjetnih djelatnika prema znakovnom jeziku u uključivanju obrazovnih prevoditelja u redovne ustanove odgoja i obrazovanja. Zbornik radova s V međunarodnog seminara SDDH: «Dobra edukacijsko-rehabilitacijska praksa». Trakošćan.

Šifra: LPI-21	<i>KRANIOFACIJALNE GOVORNE POTEŠKOĆE</i>	
Opći podaci		
Odsjek	Odsjek za logopediju	Godina studija: 3
Studijski program	Logopedija	
Nositelj predmeta	doc. dr. sc. Draženka Blaži	
Ustanova nositelja	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet	
Suradnici na predmetu		
Status predmeta	☐ obvezni	☒ izborni
Okvirni sadržaj predmeta		
Kraniofacijalne strukture i govor. Uzroci i vrste kraniofacijalnih poremećaja (malformacija). Medicinska protetika. Slabosti orofacijalne muskulature i izgovorni poremećaji. Nazalnost. Dijagnostički postupci i procjene vrste i stupnja poremećaja. Metode i postupci u logopedskoj rehabilitaciji kraniofacijalnih poremećaja		
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija		
Generičke i specifične vještine: Usvojenost znanja o uzrocima, oblicima i vrstama kraniofacijalnih poremećaja (rascjepi i druge orofacijalne malformacije, hipotonije i ostale slabosti orofacijalne muskulature) te o pojavnosti govornih poteškoća u tih osoba. Poznavanje logopedskih dijagnostičkih i rehabilitacijskih postupaka. Specifične vještine (kompetencije): Student će biti osposobljen za provođenje logopedskih rehabilitacijskih postupaka pri navedenim poremećajima s posebnim naglaskom na terapiji nazalnosti. Cilj je također osposobiti studenta za timski rad (orofacijalni kirurg, ortodont, logoped) i istraživanja na području kraniofacijalnih govornih poremećaja.		
ECTS – bodovi	3	

Broj sati	Pred.: 1	Sem.1	Vj.: 1	Ukupno sati: 45
Način polaganja ispita	☒ usmeni ispit	☐ pismeni ispit	☒ kolokvij	
Metode nastave				
☒ predavanja	☒ vježbe	☒ samostalni zadatak	☒ multimedija	
☒ internet	☐ laboratorij	☐ demonstracije	☒ konzultacije	
Obvezna literatura				
<p>Blaži, D., Dembitz, A., Turkalj, M. (2005): Ballovent sistem u dijagnostici i terapiji orofacijalnih hipotonija. Logopedija (u tisku)</p> <p>Creaghead, N. A., Newman, P. W., Secord, W. A. (1989): Assesment and Remediation of Articulatory and Phonological Disorders. Allyn and Bacon, New York. (odabrana poglavlja)</p> <p>Codoni, S. (2000): Das system Ballovent. Interdisziplinar , 8,193-199.</p> <p>Davis, B. L., Velleman, S. L. (2000): Differential diagnosis and treatment of Developmental Apraxia of Speech in infants and toddlers. Infant-Toddler Intervention, 10(3), 177-192.</p> <p>Dembitz, A., Sabol, Z. (1993): Rinifonija i neurofibromatoza tip 1. Zbornik radova 4. Strokovnog srećanja logopedov Slovenije, Portorož.</p> <p>Kuehn, D. P., Henne, L. J. (2003): Speech evaluation and treatment for patients with cleft palate. AJSLP, 12, 103-109</p>				
Preporučena literatura				
<p>Adachi, T., Kochi, S., Yamaguchi, T. (2003): Characteristics of Nonverbal Behavior in Patients with cleft lip and palate during interpersonal communication. Cleft Palate Craniofac. Journal, 40, 310-316.</p> <p>Bagatin, M., Dembitz, A. (1995): Govor nakon palatoplastike kod osoba s rascjepom u sklopu sindroma Pierre Robin. Zbornik radova 5. Strokovnog srećanja logopedov Slovenije, Radenci.</p> <p>Champan, K. L., Hardin-Jones, M. (2001): Vocal development of 9-month-old babies with cleft palate. JSLHR, 44, 1268-1283.</p> <p>Hardcastle, W. J., Hewlett, N. (1999): Coarticulation – Theory, Dana and Techniques. Cambridge University Press. Cambridge. (odabrana poglavlja)</p>				
Kvalifikacijski radovi				
<p>Blaži, D. (1994): Utjecaj okoline na razvoj govora u djece, Defektologija, 30, 2, 153 - 160.</p> <p>Blaži, D., Vancaš, M., Prizl-Jakovac, T. (2000): Fonološki poremećaji i fonemska diskriminacija u predškolske djece. Revija za rehabilitacijska istraživanja, 36,2, 165-169.</p> <p>Blaži, D. (2003): Rani jezični razvoj. Znanstvena monografija: Biti roditelj - Model dijagnostičko-savjetodavnog praćenja ranoga dječjega razvoja i podrške obitelji s malom djecom (ur. Ljubešić, M.). Državni zavod za zaštitu obitelji, materinstva i mladeži. Zagreb, str. 83-98.</p> <p>Blaži, D., Arapović, D. (2003): Artikulacijski nasuprot fonološkom poremećaju. Govor XX, 1-2, 27-38.</p> <p>Blaži, D., Dembitz, A., Turkalj, M. (2005): Ballovent sistem u dijagnostici i terapiji orofacijalnih hipotonija. Logopedija (u tisku).</p> <p>Bradarić-Jončić, S., Blaži, D. (2002): Osobitosti izgovora glasova u gluhih srednjoškolaca. Revija za rehabilitacijska istraživanja, 38, 1, 73 -101.</p>				

Šifra: LPI-8	<i>NEUROBIOLOGIJA SPOZNAJE</i>			
Opći podaci				
Odsjek	ERF	Godina studija: II.		
Studijski program	Logopedija			
Nositelj predmeta	Doc.dr.sci. Zdravko Petanjek			
Ustanova nositelja	Hrvatski Institut za Istraživanje Mozga, Medicinski fakultet			
Suradnici na predmetu				
Status predmeta	☐ Obvezni	☒ Izborni		
Okvirni sadržaj predmeta				
<p>Cilj kolegija – upoznavanje sa biološkom podlogom viših psihičkih funkcija (i pridruženih poremećaja) koje su posebno razvijene u ljudskom ponašanju (jezik, radna memorija). Osnovne teme: - “kako mozak govori i zašto nekad to radi pogresno?” – evolucijski aspekti pojave jezičnih funkcija i njihova neurobiološka podloga; - odnos bioloških čimbenika i okoline u razvoju neuralnih krugova važnih za procesuiranje jezika i govora; usporedba djece sa razvojnim oštećenjima i djece sa neodgovarajućom stimulacijom okoline; - biološka podloga usvajanja drugog jezika; - “kako vidimo da je mozak sretan?” – načini organizacije neuralnih krugova vezanih uz emocije i motivaciju, te razlike u funkcionalnoj organizaciji kod različitih osobnosti i u različitim psihopatološkim stanjima; - “ne vidjeti zlo!” – neurobiologija svijesti i rasprava o pitanju da li svijest uopće ima biološku podlogu; - “theory of mind” – neurobiologija konceptualnog razumijevanja i važnost u razvoju napredne civilizacije.</p>				
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija				
<p>Posebno je važno usvojiti znanja vezana uz “plastičnost mozga”, te razumjeti koliki utjecaj bioloških čimbenici imaju na ponašanje, te koliki je utjecaj okoline na promjene strukture mozga (prvenstveno na primjeru razvojnih oštećenja područja za govor, te mehanizmima strukturno-kemijske reorganizacije kao podloge funkcionalnog oporavka kod ove djece); posebno će se ukazati na važnost i primjenu ovih spoznaja u edukacijskom i socijalnom radu, te u pristupu osobama sa poremećajem ponašanja i problemima govora, čitanja i pisanja.</p> <p>Postoji mogućnost stjecanja praktičnih vještina iz slijedećih područja: klasične neurohistološke metode, imunocito/histokemija, in-situ hibridizacija, elektronska mikroskopija, kulture tkiva, sterološke i morfometrijske metode, konfokalna mikroskopija, digitalna analiza slike, eksperimentalni rad sa laboratorijskim životinjama.</p>				
ECTS – bodovi		3		
Broj sati	Pred.: 2	Sem.: 0	Vj.: 1	Ukupno sati: 45
Način polaganja ispita	☒ usmeni ispit	☒ pismeni ispit	☐ kolokvij	
Metode nastave				
☒ predavanja	☒ vježbe/seminari	☒ samostalni zadatak	☒ multimedija	
☒ internet	☒ laboratorij	☒ demonstracije	☒ konzultacije	
Obvezna literatura				
<p>U pripremi ispita koriste se samo izabrani dijelovi udžbenika: “Temelji neuroznanosti”, Judaš M. i Kostović I. aut., MD Zagreb, 1997; 2. izdanje na webu, 2001 (710 str. ukupno, ispitno su gradivo poglavlja 40-44, 50 str.); Pinel J.P.J. aut., Slap, Jastrebarsko, 2002 (558 str. ukupno, ispitna literatura str. 441-471, 30 str.); Za pripremu seminara: “Clinical neuropsychology, behavioral and brain sciences”, Bradshaw J.L., Mattingley J.D. aut., Academic Press, 1995 (458 str. ukupno, za pripremu seminara izabrati između</p>				

ponuđenih poglavlja – 2, 3, 4,7,15: str. 26-81, 188-204, 354-372, 90 str.);
Preporučena literatura
<p>“Fundamental neuroscience”, Zigmond M.J. i sur. aut., Academic Press, 1999 (B, 1200 str);</p> <p>"Principles of neural science" 4. izdanje, Kandel E.R., Schwartz J.H., Jessell T.M. ur., Elsevier, 2000 (1000 str. ukupno);</p> <p>"Evolution of the mind, creation of the self", Eccles J., aut., Routledge London-New York, 1989 (A, 282 str.);</p> <p>"Life-span developmental psychology" Demetriou A., Doise W., van Lieshout C., aut., Wiley New York, 1998 (A, 518 str);</p>
Kvalifikacijski radovi
<p>Groc L.*, Petanjek Z.*, Gustafsson B., Ben-Ari Y., Khazipov R., Hanse E. (2003) Compensatory dendritic growth of CA1 pyramidal cells following growth impairment in neonatal period. <i>European Journal of Neuroscience</i> 18:1332-1336. (*equal contribution).</p> <p>Dinocourt C., Petanjek Z., Freund T.F., Ben-Ari Y. Esclapez M. (2003) Loss of interneurons innervating pyramidal cell dendrites and axon initial segments in the CA1 region of the hippocampus following pylocarpine-induced seizures. <i>J Comp Neurol</i> 459:407-425.</p> <p>Judaš M, Rašin MR, Krušlin B, Kostović K, Jukić D, Petanjek Z, Kostović I (2003) Dendritic overgrowth and alterations in laminar phenotypes of neocortical neurons in the newborn with semilobar holoprosencephaly, <i>Brain Deve</i> 25:32-39.</p> <p>Groc L.*, Petanjek Z.*, Gustafsson B., Ben-Ari Y., Hanse E., and Khazipov R. (2002) In vivo blockade of neural activity alters dendritic development of neonatal CA1 pyramidal cells. <i>European Journal of Neuroscience</i> 16(10):1931-8. (*equal contribution).</p> <p>Vukšić M, Petanjek Z, Rašin MR, Kostović I (2002) Perinatal growth of prefrontal layer III pyramids in Down's syndrome. <i>Pediat Neurol</i> 27(1):36-38.</p> <p>Lukić IK, Glunčić V, Katavić V, Petanjek Z, Jalšovec D, Marušić A (2001) Weekly quizzes in extended-matching format as a means of monitoring students progress in gross anatomy. <i>Ann Anat</i> 183(6):575-579.</p> <p>Kostović I, Judaš M, Petanjek Z, Šimić G (1995) Ontogenesis of goal-directed behavior: anatomo-functional considerations. <i>Int J Psychophysiol</i> 19(2):85-102.</p> <p>Kostović I, Petanjek Z, Judaš M (1993) Early areal differentiation of the human cerebral cortex: entorhinal area. <i>Hippocampus</i> 3(4):447-458.</p> <p>Kostović I, Petanjek Z, Delalle I, Judaš M (1992) Developmental reorganization of the human association cortex during the perinatal life. U: Kostović I, Knežević S, Wisniewski H, Spillich G (urednici) <i>Neurodevelopment, Aging, and Cognition</i>. Boston-Basel-Berlin: Birkhäuser, str. 3-17.</p> <p>Kostović I, Jovanov-Milošević N, Mejaški-Bošnjak V, Kostović M, Radoš M, Petanjek Z, Gojmerac T, Judaš M (2004): Development and structural plasticity of the human brain. <i>Gyneaecol Perinatol</i> 13(Suppl. 2):35-40.</p> <p>Darmopil S, Z. Petanjek, A.H. Mohammed, N. Bogdanovic (2004) Environmental Enrichment Induces Morphological Changes in Dentate Gyrus Granule Cells in Aged Rats. <i>Neuroembriology</i> 2(4):182-183.</p> <p>Kostović I, Rašin MR, Petanjek Z, Judaš M (2002) Morphological characteristics of the cells in the subcallosal zone (nucleus septohippocampalis) of the human fetus. <i>Neuroembriology</i> 1:97-104.</p> <p>Uylings HBM, Delalle I, Petanjek Z, Koenderink MJT (2002) Structural and immunocytochemical differentiation of neurons in prenatal and postnatal human prefrontal cortex. <i>Neuroembriology</i> 1:176-186.</p>

Šifra: LPI-16	<i>GLUHOSLJEPOĆA</i>			
Opći podaci				
Odsjek	Odsjek za oštećenja sluha	Godina studija: III		
Studijski program	Logopedija			
Nositelj predmeta	doc. dr. sc. Ljubica Pribanić, prof. dr. sc. Tina Runjić			
Ustanova nositelja	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet			
Suradnici na predmetu	Sanja Tarczay, prof.			
Status predmeta	☐ obvezni	☒ izborni		
Okvirni sadržaj predmeta				
Povijesni prikaz (povijesna razdoblja, razvoj terminologije, značajne osobe); Definicija, klasifikacija, prevalencija; Komunikacija (poteškoće u pristupu informacijama; načini komunikacije); Kretanje (poteškoće u kretanju; kretanje uz podršku); Socijalizacija; Neovisno življenje: tehnička podrška, osobni asistent (intervenor, prevoditelj); Rana intervencija.				
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija				
Cilj je pružiti studentima temeljne spoznaje vezane uz fenomenologiju gluhosljepoće. Vježbe će im omogućiti iskustvenu spoznaju i razumijevanje gluhoslijepih osoba.				
ECTS – bodovi		3		
Broj sati	Pred.: 1	Sem.: 0	Vj.: 1	Ukupno sati: 30
Način polaganja ispita	☒ usmeni ispit	☐ pismeni ispit	☐ kolokvij	
Metode nastave				
☒ predavanja	☒ vježbe/seminari	☐ samostalni zadatak	☒ multimedija	
☒ internet	☐ laboratorij	☐ demonstracije	☒ konzultacije	
Obvezna literatura				
Goujon, J. (2000): Situational Study: Deaf-Blind Interpreting. American Sign Language Interpreting Resources 11 November 2000. Str. 1.-8. http://asl_interpreting.tripod.com/situational_studies/jg1.htm				
Morgan, S. (1998): Sign language with people who are deaf blind: Suggestions for tactile and visual modifications. Deaf Blind Perspectives 6(1). 3.-7.				
Runjić, T., Nikolić, B., Bilić-Prčić, A. (2003): Utjecaj rehabilitacije na svladavanje tehnike samostalnog kretanja kod slijepih invalida domovinskog rata. Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja, 39,1,62-72.				
Smith, T. B. (1994): Guidelines: Practical Tips for Working and Socializing with Deaf-Blind People. New York: Helen Keller National Center.100.-186.				
Tarczay S. (2004): Razumijevanje stečene gluhosljepoće. Diplomski rad. Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. Str. 1.-100.				
Preporučena literatura				
McInnes, J. M., Treffry, J. A. (1984): Deaf-Blind Infants and Children. Toronto, Ontario: University of Toronto Press.				
Sauerburger, D. (1993): Independence without sight or sound: Suggestions for practitioners working with deaf-blind adults. New York: AFB Press.				
Smith, T. B. (1992): Guidelines for working/playing with deaf-blind people. Distributed by DB-LINK.				
Kvalifikacijski radovi				
Pribanić, Lj. (2001): Rana komunikacija i usvajanje jezika u prelingvalno gluhog djeteta, Dijete i društvo, 3, 279-291.				
Pribanić, Lj. (2002): Gluhe osobe u radnoj sredini. 1. međunarodni stručni simpozij: Aktualnosti i perspektive zapošljavanja osoba s invaliditetom, Zbornik radova, Zagreb,				

81-91.

Pribanić, Lj. (2002): New Possibilities in the Therapy of Aggressive Behaviour (Hagiotherapeutic Approach). Art and Science in Life Potential Development, Proceedings of Interantional Symposium Hvar, Croatia, Croatian Psychosocial Oncology Association, Faculty of Education and Rehabilitation Sciences University of Zagreb, 351-356.

Pribanić, Lj. (2004): Malo gluho dijete i rana komunikacija u obitelji. Zbornik radova s 5. Međunarodnog seminara: Dobra edukacijsko-rehabilitacijska praksa za 21. stoljeće. Trakošćan, 14.-16. Travnja 2004. Zagreb: Školska knjiga. Str. 305.-310.

Pribanić, Lj. (2004): Poučavanje gluhe djece jeziku. Defektologija, Tuzla, BiH, 8.

Runjić, T., Nikolić, B., Bilić-Prčić, A. (2003): Utjecaj rehabilitacije na svladavanje tehnike samostalnog kretanja kod slijepih invalida domovinskog rata. Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja, 39,1,62-72.